

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5 Mart 2012 Pazartesi

ADALET KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

5 Mart 2012 Pazartesi

---0---

K O N U

Sayfa

**Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine
Dair Kanun Tasarısı (Devam)**

1:105

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

BİRİNCİ OTURUM

1:79

Geneli Üzerinde Görüşmeler

1:9

Hilal AKDENİZ (Ankara Barosu Temsilcisi)

1:2

Ramazan CAN

(Kırıkkale)

2:4

Ali Rıza ÖZTÜRK

(Mersin)

4

Dilek AKAGÜN YILMAZ

(Uşak)

5:6

Binnaz TOPRAK

(İstanbul)

6:7

Önerge

7

Gerekçe

7

Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)

(Gazi antep)

8

Madde 1

10

Binnaz TOPRAK

(İstanbul)

10:11

Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)

(Gazi antep)

11:13

Önerge

13:14

Gerekçe

14

Dilek AKAGÜN YILMAZ

(Uşak)

14:15

Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)

(Gazi antep)

15:16

Önerge

16

Gerekçe		16
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	17
Madde 2		17:18
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	18:19
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	19:20
Mevlüt AKGÜN	(Karaman)	20
Melik AYTAÇ		20:21
Madde 3		21:22
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	22,25
Bülent TEZCAN	(Aydın)	22:23
Murat BAŞESGİOĞLU	(İstanbul)	23:24
İlknur İNCEÖZ	(Aksaray)	24:25
Recep ÖZEL	(Isparta)	26
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	26
Önerge		27
Gerekçe		27
Önerge		27:28
Gerekçe		28
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	28,29,29
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	28:29,29
Madde 4		30:31
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	31
Önerge		31:32
Gerekçe		32
Önerge		32
Gerekçe		32
Önerge		32:33
Gerekçe		33
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	33
Ramazan CAN	(Kırıkkale)	33:34
Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU	(Bursa)	34
Murat BOZLAK	(Adana)	34
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	34
Önerge		34:35
Önerge		35
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	35
Önerge		35
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	36
Yılmaz TUNÇ	(Bartın)	36
Madde 5		37:38
Madde 6		38
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	38:39,39:40
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	39,43
Prof. Dr. Adem SÖZÜER)		39,40,41:42
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	40
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	40:41,42:43
Bülent TEZCAN	(Aydın)	41
Önerge		43
Gerekçe		43
Madde 7		44
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	44
Gürkut ACAR	(Antalya)	44:45
Ramazan CAN	(Kırıkkale)	45

Binnaz TOPRAK	(İstanbul)	45
Madde 8		45:46
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	46:47,48
Ramazan CAN	(Kırıkkale)	47
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	48,49
Sanem Deniz KURAL (Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Temsilcisi)		48:49
Gürkut ACAR	(Antalya)	49
Önerge		49:50
Gerekçe		50
Önerge		50
Gerekçe		50
Önerge		50:51
Gerekçe		51
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	51
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	51
Madde 9		52
Madde 10		52:53
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	53
Önerge		53
Gerekçe		53
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	53
Önerge		54
Gerekçe		54
Madde 11		54
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	54:55,56
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	55
Ercan TAŞTEKİN (Emniyet Genel Müdürlüğü Temsilcisi)		55:56
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	56,56:57
Önerge		57
Gerekçe		57
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	57
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	57
Madde 12		58
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	58
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	58
Prof. Dr. Adem SÖZÜER		58:59
Ömer Süha ALDAN	(Muğla)	59,60
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	59
Madde 13		60
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	60:61
Önerge		61
Gerekçe		61
Prof. Dr. Adem SÖZÜER		61:62
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	62
Madde 14		62
Madde 15		63:64
Ali Rıza ÖZTÜRK	(Mersin)	64,66:67,69:70
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	65,67,70,71,71:72
Hilal AKDENİZ (Ankara Barosu Temsilcisi)		65:66
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	66,70:71
Gürkut ACAR	(Antalya)	66

Murat GÖKTÜRK	(Nevşehir)	68
Hilal AKDENİZ (Ankara Barosu Temsilcisi)		68
Canan GÜLLÜ (Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu Başkanı)		68
Mustafa Kemal ŞERBETÇİOĞLU	(Bursa)	68
Prof. Dr. Adem SÖZÜER		69
Rıza TÜRMEK	(İzmir)	70
Zelal AYMAN (Şiddete Son Kadın Platformu Temsilcisi)		72
Önerge		72
Gerekçe		72
Önerge		73
Gerekçe		73
Madde 16		73:74
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	74:75
Binnaz TOPRAK	(İstanbul)	75
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gaziantep)	76
Gürkut ACAR	(Antalya)	76
Recep ÖZEL	(Isparta)	76:77
Önerge		77
Gerekçe		77
Önerge		77:78
Gerekçe		78
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gaziantep)	78
Önerge		78
Gerekçe		78
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gaziantep)	78:79
İKİNCİ OTURUM		80:105
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	80:81
Madde 21, 22, 23		81
Geçici Madde 1		81:82
Önerge		82
Gerekçe		82
Madde 24		83
Madde 17		83
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	83:84
Önerge		84
Gerekçe		84
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gaziantep)	84:85
Gürkut ACAR	(Antalya)	85
Madde 18		85:86
Madde 19		86
Ramazan CAN	(Kırıkkale)	86
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	86,87,87,88
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gaziantep)	87,87
Madde 21		88
Sanem Deniz KURAL (Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu Adına)		88,93
Gürkut ACAR	(Antalya)	88:89
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gaziantep)	89:90,92
Prof. Dr. Adem SÖZÜER		90:92

Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	92:93
Önerge		93:94
Gerekçe		94
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	94
Önerge		94:95
Gerekçe		95
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	95,96
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	95:96
Önerge		96:97
Gerekçe		97
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	97
Önerge		97
Gerekçe		98
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	98
Tekriri M üzakere Önergesi		99
Gerekçe		99
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	99
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	99
Önerge		99:100
Gerekçe		100
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	100
Önerge		100
Gerekçe		100
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	101
Önergeler		101:103
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	103
Önergeler		103:104
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	104
M adde 25		105
Dilek AKAGÜN YILMAZ	(Uşak)	105
Fatma ŞAHİN (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı)	(Gazi antep)	105

Açılma Saati: 14.05

Kapanma Saati: 18.59

5 Mart 2012 Pazartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.05

BAŞKAN: Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Harun TÜFEKÇİ (Konya)

----- 0 -----

BAŞKAN – Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Değerli Bakanım, değerli katılımcılar; toplantı yeter sayımız vardır, oturumu açıyorum.

Çalışmaları başlatıyorum, çalışmamızın verimli olmasını temenni ediyorum.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmış, maddelere geçilmiş, alt komisyona gönderilmişti. Alt komisyon raporu sabahleyin Komisyonumuza ulaştı, bütün arkadaşlara gönderdim.

Ben, maddelere geçmeden önce, geçen oturumdaki bir yanlışlığı ve nezaketsizliği özür beyanıyla düzeltmek istiyorum. Hepinizin bildiği gibi, geçen oturumda hayli sivil toplum örgütleri vardı, talepleri vardı. Alt komisyona havaleye geçtim. Bir arkadaşımız söz istedi, ısrarla söz istedi. Zühulen sivil toplum örgütü mensuplarından birisi olduğu kanaati, bana verilen bilgi o yöndeydi. Oysa çok değerli bir milletvekili arkadaşımız, söz vermem lazımdı. Hele hele benim anlayışında, benim yöntemimde söz vermemek doğal değildi. Ben o arkadaşımı üzdüm. Şu anda kendilerini burada göremiyorum. Yokluklarında ulusal zabıtlara, tutanaklara geçmek üzere özür beyanımı gönülden belirtiyorum, sizlerle paylaşıyorum ve çalışmayı başlatıyorum.

Fakat geçenlerde yine alt komisyona geçerken yani maddelere ve alt komisyon kararına geçerken Ankara Barosuna ilk defa başta söz vereceğimi yani kendimle... Hâkim Bolinya var, meşhur hukuk filozofu, diyor ki: “Hâkimler kendi usulleriyle bağlıdır.” Kendi usulümle ben bağlıyım.

Ankara Baromuzu temsilen gelinimiz, Amasya gelini Değerli Meslektaşına söz veriyorum. İsminizi de lütfedin, buyurun, kısaca. Ondan sonra diğer çalışmalara da geçeceğiz.

Buyurun efendim.

ANKARA BAROSU TEMSİLCİSİ HİLAL AKDENİZ – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli üyeler; sizleri Ankara Barosu adına saygıyla selamlıyorum.

İkinci kez çalışmalarda aranızda bulunuyorum. Burada olmaktan dolayı da çok mutluyum.

Ben kanun hakkındaki Baronun düşüncelerini açıklamadan önce, Sayın Bakanım huzurunuzda, Ankara Barosunun Gelincik Projesi’ne vermiş olduğu destekten dolayı çok teşekkür etmek istiyorum. Biz 2 Nisan 2011 tarihinde kadın ve çocuğa yönelik şiddet projesi olarak Gelincik

Projesi'ni hayata geçirdik. Projeye başlamadan önce Bakanlık ve Valilikle yaptığımız protokollerden sonra da hem Ankara Valiliğinden hem emniyetten hem de Bakanlıktan çok büyük destek gördük. Tekrar tüm kadınlar ve avukat arkadaşlarım, Barom adına teşekkür ediyorum sizlere.

Şimdi, ben, tasarı hakkında kısaca önerimizi sizinle paylaşmak istiyorum. Zaten Komisyonun alt komisyonda yaptığı birtakım çalışmalar var. Biz genel olarak 4320'nin değiştirilmesinden ya da böyle bir kanun tasarısının hazırlanmasından dolayı oldukça mutluyuz. Genel olarak baktığımızda da ufak tefek olsa da genel hatlarıyla uygun yani iyi bir kanun olduğunu düşünüyoruz.

Yalnız gördüğümüz, bizce olmazsa olmaz olan bir tek olay var, o da baroların tasarımın dışında tutulması. Baroların mutlaka tasarıda, kanunda olması gerekiyor. Özellikle destek hizmetleri bölümünde barolarda oluşturulacak, kadın kurullarından ve çocuk kurullarından oluşturulacak bir şiddet merkezinin mağdurların hukuki süreçte yanında olacağına ve gerekli olduğuna inanıyoruz. Nitekim Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin 22'nci maddesinde de imzalamış olduğumuz sözleşmenin 22'nci maddesinde de kadınlara hukuki yardımdan söz edilmektedir. Mağdurun sosyal hizmet uzmanıyla görüşüp sığınma evine yerleştikten sonra hukuki süreci kendisinin yapması mümkün değil. Biliyoruz ki kendisi aslen veya vekili sıfatıyla ancak adliyede iş yapabilir. Bu anlamda, tüm üyelerimizden ricam, baroların yasada görevlendirilmesinin yapılmasını istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Değerli Avukatım.

Şimdi, Komisyon Başkanı, gerçi raporu arkadaşlarımıza dağıttık ama kısaca yüksek Komisyonu bilgilendirecekler, enforme edecekler.

Buyurun Ramazan Bey.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli milletvekili arkadaşlarım ve katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle gerek burada toplantıya iştirak eden gerekse geçen ki Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonundaki toplantıya iştirak eden katılımcıların ve alt komisyonda toplantımıza iştirak eden katılımcıların genel kanaatlerini değerlendirdiğimizde, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda kahir ekseriyetle, azami müşterekle Bakanlığın hazırlamış olduğu taslak Başbakanlığa gitmiş ve Başbakanlıkta tadilata uğramış. Bakanlığın Başbakanlığa göndermiş olduğu taslakta hemen hemen azami müştereklerde anlaşıldığı ortaya çıktı. Bunu, gerek üst komisyondaki geneli üzerindeki genel müzakereler sırasında ve alt komisyondaki tartışmalarda müşahade ettik. Bu istikamette, taslakla Başbakanlıkta tadilata uğrayan metin ve tasarı şeklinde elimizdeki materyalleri de değerlendirerek, eleştirilere de yanıt bulma adına biz ana metin olarak taslak üzerinden gittik fakat muhteva itibarıyla tasarı üzerinden gittik. Muhteva itibarıyla ise taslakla ana metin üzerindeki tasarı arasında bir uyumu ve eleştirilere cevap verme anlamında da bir değerlendirmeye tabi tuttuk.

Şimdi anlaşıldığı üzere, 4320 sayılı Kanun 1998 yılında yürürlüğe girmiş ve günümüzün ihtiyaçlarına cevap verecek bir altyapısı olmadığı anlaşılmıştır. İyi niyetle hazırlanmış bir kanun olmasına rağmen, yaklaşık aradan geçen on dört, on beş yıllık zamanda bir sürü mevzuattaki değişiklik ve zihniyet değişikliğinden dolayı bu tasarının ele alınması ve mükemmelen bir kanun hazırlanması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bütün bunlar değerlendirildiğinde, alt komisyonumuzda bunları da değerlendirerek bir çalışma başlattık. Gerçekten güzel bir toplantı oldu. Gerek toplantımıza alt komisyon üyesi olarak katılan arkadaşlarımız Mevlüt Akgün, Murat Göktürk ve Dilek Akagün Hanım olmakla birlikte, diğer taraftan toplantımıza alt komisyon üyesi, ana Komisyon üyesi olmamakla birlikte, İstanbul Milletvekilimiz Binnaz Toprak Hanımefendi, yine Kadın Erkek Eşitliği Komisyon Başkanımız Sibel Hanım ve Öznur Çalık Hanım'ın ciddi katkıları oldu. Onlara da huzurlarınızda teşekkür ediyorum.

Burada bizim özellikle dile getirdiğimiz hadise, bir toplumsal mutabakat bulabilir miyiz? Toplumsal mutabakatla hazırlanan bu taslağı alt komisyonda ve Adalet Komisyonunda ve Bakanlık temsilcileriyle birlikte nasıl mükemmel hâle getiririz, nasıl tekamül ettiririz ve Dünya Kadınlar Günü 8 Martta kadınlarımıza yönelik bir jest olabilir mi, bu saikle çalıştık, gerçekten iyi niyetli çalıştık. Arkadaşlarımızın siyasi kimlikleri vardı. Tabii ki siyasi kimliklerinden dolayı bazı maddelerde ön yargılar olabilecekti, bu da normaldi ama asgari müşterekleri azami müşteriye çevirmek için elimizden gelen gayreti gösterdik.

Burada öncelikle, muhalefet partilerinin ve bazı kadın platformlarının isim üzerinde... Bakanlığın taslağında isim, biliyorsunuz, aile içi şiddetin önlenmesi, 1998 yılında yürürlüğe giren Yasa'da, 4320 sayılı Yasa'da aile içi şiddetin önlenmesi. Tasarıda ise Başbakanlıkta isim "Kadının Korunması ve Aile Bireylerine Karşı Şiddetin Önlenmesi" şeklindeki metin, "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi" şeklinde tadilata uğramıştır. Bizim Komisyon üyesi arkadaşlarımızın çoğunluğu bu isim üzerinde, benim aralarında bulunduğum arkadaşlar bu isim üzerinde mutabık kaldık. Burada, biz, Anayasa'nın 41'inci maddesinde diyor ki: Aile Türk milletinin temelidir, toplumun temelidir. Dolayısıyla aile ile kadın arasında bir ayırım yapmak da doğru değildir. Kadın zaten ailenin bir bireyidir, kutsal bir bireyidir, kadınsız bir aile düşünülemez. Bu manadaki bakışta, ailenin korunması vurgusu var ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi anlamında kadın vurgusu da var. Dolayısıyla zihniyetin değişmesi anlamında toplumda kadına karşı olan bu hassasiyetin mesaj anlamında verildiğini düşünüyoruz biz. Tabii ki farklı düşünenler de olabilecektir, ona da saygı duyuyoruz. Kadın ile aile arasında bir ayrımı doğru bulmuyoruz. Eğer bir ayırım yapılacaksa, bir tercih yapılacaksa ki doğru bulmamakla birlikte eşitler arasında önde gelen herhâlde ailedir, aile tercih edilmelidir şeklinde de bir kanaat ileri sürülebilir.

Diğer taraftan, tanımlarla ilgili 2'nci maddede de değişiklik yaptık. Tanımlarla ilgili Komisyon Başkanımızın herhâlde bir çekincesi olacak ama biz, özellikle bu toplumdaki kadına yönelik algının ve zihniyetin değişmesi, Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki kadın lehine pozitif ayrımcılık bizim elimizi güçlendirmekle birlikte...

BAŞKAN – Başkanım, onu maddelere...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Maddelerde ne değişiklik yapmış, kısaca açıklayacağım Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Madde madde müzakere olduğu için zamandan tasarruf olarak zaten mecburen izah edeceksiniz o maddeye gelince, iki defa konuşmayın.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Özellikle tanım vurgusunda da belirli olguları, kadına karşı şiddet, şiddeti uygulayan, şiddete maruz kalan, ev içi şiddet, bütün bunları da tanımlama gereğini hissettik.

Yine, ihbarla ilgili bir sıkıntı vardı. Türk Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 158'inci maddesinde, takibi şikâyeteye bağlı suçlar, şikâyeteye maruz kalanın talebi üzerine ya da suç teşkil ediyorsa üçüncü bir şahısla ihbar şeklinde mükellefiyeti vardı biliyorsunuz. Ama burada kadına karşı şiddetin önlenmesiyle ilgili hadiselerde suç oluşturmayan fiiller de olabilirdi, bunun ihbarı anlamında sıkıntılar olabilirdi. Bu manada ihbar mükellefiyetinin getirilmesini yerinde gördük. İhbarın karşılığında müdahil olma anlamında da Bakanlığın, kurumların gerek cezai gerekse idari takibat anlamında çekişmeli çekişmesiz yargıda davayı takip etmesini doğru bulduk. Çünkü uygulayıcılar anlamında, bazen “suçtan zarar gören” kavramı bazı hâkimlerimizce dar bazı hâkimlerimizce geniş manada kullanılabiliyordu. Bu manada Bakanlığın da müdahil olması anlamında bu katkıyı özellikle dercettik.

Diğer taraftan, toplumsal cinsel ayrımla ilgili eleştiriler dikkate alındı. Burada toplumsal cinsel ayrımla ilgili, biz, özellikle kadın-erkek eşitliği vurgusunu Anayasa'da ve mevzuatta geçtiğinden dolayı uygun gördük. Her ne kadar Dilek Hanım'ın bu noktada şikâyeti, talebi de olmuşsa da onu da komisyonlarda değerlendirme fırsatı bulduk.

Sayın Başkanım, ben o zaman bu şekilde kısaca tamamlayayım. Maddelerde katkı sunma gereği hissederek tekrar şey yapacağımı belirtiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, ben 1'inci maddeyi okutuyorum...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, isimle ilgili bir önergemiz var.

BAŞKAN – İsim konusunda Dilek Hanım'ın önergesi var, okutacağım, Ali Rıza Bey'e söz vereceğim, size söz vermeyeceğim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Neden?

BAŞKAN – Şunun için: Önergeyi ya sözlü açıklarsınız veya gerekçenizi okutacağız, onun için.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sözlü olarak açıklamak isterim.

BAŞKAN – Madde üzerinde müzakere açarız, önerge üzerinde müzakere olmuyor.

O zaman şu anda ben isim üzerinde müzakere açayım, önergeyi ondan sonra okutayım.

Ali Rıza Bey'e söz veriyorum.

Ali Rıza Bey, geneli üzerinde ve isim üzerinde... Ondan sonra isim üzerinde müzakere açalım. Önergenizi okuttuğumuz zaman oyluyoruz. Bu, sonuca gitme şeyi, sonuca endeksli.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Bu konuda Dilek Hanım konuşacak. Benim konuyla ilgili geneli üzerinde...

BAŞKAN – Geneli üzerinde konuşun.

Sen genelde şöyle kısaca... Dilek Hanım isim üzerinde müzakere, bir konuşma istiyor, belki Bakan ona karşılık verecek. Önergesini okutacağım, oylayacağım.

Buyurun Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; ben neden söz aldım? Ben gerçekten, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanımız Sayın Fatma Şahin'in çok iyi niyetli olarak emek verdiğini görüyorum Bakan olduğundan bugüne kadar, en azından bu konuda uğraş veriyor, çaba sarf ediyor. Kendisine ben gerçekten teşekkür etmek için söz aldım. Kendisini kutluyorum, çalışmalarında da başarılar diliyorum. Tabii ki çalışmaların eksiklikleri de var ama beni sevindiren yanı, Sayın Bakanın toplumsal çılgınlara, toplumsal feryatlara kulak vermesidir. Bu yasanın da bu çerçevede hazırlanacağına ve sizin bu konuda da katkı sağlayacağınıza ben inanıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Çok sağ ol Ali Rızacığım.

Evet, buyursunlar.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, efendim, öncelikle yasanın ismi konusunda tüm kadın örgütlerinin, bu konuda yıllarca emek vermiş insanların ve tabii ki bizlerin de bir önerisi var. Şimdi, ailenin korunması elbette bizim için önemlidir yani bu toplumun temel taşlarından bir tanesidir. Ancak kadının şiddetten korunması farklı bir olaydır. Yani zaten aile içinde ya da dışında evli, bekâr, boşanmış, on sekiz yaşın altında, çocuk yaşıta kim olursa olsun, kadın, çocuklar ve diğer aile bireylerinin korunmasına yönelik bir tasarımı görüşüyoruz biz. Bu çerçevede yani ailenin korunmasını ön plana almak ve "Öncelikle aileyi koruyacağız, her ne koşulda olursa olsun yani

şiddete uğrayanlar bile olsa aile içerisinde, onu biraz görmezden geleceğiz.” demek gibi bir hakkımız yok.

Yani şimdi Ramazan Bey şundan bahsetti Sayın Başkan: “İşte aile Anayasa’ mızda da temel kurumlardan bir tanesidir.” dedi ama Anayasa’ mızda yapılan değişiklikle, 2010 yılında yapılan değişiklikle “Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırılık olarak yorumlanamaz.” diyor 10’ uncu maddede.

Şimdi, biz, bir zihniyet dönüşümünü sağlamak zorundayız. Yani ne olursa olsun şiddete uğrasalar da “Biraz görmezden geelim, biraz es geçelim.” demek gibi bir hakkımız olmadığından dolayı, öncelikle kadınların bir birey olarak bu toplumda var olduğunu, aile içinde olmasının şart olmadığını... Yalnız yaşayan kadınlar da dâhil olmak üzere 4320’ nin değiştirilmesinin temel noktalarından bir tanesi de budur biliyorsunuz. Ayşe Paşalı dosyasında boşanmış bir eş olması nedeniyle önlem alınmamış, o kadının ölümüne yol açılmıştır. Bu nedenle de bu zihniyet dönüşümünün sağlanması açısından da yani yasanın isminin, tasarının isminin değiştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Bu çerçevede de önergemizi verdik. Bu konudaki duyarlılıklarına da arkadaşların inanıyoruz. Yani öncelikle zihniyet değişimine yasanın isminden başlayalım diye düşünüyoruz efendim.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Hocam, buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben de Ali Rıza Bey gibi, Sayın Fatma Şahin’ e, Sevgili Bakanımıza teşekkür etmekle sözüme başlamak istiyorum.

Gerçekten de kadına karşı şiddet bu ülkenin en önemli sorunlarından bir tanesi, kanayan yarası ve Fatma Hanım buna büyük bir ciddiyetle eğildi, çok çalıştı ve de hakikaten iyi bir yasa çıkarmaya sivil toplum örgütleriyle birlikte uğraştı.

Alt komisyon Başkanı Ramazan Bey’ in de belirttiği gibi, -cuma günkü alt komisyon toplantısına ben de katıldım- hakikaten de iyi bir çalışmaydı o, her boyutuyla incelemeye gayret ettik. Yalnız bu gene Ramazan Bey’ in bahsettiği gibi, yasanın başlığı meselesinde -belki daha sonra belki gündeme gelir, başka maddelerde o- toplumsal cinsiyet tabirinde anlaşılmadık orada, AKP’ nin oylarıyla geçti onlar.

Şimdi ben de şunu söylemek istiyorum, aynen Dilek Hanım gibi: Aile tabii ki son derece önemli, her toplumda önemli bir kurumdur aile. Ama hukuk devletinin en önemli görevi bireyi korumaktır diye düşünüyorum. Yani gruplardan önce, aile gibi kurumlardan önce, her şeyden önce bireyi ve bireyin haklarını koruması gerekir. Kadını ailenin altına sokmak, onun bir birey olduğunu

ikinci plana atıyor. Burada maalesef Ramazan Bey'e katılamıyorum. O dedi ki: "Eğer öncelik sırasına dizecek olursak her toplumda aile herhâlde kadından önce gelir." Ben bunun böyle olmadığını düşünüyorum. Aslında, maalesef bizim toplumumuzda kadına karşı şiddetin önemli bir kısmı da aileden kaynaklanıyor. Dolayısıyla yani yabancılardan ziyade, o da var ama çok önemli bir kısmı aileden kaynaklanıyor; babalardan, amcalardan, dayılardan, kocalardan, ağabeylerden, vesaire. Bunun, her gün gazeteyi açtığınızda çeşitli örneklerini görüyorsunuz. O nedenle, kadını bu aile başlığının altına sokmanın ben de doğrusu yanlış olduğunu düşünüyorum. Bunu da değiştirirsek, eğer Fatma Hanım'ın da onayı olursa -gerçekten de hem kadın örgütlerinin de ısrarla üzerinde durdukları bir mesele hem de muhalefet partilerinin ısrarla üzerinde durdukları bir mesele- gerçekten yasa çok daha iyi olacaktır kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeyi okutayım, iki defa söz almamış olursunuz çünkü soru soracağım.

Buyurun, okutuyorum önergeyi:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın isminin "Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarısı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Ali Rıza Öztürk

Bülent Tezcan

Uşak

Mersin

Aydın

Ömer Süha Aldan

Muğla

BAŞKAN – Gerekçeyi okuyun.

Gerekçe :

Yasanın başlığından "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi" olması durumunda yasanın amacına aykırı bir şekilde, 4320 sayılı Yasa'da olduğu gibi sadece evlilik içindeki kadınların şiddetten korunacağı anlamı çıkmakta, kadına karşı şiddetin aile kavramı içinde değilse dikkate alınmayacağı gibi yanlış algılamalara yol açılmaktadır. Yine yasanın isminden dolayı kadın şiddet görse de öncelik aile birliğinin korunması, kol kırılıp yen içinde kalması mesajı verilmektedir. Elbette aile toplumsal yaşamımızda çok önemlidir ama hiçbir toplumsal rol ya da kurumsal yapının korunması kadınlara, çocuklara ve diğer aile bireylerine yapılan şiddeti görmezden gelmemize neden olmamalıdır. Bu nedenle öncelikle yasanın ismi değişmelidir.

BAŞKAN – Evet, yürütme organı ne der, tavrı nedir?

Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Adalet Komisyonunun çok değerli üyeleri, sayın milletvekili arkadaşlarım; öncelikle şu ana kadarki olan süreçte verilen destekten, gayretten dolayı hem bütün milletvekili arkadaşlarıma hem sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcilerine çok teşekkür ediyorum.

Alt komisyon tahminimizden çok daha hızlı bir şekilde, uzlaşa içerisinde çok güzel çalıştı. Dilek Hanım’a, Murat Bey’e, Sayın Başkana, Mevlüt Bey’e, hakikaten bütün Komisyonunuz huzurunda çok teşekkür ediyorum.

Birtakım yanlış anlaşımaların vesile olduğu, tanımlar, ihbar, eğitimle ilgili kanun yapma tekniğinden kaynaklı olan, esas olan kadının yaşamını koruyan kısmının güçlü bir şekilde kaldığı fakat o tanımlarla, ihbarla ve eğitimle ilgili kısımdaki kanun yapma tekniğine uygun olarak değiştirilmesinden kaynaklı düzenleme bugün alt komisyonda düzenlenmiş ve huzurlarınıza gelmiştir. Bu konudaki memnuniyetimi ve katılımlarından dolayı bütün herkese çok teşekkür ediyorum.

Başlıkla ilgili kısımda, Sayın Başkanım, çok enteresan bir geriye dönüş yaşadık, onu Komisyon üyelerinin bilmesini çok arzu ediyorum. Biz bu başlığı kendimiz koyduk Bakanlık olarak çünkü dedik ki yasanın temeline baktığınız zaman, şiddet uygulayan erkeğin evden uzaklaşması. Burada aileyi koruyan bir şey de yok dedik başta.

Sonradan biz altı aydır bu kanunu... Biraz önce Ali Rıza Bey’in de söylediği gibi, katılımcılık, bilgiyi kullanma... Öyle çok bize dediler ki: “Bu kanun artık sahada çok kullanılır bir kanun oldu. Ailenin Korunması Kanunu ve 4320 olarak biliniyor. Hem tanımını hem adını hem numarasını değiştirip geçmişle olan bütün bağı siliyorsunuz.” şeklinde eleştiri aldık, büyük bir eleştiri aldık. Yoksa Sayın Milletvekilimin söylediği, Hocamın söylediği şeyleri, tanımları ben de çok önemsiyorum. Böyle gelen eleştiriler doğrultusunda da hem onu koyup hem de kadına yönelik şiddeti de ilave edip ikisini de birleştirerek güçlü bir başlıkla süreci yönetelim istedik. Yoksa biz asla aileyi öne çıkarıp kadını zayıflatan, şiddetle mücadelede bu tanım adı altında bir yanlış anlaşılmayı bu kadar emekten sonra asla müsaade etmeyiz. Zaten tanım kısmında da medeni hâline bakılmaksızın kadın dediği zaman, bugün birçok soru işaretinin cevabını bulan bir kadın tanımı. Kadına yönelik şiddette kadını koruyacağız diyen güçlü bir tanım da var, güçlü bir kapsam var. O yüzden takdir Komisyonun. Komisyondan çıkacak kararın biz de Bakanlık olarak arkasında dururuz ama geldiğimiz noktada biz böyle bir süreci yaşadığımız için bu şekilde koyduk, yoksa hassasiyetleri hassasiyetimizdir. Şiddetle mücadelede verilen her türlü katkı da bizim için önemlidir diye düşünüyorum. Komisyonun takdirine sunuyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, bitti bu, söz alındı ama bitti bu, yani oylayacağım.

MELİK AYTAÇ - Efendim, ben bir söz alabilir miyim, çok özür dilerim. Ben Tarım Bakanlığında çalışıyorum. Sırf bu Komisyona yetişmek için geldim. Kanun taslağı hakkında tekliflerimi içerir bir taslak hazırladım.

BAŞKAN – Maddelere geldiğimiz zaman sevgili kardeşim.

MELİK AYTAÇ - Bu konuda ben mağdur biriyim. Hiç bu açıdan bakılmadı efendim. Çok özür dilerim...

BAŞKAN – Bakarız. Şimdi, sevgili kardeşim, sizinle ilgili...

MELİK AYTAÇ - Yani bir erkek açısından, bir baba açısından...

BAŞKAN – Arkadaşım, bakın, usul esasın önüdür. Biz belli bir aşamaya geldik. Binlerce söz almak isteyen var. Bir maddeyle ilgili sıkıntınız varsa o sıra gelsin, ben size söz veririm. Şimdi bir konu var, gündemimiz var.

Sayın Bakanım, isim konusu oylanacak şimdi.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Çok kısa bir şey söyleyebilir miyim bu konuda, isimle ilgili?

BAŞKAN – Hocam, bitti ama o. Hocam, yöntem...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama Sayın Bakanın söylediği...

BAŞKAN – Bakın, sizin bir doktora tezinde metoda aykırı davranışınız ne ise burada bu.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hayır, Sayın Bakanın söylediği bir şeyi düzeltmek istedim de onun için.

BAŞKAN – Hocam, lütfen... Ben çok kötü bir usulcüyüm.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ama bir yanlışlık var burada.

BAŞKAN – Yok bir yanlışlık, takdir. Zaten Bakan takdire bıraktı, bir yanlışlık da değil.

Değerli arkadaşlar, tasarının isminin “Kadın ve Aile Bireylerinin Şiddetten Korunmasına Dair Kanun Tasarısı” biçimindeki önergeyi kabullerinize sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiş. Dolayısıyla geçti zaten bu.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet. 1’inci maddedeki konuşma hakkımız saklı değil mi efendim?

BAŞKAN – Tabii, tabii. Yarın akademik tahlilleri yapılacak.

Arkadaşlar, bakın, önergelerin yasama envanterinde -Değerli Dilek Hanım- yer alması, sorunu, bakış açılarını ve yorumu zenginleştirir. O bakımdan katkınız için teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Önergelerimiz daha sonra okunacak değil mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Efendim, madde müzakerelerini yapıyoruz, “tamam” diyoruz. Hasıl olan sonuca göre hemen önerge yazımı zorunlu olabilir veya erken çalıştınız, önergeleriniz işleme konur.

1’inci maddeyi okutuyorum:

AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Temel İlkeler ve Tanımlar

Amaç, kapsam ve temel ilkeler

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunması ve bu kişilere yönelik şiddetin önlenmesi amacıyla alınacak tedbirlere ilişkin usûl ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Kanunun uygulanmasında ve gereken hizmetlerin sunulmasında aşağıdaki temel ilkelere uyulur:

a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve yürürlükteki tüm kanuni düzenlemeler esas alınır.

b) Şiddet mağdurlarına ilişkin verilecek destek ve hizmetlerin sunulmasında temel insan haklarına dayalı, kadın erkek eşitliğine duyarlı, sosyal devlet ilkesine uygun, adil, etkili ve süratli bir usûl izlenir.

c) Şiddet mağduru ve şiddet uygulayan için alınan tedbir kararları insan onuruna yaraşır bir şekilde yerine getirilir.

ç) Bu Kanun kapsamında kadınlara yönelik cinsiyete dayalı şiddeti önleyen ve kadınları cinsiyete dayalı şiddetten koruyan özel tedbirler ayrımcılık olarak değerlendirilemez.

BAŞKAN – Söz almak isteyen madde üzerinde?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Önergemiz üzerinde mi söz alalım Sayın Başkan? Bizim deneyimsizliğimize verin.

BAŞKAN – Olur. Yani sizin sınır önergeyse söz almazsın, okuturuz, önergeniz makul. Ben onu şey yapacağım. İki tane önergeniz var; birisi açılım önergesi, doğrudur, onu kabul ederiz, o tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tamam Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bu Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanımız susuyor, tasarrufları benimsiyor galiba.

Buyurun Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Demin de söylediğim gibi, Sayın Başkan, bu “toplumsal cinsiyet” yerine, yani ocak ayında kadın örgütleriyle birlikte Sayın Bakanın sunduğu tasarıda “toplumsal cinsiyet” kelimesi geçiyordu, bu “kadın erkek” olarak değiştirildi. Şimdi, bütün uluslararası anlaşmalarda...

BAŞKAN – Hocam, hangi bentten konuşuyorsunuz?

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – (b) bendinden bahsediyorum efendim. “Toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı” idi o -kadın örgütlerinin gönderdiği tasarıda- daha sonra bizim alt komisyonda bu “kadın erkek eşitliğine duyarlı” diye değiştirildi. Şimdi, bu “toplumsal cinsiyet” tabiri bütün bir literatürde yani kadın konusundaki tüm literatürde, artık, yerleşmiş bir tabir.

BAŞKAN – Kesinlikle katılıyorum, anayasada da onu benimseyeceğiz. Toplumsal cinsiyet...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Evet, anayasada da o benimsenecek herhâlde, inşallah.

Uluslararası anlaşmalarda da “toplumsal cinsiyet” geçiyor çünkü “toplumsal cinsiyet” tabiriyle kadın erkek eşitliği farklı şeyleri gündeme getiriyor -isterseniz aradaki farkı da açıklayabilirim ama toplumun kadınlara ve erkeklere yüklediği rollerle ilgili olan bir tabir- hâlbuki “kadın erkek eşitliği” fiziksel bir meseleyi göz ardı edip hukuken eşitliği ön plana çıkaran bir tabir. Dolayısıyla bunun ben de “toplumsal cinsiyet” olarak kalmasını önemsiyorum doğrusunu isterseniz, onu belirtmek istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Hocam. Sağ olun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bunu Fatma Hanım da bilir zaten, bu “toplumsal cinsiyet” tabirini.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bakanım...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, “toplumsal cinsiyet” uluslararası literatüre girmiş bir kavram ve bizim, bütün uluslararası anlaşmaların içerisine koyduğumuz bir kavram. Tek endişe uygulamalarda çünkü kanunların en önemli kısmı uygulamalar. Bugün yaşadığımız en büyük sorun temelinde de hâkimden hâkime değişen -aynı yasaya rağmen farklı sonuçlar çıkıyor- ve hepimizi zaman zaman çok üzen sonuçlar çıkıyor. “Toplumsal cinsiyet” dediğimiz kavram daha soyut bir kavram olduğu için yarın uygulamada farklı sorunlar çıkabilir diye “’Kadın erkek eşitliği’ değil ‘tam eşitlik’ üzerinden giden bir tanımlamayı koyalım.” dendi ama “’Toplumsal cinsiyet’ zaten uluslararası bir literatür, zaten biz anayasayı onun üzerinden götüreceğiz.” şeklinde de Komisyonun bir takdiri olursa ben yine takdire bırakırım ama niyet, uygulamada yaşanan, yaşanacak olan sıkıntıları azaltmak için verilen bir şey bu.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, hukuk kuralları pratiğe göre değil; pratik, hukuk kurallarına göre biçimlenir. O gibi durumda tek çare, Komisyon Raporu’nda bu hususa -yani şu andaki yasa metninde yer alan, müstakbel anayasada da o düşünülüyor şu anda- doğru terminoloji yani bilimdeki terminoloji buraya konur, onun anlamı, açılımı gerekçede yazılır.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam. Zaten “toplumsal cinsiyet” yazılacaksa toplumsal cinsiyetin ne olduğunun tanımlanması gerekiyor.

BAŞKAN – Hatta kadın ve erkeğin dışında da hâlleri kapsar, o kadar.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, toplumsal cinsiyetle ilgili daha önce koyduğumuz...

BAŞKAN – Bakın, bu, kategori olarak kadın ve erkeğin dışındaki hâlleri de kapsar.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) - ...kısmında, toplumsal cinsiyette, bizim, toplumsal cinsiyetteki tanımda ne olduğunu, kadının insan olarak, erkeğin insan olarak, ikisinin insan haklarına saygılı kavramlar olarak konulduğu bir tanımla konmuştu. Dolayısıyla biz şimdi başka kavramlar üzerinde gidemeyiz Başkanım. Şu anda kadına yönelik...

BAŞKAN – Bunu bırakalım mı diyorsunuz? Böyle kalsın mı diyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hayır, ben şunu söylüyorum: Ben Komisyona bilgi veriyorum, Komisyonun takdirine sunuyorum. Başka kavramlara gidersek biz burada farklı sıkıntılar yaşayabiliriz. O yüzden koyacaksak iyi tanımlamamız lazım diyorum. Tek söylediğim şey bu.

BAŞKAN – Tamam, peki efendim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Koyacaksak tanımlayalım.

BAŞKAN – Bakan karşı. “Olduğu şekilde kalsın.” diyor. Ama biz gerekçede o zaman, Hocamın dediği gibi -benden bilgi alın- “kadın erkek eşitliği” kavramını tüm cinsleri kapsayacak ve toplumsal cinsiyete referans oluşturacak ve farklı semantolojik yüklenimlere elverişli olan kavram olarak alacağız. Gerekçeye yazarız. İki...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Tersini yapsak Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, ben kural koymuyorum.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Yani yasada “toplumsal cinsiyet”...

BAŞKAN – Yani Sayın Bakanın bu konuda ısrarı var, Komisyona oylatacağım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, ısrarım yok, ben Komisyonu bilgilendiriyorum, diyorum ki uluslararası hukukta böyle bir dil var ama bunu koyduğunuz zaman yarın alanda hem uygulamada sıkıntı yaşarız hem toplumsal cinsiyeti tanımlamamız lazım diyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yorumlamamıza gerek yok. Bu konuda zaten bir önerge yok.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam, devam edelim o zaman.

BAŞKAN – Ama bir konsensüs olsaydı o önergeyi hemen Dilek Hanım yazardı. Peki, ben, Dilek Hanım’ın iki tane önergesi var, okutacağım ama ondan evvel...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Ama vazgeçtiniz demincek.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben vazgeçmedim.

BAŞKAN – “Madde vesilesiyle önergemde konuşacağım.” dediniz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Peki, önergemde o zaman.

BAŞKAN – Veririm.

Sayın Bakanım, bakar mısınız metinlere. Sayın Bakanım...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Buyurun Başkanım.

BAŞKAN - 2'nin (b) bendi: “Şiddet mağdurlarına ilişkin verilecek”, böyle bir Türkçe olmaz; “Şiddet mağdurları lehine verilecek” olabilir veya “şiddet mağdurlarına verilecek” olabilir, “...ilişkin verilecek...”.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “İlişkin”i çıkarıyoruz, tamam Başkanım.

BAŞKAN – Oldu, zapta geçti.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Bakanım, “şiddet mağdurları lehine verilecek” daha doğru.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Lehine” de diyelim.

BAŞKAN – “Lehine” de olur, “mağdurlara” da olur yani ikisi de olur. Neyse devam. Yine Sayın Bakanım...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Lehine” diyelim de güçlensin kavram Başkanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Lehine” diyelim, kavram güçlensin.

BAŞKAN – Anladım.

Yine, 2'nin (ç)'si var. Son sözcük “değerlendirilemez”. Hukuk değerlendirme yapmaz, yorumlanamaz anlamındadır Anayasa'nın 10'uncu maddesi doğrultusunda. “Yorumlanamaz”dır, doğru mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Doğru.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 1. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendine "uluslararası sözleşmeler" ibaresinden sonra gelecek şekilde aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Ali Rıza Öztürk

Bülent Tezcan

Uşak

Mersin

Aydın

Ömer Süha Aldan

Muğla

"kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle ilişkin Avrupa konseyi sözleşmesi "

BAŞKAN - Şimdi, Sayın Bakanım, bu açıyor yani 2 (a)'yı açıyor.

Gerekçeyi okuyun.

Gerekçe:

Yasada atıf yapılan uluslararası sözleşmelerden olan ve bu yasanın asıl dayanağı olan İstanbul sözleşmesi olarak da bilinen Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle ilişkin Avrupa Konseyi sözleşmesine atıf yapılması gerekmektedir. Çünkü uygulamayı yapan yargıçlar genellikle TBMM tarafından onaylanan ve iç hukuk kuralı hâline gelen bu sözleşme metinlerini ya bilmemekte ya da görmezden gelmekte ve uygulamada tereddüde düşüldüğünde başvurulması gereken bu ana metinler dikkate alınmamaktadır. Bu nedenle metinde açıkça TBMM tarafından onaylanan bu uluslararası anlaşmaya atıf yapılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Bakanım, burada “sözleşmeler” diyor, virgül, “özellikle” deyip bunu yazalım, açıyor çünkü. Tamam mı Dilek Hanım?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben bir görüş...

BAŞKAN – Konuşturacağım, tamam. “Özellikle” diyor, bu şekilde...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Gerekçemde çok net bildirdim zaten. Onun yazılması lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, Dilek Hanım, önereniz kabul edildi. Öbür önergede...

RECEP ÖZEL (Isparta) – Oylamadınız Başkanım.

BAŞKAN – Oylama anlamında demiyorum ya. Efendim, başka bir önerge daha var ama önerge oylamadan evvel görüş istiyorum.

Madde müzakeresi anlamında, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; göstermiş olduğunuz bu anlayış nedeniyle, bu maddedeki verdiğiniz önerge konusundaki anlayış nedeniyle ve bir hukukçu olarak bakış açınızdaki genişlik nedeniyle çok teşekkür ederim.

Şimdi, uygulamada bizim geçmişte karşılaştığımız şeylerde olduğu gibi gerekçede de belirttim. Tereddüde düşülen konularda hâkim kendisi boşluğu doldurup takdir hakkını kullanır. Oysaki biz bu tasarımı çıkartırken şu Avrupa Konseyi Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni esas aldık ve pek çok maddede de buna atıf yapıyoruz. Şimdi biz buna atıf yapmadığımız takdirde... Yani yasada diyelim ki unutuldu herhangi bir şey ya da bir takdir hakkı söz konusu ya da daha farklı incelenecek bir şey var, o zaman işte buna bakılabilirdi. Uygulamada eğer atıflar yapmazsak biz buna, Anayasa madde 90 uyarınca iç hukuk kuralı hâline gelmiş olmasına rağmen uygulamadaki hukukçular, avukatlar, yargıçlar bunu çok fazla dikkate almadıklarında, yasanın gerekçesine bakmadıklarında bunu göremiyorlar ama bence görülmesi gerekir ve bir de buna özenle dikkat edilmesi gerekir diye ben bu önergeyi verdim zaten.

Bir de efendim, yasanın gerekçesinde dahi bu sözleşmeye atıf yapılmamış. Ben şunu anlıyorum buradan: CEDAW'a var ama buna bir atıf yok, İstanbul Sözleşmesi'ne atıf yok. Yani tasarı epeyce şekil değiştirdi ya, biz de bunu en son 24 Kasım'da Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul ettik uluslararası anlaşmayı, bu nedenle bir unutkanlık olabileceğini düşünüyorum, bir eksiklik olduğunu düşünüyorum. O eksikliğı gidermek adına da ben bunu önerdim ve çok önemli de olduğunu düşünüyorum bu türden bir gelişmenin. Yani bizim yasamızın anlaşılır hâle gelmesine ve uygulamadaki sorunları da giderecek bir düzenlemedir diye düşünüyorum.

İsterseniz diğerini daha sonra şey yapalım, diğer ikinci önergeyle ilgili.

BAŞKAN – Okunmadı zaten.

Sayın Bakanım, buyurun, bir beyanınız olacak.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, orada İstanbul Anlaşması'nın genel gerekçede olmamasının nedeni -sizin de çok iyi bildiğiniz gibi- uluslararası anlaşmalar. Özellikle Avrupa Konseyinden gelen anlaşmalar Meclisten geçtikten sonra Bakanlar Kurulunun imzasına açılıyor ve ondan sonra yürürlüğe giriyor. Bir de Avrupa Konseyinin...

BAŞKAN – Bu sözleşme yürürlüğe girmedi mi?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Girdi, girdi de, sorun şu: Avrupa Konseyinde on bir ülkenin meclisinden bunun geçmesi gerekiyor. Hâlâ bizim dışımızda hiçbir ülke daha bunu parlamentosundan geçirmedi dolayısıyla uygulamalarda daha Avrupa Konseyinin o istenen sayıya ulaşmadığı için Avrupa Konseyinin kanunlarına göre bunun beklenmesi gerekiyor; genel gerekçede olmamasının nedeni o. Ama sonuçta biz bunu Parlamentomuzdan geçirdik, Bakanlar Kuruluna da koyduk. Siz iyi bir hukukçusunuz. Bu gelişme dolayısıyla koymamız

gerekiyorsa koyalım diye düşünüyorum ama olmamasının nedeni Avrupa Konseyindeki diğer ülkelerin bunu onaylamadığından dolayı konulmadı.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bilgi vereyim yüksek Komisyona: Uluslararası sözleşmeler, tabii, temel hak ve özgürlüklere ilişkinse ve Parlamentomuzdan da kabul edilmişse yürürlüğe girer ve iç hukukta atıf yapılmasa dahi iç hukukun ayrılmaz bir parçası hâline gelir. Bu, atıf yapılmasa idi dahi “uluslararası sözleşmeler” dendiği için amaca hizmet ediyor ama o da bir açılım; “tefsir normu” diyoruz biz buna, tamamen “yorum normu” diyoruz. Olmasa da öyle olacaktı. Onun için, kabulünün, Avrupa’nın diğer devletlerinin, katılımcı devletlerin ulusal parlamentolarında onaylanmamış olması bizim uygulamamızı geciktirici etki doğurmayacağı için yapılan doğrudur.

Ben önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, bakın, her zaman, daima bizim Adalet Komisyonu parmak fiiliyle değil, çoğu zaman vücut diliyle konuşur, onu ben keşfediyorum.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun tasarısının 1. maddesinin 1. fıkrasına "ısrarlı takip mağduru olan kişilerin " ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Ali Rıza Öztürk

Bülent Tezcan

Uşak

Mersin

Aydın

Ömer Süha Aldan

Muğla

"cinsel tercih farklılığı olan kişilerin"

Gerekçe:

Yasanın dayanağı olan, İstanbul sözleşmesi olarak da bilinen Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi sözleşmesinin 4. madde 3. bendinde cinsel tercih ve cinsel kimlik farklılığı içinde olan bireylerin de bu düzenlemeden yararlanacağı öngörülmüştür. Toplumsal yaşamda en çok saldırıya uğrayan cinsel tercih farklılığı içinde olan bireylerin de korunması bu yasal düzenleme içinde değerlendirilmelidir.

BAŞKAN – Evet, Dilek Hanım, söz vermiyorum çünkü gerekçeyle konuştunuz.

Yaşamız, zannediyorum, kalple beyin arasındaki ana damarlar akımını düzenliyor ama kılcal damarlara pek karışmıyor, uygulamaya bırakıyor; bu, kılcal damar düzenlenmesi.

Sayın Bakanım, katılıyor musunuz önergeye?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, bu konu, şu anda verilen önerge içerisindeki konu önemli bir sorun alanı. Bizim, burada nefret suçlarıyla ilgili kısmı, ayrımcılık yasasını çıkarmadan bunları kadına yönelik şiddetle ilgili kısma koyduğumuz zaman çok daha farklı sorunlar yaşarız. Önce işin anasını, ayrımcılık yasasını, nefret suçları yasasının temeliyle olan kısmı yapalım, ondan sonra buralara karıştıralım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben yine de bir konuşma hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Hayır, şu: Ben vermek isterim ama Anayasa'mızın 95'inci maddesi Komisyondaki konuşmaların iç hukukumuzla göre...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Biraz önce aynı usulde verdiniz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yok, madde üzerinde söz verdim.

Önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Sayın Başkan, şu 95'inci maddesini Anayasa'nın bir okusanız. Ben aradım aradım, bulamıyorum. Geçen sefer de öyle dediniz.

BAŞKAN – 95 Hocam, bir de 88 ayrıca, bakın. Parlamento, çalışmalarını İç Tüzük'e göre yürütür. Önergelerde gerekçe okunur, metin okunur, işlem yapılır.

Şimdi, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; kabul edilen önerge, yine 2 (b)'deki "ilişkin" çıkarılarak yerine "lehine"; yine (ç)'deki "değerlendirilemez" çıkarılarak yerine "yorumlanamaz" biçimindeki değişiklikle maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilen önerge doğrultusunda ve kabul edilen ibare değişiklikleri doğrultusunda kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Kanunda yer alan;

a) Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını,

b) Bakanlık il ve ilçe müdürlükleri: Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri kuruluncaya kadar bu Kanun kapsamındaki destek ve izleme hizmetlerinin verileceği ve gerekli bildirimlerin yapılacağı merci,

c) Ev içi şiddet: Şiddet mağduru ve şiddet uygulayanla aynı haneyi paylaşmasa da aile veya hanede ya da aile mensubu sayılan diğer kişiler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddeti,

ç) Hâkim: Aile mahkemesi hâkimini,

d) Kadına yönelik şiddet: Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan ve bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan her türlü tutum ve davranışı,

e) Şiddet: Kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfî engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranışı,

f) Şiddet mağduru: Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışlara doğrudan ya da dolaylı olarak maruz kalan veya kalma tehlikesi bulunan kişiyi ve şiddetten etkilenen veya etkilenme tehlikesi bulunan kişileri,

g) Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri: Şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esası ile yürüten merkezleri,

ğ) Şiddet uygulayan: Bu Kanunda şiddet olarak tanımlanan tutum ve davranışları uygulayan veya uygulama tehlikesi bulunan kişileri,

h) Tedbir kararı: Bu Kanun kapsamında, şiddet mağdurları ve şiddet uygulayanlar hakkında hâkim, kolluk görevlileri ve mülkî amirler tarafından, istem üzerine veya resen verilecek tedbir kararlarını,

ifade eder.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?

Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; yani bunda alt komisyonda yapılan değişiklik bizce çok olumlu bir değişiklik olmuştur çünkü zihniyet dönüşümü bu kavramların da anlaşılmasıyla ancak olabilecek bir şeydir. Bu nedenle bu konuda, Sayın Bakanımızın bu ilk taslaktaki maddelerin yeniden konması konusundaki önerilerinin çok önemli olduğunu düşünüyorum ve ben Bakanımıza teşekkür ediyorum.

Yalnız biraz önceki, yani bu kadar şiddet üzerine konuşurken cinsel tercihleri farklı olan insanların bu kanunun kapsamı dışında bırakılmasını da doğru bulmadığımı...

BAŞKAN – Gerekçeye yazacağız ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani en çok şiddete uğrayan kişilerin de yani cinsel tercih farklılığı olan insanlar olduğunu, bu nedenle onlara yönelik de bir düzenlemenin bu yasada olması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü yasanın adı bizim için çok önemliydi, işte bu nedenle önemliydi. Kadın ve aile bireylerine yönelik bir şiddeti önleme yasası bu aslında. Yani aile bireyi olmayan bu türden insanların da korunması gerektiğini düşünüyoruz çünkü kadın değil bu insanlar, çocuk değil, aile bireyi değil; bunlara ilişkin de özel koruma alanlarının olması gerekiyordu. Bu şeyle de bunu belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Parlamento hukukunda teşekkür eden iradeye saygı sonsuz, elbette ki eleştirilebilir ama “kadın erkek” kavramını benimsedikten sonra onunla çatışan başka bir terimi benimsemek paradoks oluşturur. Biz bu ihtiyacı gidermek için gerekçede yazacağız. Benim görüşüm de öyle.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sözleşmede var efendim.

BAŞKAN – O zaman zaten uygulanır, benim görüşüm de o doğrultuda.

Evet, peki, bana tuhaf geliyor bu madde arkadaşlar. Şimdi, bakın, hukukta, Değerli Bakanım, belirsiz kavramlar uygulamada esneklik yaratır. Öyle bir yorum matrisiyle karşılaşabilirsiniz ki onun belirsiz olması size farklı açı getirir. İki: Tanımladığınız zaman onun dışındaki hâller tamamen o hâlin dışında kalır. Bence hukukta tanım normları kadar tehlikeli bir şey olamaz yani tanımlarda zorunlu miktarda kalmak lazım. Bizim Medeni Kanun’daki sistem odur, uluslararası hukuktaki sistem odur. Burada çok tanımlayıcı olmuşsunuz yani...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, burada sizin hukuk bakışınızdan dolayı, Başbakanlığa gittiği zaman sizin bu baktığınız yerden bakıldığı için çıkarıldı ama bizim büyük bir zihinsel dönüşümü başarmamız lazım, o da tanımlarda gizli. Dolayısıyla bu tanımların burada kalması uygulama açısından önemli Başkanım.

BAŞKAN – Bana fazla söz düşmez.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bir de bir konuyu sizin takdirinize, Komisyonun takdirine sunmak istiyorum: “Birey” ve “kişi”. Şimdi, kişiyle ilgili hukuki terim olarak “kişi” gözüktüyor ama “bayan” ve “kadın” kavramı gibi “birey” kadını güçlendiren bir tanım olarak konuyor. Eğer Komisyon burada “birey” olması noktasında bir takdir koyarsa “kişi”yi de “birey”e dönüştürelim. Aynen tanımdaki konu gibi zihinsel dönüşümü biz bu şekilde tanımlar üzerinden götüreceğiz.

BAŞKAN – Sayın Bakan, “birey” sosyolojik, “kişi” normatif hukuk kavramı ama bu yarı sosyolojik, yarı hukuk, tam bir hukuk alanı değil, yani rejimite alanında değiliz tam; sosyolojik alanı

da düzenliyoruz, toplumsal ilişkileri de düzenliyoruz. Onun için bu beyanınız dahi anlaşılır için yeter. Komisyon rapora meseleyi geçecektir, alt komisyondaki eğilimi ben...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Ama bunu zapta geçeceğim. Her ikisinin eş değer anlam olduğunu, müteradif kavram.

Diyeceğiniz bir şey var mı Mevlüt' cüğüm?

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Kısa bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Peki.

MEVLÜT AKGÜN (Karaman) – Sayın Başkanım, alt komisyonda bu tanımlar meselesine biz de fazlaca kafa yorduk ancak ben tanımlar noktasında Komisyon Başkanımızın görüşüne katılıyorum. Gerçekten çok fazla tanım yaptık ve sanki uygulamada kafa karışıklığı yaratacak şekilde fazla detaya girdik kanısındayım, ben de aynı kanıdayım.

Bir de “şiddet” tanımı. Yani maddede ifade edilen “şiddet” tanımı, aslında Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılması Bildirgesi'nde daha güzel ifade edilmiş, burada biraz daha karışık gibi sanki. Eğer takdir ederseniz aynı “şiddet”i, o sözleşmedeki “şiddet” tanımını bu maddeye alsak daha uygun gibi sanki.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Aynısı Mevlüt Bey. Uluslararası sözleşmedeki “şiddet” tanımıyla aynı.

BAŞKAN - Arkadaşlar, önerge yok. 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy birliğiyle kabul edilmiştir.

MELİK AYTAÇ - Efendim, çok özür dilerim...

BAŞKAN - 3'üncü maddeyi okutuyorum, ondan sonra size söz vereceğim kardeşim.

MELİK AYTAÇ – Hayır, bakın ben...

BAŞKAN – 2'nci maddeyle ilgili mi?

MELİK AYTAÇ - Konuyla ilgili bir yer var efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MELİK AYTAÇ – Değerli hazırun, ben Ziraat Yüksek Mühendisi Doktor Melik Aytaç. Tarım Bakanlığında çalışıyorum ve buraya bir sıradan... Yaklaşık bir buçuk yıldır benim eşimle boşanma davam devam etmektedir. Bu süreçte yaşadıklarım beni izin alıp Komisyonda söz almaya kadar cesaretlendirdi ve şu konuda kendimi vebal altında hissediyorum. Yaşadıklarımı Türkiye'de yaşayan birçok çocuk, aile ve kadınlar var. Benzerleri, benim mağdur olduğum gibi mağdur olmasın düşüncesindeyim. Burada da öncelikli benim hedefim çocuklar. Türk Medeni Kanunu'na göre “aile”yi tanımlarken, aile içerisinde menfaatleri öncelikli olarak en öncelikli korunması gereken birey “çocuk”

diye geçiyor ve maalesef 4320 sayılı Kanun'da olsun, mevcut kanun taslağında gördüğüm maddeler üzerinde olsun çocuklar ihmal edilmiş, çocuklara hiçbir şekilde yer verilmiyor. “Aile” deyince öncelikli anlaşılması gereken çocuk, çocuğun menfaatleri diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Öneriye geçin. Konu ne?

MELİK AYTAÇ – Öneride... Hâkimleri sorumluluk ve zan altında bırakan bir madde var: Madde 2 (c) şıkkı. “Şiddet tehlikesi olan” diye bir madde vardı, şık vardı. Burada bir hâkim, mevcut... Benim girdiğim duruşmalarda hâkimler, üç dakika, beş dakika, bilemediniz on dakikalık bir süre içerisinde duruşma görülüyor ve hiçbir şekilde şikâyetçileri veya tarafları tanıma şansına sahip değil, ki sizler, bireyler olarak, vatandaş olarak kendinizi de ifade edebilecek şansa sahip değilsiniz zaman olarak. Hâkim de takdir edersiniz ki sizi nasıl tanısn? Neyle tanısn?

BAŞKAN – Sevgili Kardeşim, “O ‘tehlike’ kalsın.” mı diyorsunuz?

MELİK AYTAÇ (Devamla) – “Tehlike” çok göreceli bir ifade efendim, bunun ancak bir müteşekkil hastaneden verilecek psikiyatri raporuyla kişinin tehlikeli olup olmadığının belirlenmesini talep ediyorum. Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, “clear and present dangers” diye yani “açık ve yakın tehlike” - Savcım çok iyi bilir- düşünce suçlarında falan... “Tehlike”yi kaldıralım diye...

Evet, 3' üncü maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

Koruyucu ve Önleyici Tedbirlere İlişkin Hükümler

Mülkî amir tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 3- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere mülkî amir tarafından karar verilebilir.

a) Kendisine ve gerekiyorsa beraberindeki çocuklara, bulunduğu yerde veya başka bir yerde uygun barınma yeri sağlanması.

b) Diğer kanunlar kapsamında yapılacak yardımlar saklı kalmak üzere, geçici maddi yardım yapılması.

c) Psikolojik, meslekî, hukukî ve sosyal bakımdan rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi.

ç) Hayatî tehlikesinin bulunması hâlinde, ilgilinin talebi üzerine veya resen geçici koruma altına alınması.

d) Korunan kişinin çalışması durumunda varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip

eden ilk işgünü içinde mülkî amirin onayına sunar. Mülkî amir tarafından kırksekiz saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz var mı?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Alalım efendim söz, daha sonra alıyoruz çünkü.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; burada şimdiye kadarki uygulamalardan, 4320'nin uygulamasından farklı olarak belki biraz daha şiddet eylemlerine, kadına, çocuğa ve aile bireylerine yönelik şiddet eylemlerine karşı alınabilecek önlemleri güçlendirmek amacıyla böylesi bir madde konmuştur ama tabii, bu maddenin uygulanmasında ciddi sorunlar çıkabilir diye düşünüyorum ben. Çünkü şimdiye kadar mülki amirlere böylesine bir yetki verilmemesinden dolayı mülki amirlerin bu konuda çok ciddi bir eğitiminin yapılması lazım Sayın Bakanım, çünkü bu türden olaylara çok sıcak değillerdir mülki amirler, ben öyle gözlemliyorum. Örneğin cumhuriyet savcılıkları, örneğin aile mahkemesi hâkimleri uzmanlık alanları olduğu için bu konulara daha hassastırlar ama mülki amirler biraz daha bu olaylara uzak bakabilirler, konuyu kavrayamayabilirler. Onun için mutlak eğitim yapılması gereklidir diye düşünüyorum.

Biraz sonra okunacak önergede de (ç) bendinde “hayati tehlikesinin bulunması hâlinde ilgilinin talebi üzerine veya resen kendisi, çocukları ve yakınları için koruma altına alınması” önerisinde bulunuyorum. Çünkü sadece kendisi için verilen bir koruma kararı -mülki amir tarafından- velayet altında çocuk olduğu için çocuğunu kapsasa da ancak yakınlarını kapsamayabilir. Hâlbuki biliyorsunuz ki pek çok olayda yakınlar, anneler, babalar da öldürülebiliyor, yaralanabiliyor ve çok ciddi tehditlerle karşı karşıya kalabiliyorlar. O nedenle acilen alınabilecek önlemler arasında kişinin kendisi, çocukları ve yakınlarının da mutlaka korunması gerektiğini düşünüyorum ve bu konuda eğitimin de çok önemli olduğunu düşünüyorum. Yani diğer kolluk birimlerinde olduğu gibi mutlaka mülki amirlerin de, kaymakamların ve valilerin de eğitiminin çok zorunlu olduğunu düşünüyorum.

Sağ olun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sağ olun efendim.

Bülent' çiğim, buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle “Geçmiş olsun.” diyorum. Herhâlde ilk toplantınız değil, benim katıldığım ilk toplantınız. Sağlıklı bir şekilde çalışmalara başlamış olmanız bizleri mutlu etti, bunu paylaşmak istedim.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

BÜLENT TEZCAN (Devamla) – Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; burada 3' üncü maddede özellikle mülki amirler tarafından koruyucu önlemler alınmasına yönelik düzenleme gerçekten önemli

bir düzenleme çünkü süreci adliyeye intikal ettirip hâkim kararı alıncaya kadar uzunca bir zaman geçiyor. Bu anlamda bu düzenlemenin geçmesi konusunda sanıyorum bir mutabakatımız var, burada bir tereddüt yok.

Biraz sonra önergede söz almayacağım, kısaca yine bu madde bütününde söylemek istiyorum: Burada, özellikle (ç) bendinde çok karşılaştığımız bir şey -biraz önce Dilek Hanım da açıkladı- avukatlık yapan arkadaşlarımız bilir, kadın boşanma davasını açar veya açmaz, şiddete uğrar, ilk kaçacağı yer annesinin, babasının, ailesinin, yakınlarının yanındır ve eğer gerçekten kadına şiddet konusunda gözü kara bir tehlikeyle karşı karşıyaysa o şiddetten ailenin diğer bireyleri, yakınları, aile bireyi bile olmasa, annesi, kardeşi, yakınları da ciddi tehlike altına giriyorlar. Bu nedenle buraya sadece kadınla ilgili değil, (ç) bendine kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının da korunacağına ilişkin hükmün eklenmesi yasanın ruhuna ve amacına uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, değerli katılımcılar; öncelikle Sayın Bakanımıza, Komisyon üyelerine ve sivil toplum örgütlerine çok teşekkür ediyoruz. Önemli bir toplumsal yaraya cevap bulmak amacıyla bu kanun çalışması güzel bir şekilde, önemli bir hazırlık sürecinden geçtikten sonra Komisyonun huzuruna gelmiş durumda. Onun için Sayın Bakanımızı da kutluyoruz, ekibini de kutluyoruz. İnşallah bunun, hepimizin müşteki olduğu, insan onuruyla bağdaşmayan bu şiddetin kadınlarımızdan ve bireylerimizden uzak tutulmasına önemli ölçüde katkısı olacaktır diye düşünüyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Sayın Başkan, toplumumuzda biraz kurulması gecikmiş bir bakanlıktır. Özellikle sosyal politikalar konusunda devlet olarak, toplum olarak yeni bir tasarıma ihtiyacımız var çünkü geleneksel, sosyal kurumlarımız artık çağın değişen ihtiyaçlarına cevap veremiyor. Onun için yeni bir sosyal politika tasarımına ihtiyacımız var. Belki bu, Sayın Bakanımıza çok önemli bir yük yükleyecek çünkü “sosyal politika” dediğiniz zaman eğitimden istihdama, sosyal güvenliğe, sosyal yardıma, sosyal hizmete kadar aşağı yukarı paranın dışında her şeyi sosyal politikalar kapsamı içerisinde mütalaa etmek mümkün ama böyle yeni bir tasarıma, köklerinden kopmayan ama çağın da modern ihtiyaçlarına cevap verebilecek yeni bir sosyal politikalar tasarımına ihtiyacımız var.

Ben görevdeyken Avrupa’ya gittiğimde, genellikle de bu Bakanlığı kadınların temsil ettiğini gördüm. Onun için de bundan sonra belki sizin de aynı şekilde ve sizden sonra gelecek bakanlarımızın da kadın olması son derece önemlidir, bir müktesep hak.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Başka bakanların da...

MURAT BAŞESGİOĞLU (İstanbul) – Aile, Sosyal Politikalar ve Çalışma Bakanlığı gerçekten hanımlara çok yakışan bir bakanlık.

Ama altını çizmek istediğim: "Sosyal politika" konusunun gerçekten geleceğimize ışık tutacak şekilde yeni bir tasarıma ihtiyacı olduğu inancındayım.

Sayın Başkanım, bu tasarıyla ilgili söyleyeceğim şudur: Gayet güzel hükümler var ama biliyoruz, ne kadar mükemmel maddeler de yazsak bir yasanın başarısı, performansı uygulamadaki performansı ile ilgilidir. Etkin denetim önemlidir. Bakanlığımıza bu konuda verilebilecek her türlü desteği vermek lazım. 360 kadro verilmiş, bilmiyorum bu yeterli mi, değil mi, bu bir.

İkincisi: Kaynak konusunda bakmak lazım yani para... Neticede bu işler imkânla olacak işler. Mesela bu göçmen kaçaklığı konusunda hiçbir yasal düzenleme yoktu, karakol polisleri onları günlerce beslerdi Afrika'dan gelen mağdur edilmiş insanları. Yani burada da bu işin sahibi Bakanlığımız olduğuna göre Bakanlığın bu konuda mücadele edecek her türlü imkâna kavuşturulması lazım, kadroya kadro, paraysa para. Mesela bu şiddete yönelik önleme ve izleme merkezlerinin kurulması konusunda bir takvim gerekir -bu önceki tasarıda zannedersenem vardı- belli bir süre içerisinde yapılması gerekir. Yine, sığınma evlerinin kimler tarafından yapılacağı... Yani kurumsal bir altyapısının olması lazım. Mesela ben 1998'de çıkan Yasa'da hasbelkader imzası bulunan bir kişiyim, 98'de Sayın Başkanım, ama bu Yasa'nın başarılı olmamasının sebebi altyapısının kurulmamasıdır yani 98'de. Belki o güne kadar toplumda bir ihtiyaç duyulmamıştır, geleneksel koruma kurumlarımız bunu karşılamış o güne kadar ama görülmüş ki 98'de böyle bir ihtiyaç söz konusu.

Onun için hassaten ben de Sayın Bakan adına rica ediyorum, Bakanlığa bu konuda verilmesi gereken her türlü imkân ve yetkiyi verirsek bu yasa uygulamada arzu ettiğimiz hedefe ulaşır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bir cümle söyleyeyim...

BAŞKAN – Önergeyi okumadık.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Okusun öyle söz alayım.

BAŞKAN – Ama söz hakkın yok, önergeyi siz okumuş oldunuz, önerge üzerinde söz hakkınız yok.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bir cümle söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sayın Bakanım, Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben öncelikle Sayın Bakanıma bugüne kadar yapmış olduğu tüm çalışmalar için gerçekten -ekibine de- teşekkür ediyorum. Hakikaten önemli bir tasarı bu tasarı ve ülkemizin ihtiyaçlarından kaynaklanan bir tasarıdır.

Biraz evvel konuşmacılar söz aldı. Şimdi, önümüzdeki önerge 3'üncü maddenin (ç) fıkrasıyla ilgili -özellikle bir görüşümü dile getirmek istiyorum- çok doğru bir önerge'dir. Şunun için: "Kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının" diyor. "İlgilinin çocuklarının ve yakınlarının" da olabilir bu. Sadece sığınma durumunda değil. Diyelim ki biz kadını koruduk, çocukları koruduk ama onunla direkt irtibatı olan anne ve babayı bunun dışında bıraktığımızda... Onları aldık, ayrı bir yerde koruma verdik. Kişinin ilk gideceği adres anne ve babasıdır ve anne ve baba... Bu adresi bildiğini düşünerek, muhtemelen onlara, sonuç alamadığı takdirde o kızgınlıkla şiddet uygulayabilir. Dolayısıyla bunlar da hayati tehlikesi olan kişiler arasında sayılmalıdır ve bugüne kadar yaşadığımız şiddetler de bunu göstermektedir. Kadını vuruyor, annesini, babasını vuruyor; kadına ulaşamıyor, anne, babayı vuruyor, kardeşi vuruyor. Bunun birçok örneği vardır.

Onun için ben bu önergenin doğru ve yerinde olduğunu düşünüyorum. En azından böyle bir sayımın karşı taraf açısından caydırıcılık ve koruyucu tedbirin alınması bakımından önemli olduğunu düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, size görüş şey etmeden evvel...

Dilek Hanım, bakın, önergeyle ilgili... Kanun'un 1'inci maddesinde kapsam var. İki: Bu maddeye eklediğiniz unsurlarla 1'inci maddedeki bazı öğeleri kapsam dışına alıyorsunuz. Bence buna gerek yok. 1'inci maddede kapsam var, kimin korunduğu belli. Onların talebi var. Talep öznesi olsa, tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, şöyle bir şey var...

BAŞKAN – Bakın, 1'inci maddede kapsam var, "Kimler yararlanıyor bu kanundan?" var. E, burada bir talep hakkı düzenleniyor. "İlgilinin talebi" diyor, ilgili var yukarıda. Bence gereksiz. Hakikaten çok saygı gösteriyorum, bu şey çok önemli.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bunu ne için önerdik? Yani o 1'inci maddedeki... "Kadının, çocuklarının ve aile bireylerinin" diye değiştirebiliriz bunu eğer öyle bir şey olacaksa ancak uygulayıcılar açısından... Yargıçlar -inanın bizim çok fazla zor durumda kaldığımız bir olaydır bu- olaya sadece kendi önlerine gelen şekliyle bakarlar. Geniş düşünmediklerinde, bu şekilde, yakınları koruma altına alınmadığı takdirde inanın o kadar zor durumla karşılaşırız ki, yasanın çıkarılma amacına aykırı sonuçlar olabilir. Yani Ayşe Paşalı cinayeti buna bir örnektir. Opuz davası, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesindeki Nahide Opuz davası buna örnektir, kadının annesi öldürülüyor kadına ulaşamadığı için.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Adalet Komisyonu bir kurucu komisyondur ve saf hukuk oluşturur; bir şerh komisyonu değildir, bir tefsir komisyonu değildir. Normun olabildiğince doğru anlaşılması önemli ama norm bütüncül yoruma tabidir. Diyelim 1'inci maddede var, 8'inci maddede

tekrarlayalım, öbür maddede tekrarlayalım; Adalet Komisyonunun misyonuyla bağdaşmaz. Takdir sizin. Bakanım da ifade edecek.

Başka bir söz bu konuda...

Bakanımın görüşünü alacağım, ondan sonra oylayacağım.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, sizin dediğinizde doğruluk payı var, burada kapsamda “aile bireyleri” deniyor ama uygulamada şöyle bir sıkıntı olabilir: Hâkim ya da mülki idare amiri talepte bulunmadığı için kişi, ilgili, yakınlarına, akrabasına o koruma tedbirini uygulamayabilir. Talepte eşi bulunmuştur, yakınlarını kapsam dışında yani talepte bulunmadı diye... Öyle bir sıkıntı uygulamada yaşanıyor. Önerge bundan dolayı doğru bir önerge dir.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, ne buyrulur? Bana garip geliyor yani norm doğru, yanlış değil de ama teknik olarak yanlış.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, aslında hep aynı noktaya takılıyoruz. Biri hukuki bakış -aynen dediğiniz gibi kapsamda bunun hepsi var- bir de “Uygulamada elimiz nasıl güçlenir, daha nasıl dikkat edelim?” şeklinde bir bakış var. Yoksa, dediğiniz doğru kapsamda çocuk da var...

BAŞKAN – Bunu yazdık, Dilek Hanım’ın ibaresini yazdık. Takip mağdurlarına nasıl talep edecek, nasıl resen hâkim karar verecek? Takip mağdurları yok burada.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, ilgisi olarak, o da kendisi olabilir, “kendisi” diyoruz çünkü.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Şöyle yapalım mı? “1’inci maddenin 1’inci fıkrasındaki ilgililer” dersek zaten tamamını kapsar, hem de daraltmamış oluruz. “İlgilinin” yerine, “1’inci maddenin 1’inci fıkrasında sayılan ilgililer” demek...

BAŞKAN – Bir madde kendi içinde atıf yapıyorsa, zaruret hâli dışında, en zayıf normdur, öyle yapmayın yani.

Sayın Bakanım, ne diyorsunuz? Katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, Komisyonun takdirine bırakıyorum. Uygulamada güçlendirecekse koyalım, yoksa...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Uygulamada güçlendirir Sayın Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – O zaman geçirelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Aile bireyleri” de diyebiliriz arkadaşlar. Kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının...

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 3. maddesinin ç) bendinin "ilgilinin talebi üzerine veya resen" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Ali Rıza Öztürk

Mersin

Bülent Tezcan

Aydın

Ömer Süha Aldan

Muğla

"kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının"

Gerekçe: Uygulamada hayati tehlike içinde olan kişilerin çocukları ve yakınları da aynı tehlike içinde olabilmekte sadece saldırıya uğrayan ya da uğrama ihtimali olanın geçici koruma altına alınması yeterli olmayabilmektedir. Bu nedenle saldırıya uğrayan ile birlikte çocuklarının ve yakınlarının da koruma altına alınması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çoğunlukla biz... Kabul edildi efendim.

BAŞKAN – Sayayım, sayamadım denk olunca. Kabul edilirse kabul edilir tamam.

Önergeyi yeniden oyluyorum arkadaşlar...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İlknur Hanım'ın söylediği...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – 1'inci maddenin 1'inci fıkrasındaki ilgililer...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, kompozisyon yazmıyoruz, bir hukuk normu üretiyoruz. Kabul ediyorsanız "kabul" diyeceğiz, hemen o doğrultuda madde şey edecek.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama kabul edildi efendim.

BAŞKAN – Sayamadım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ya 8 reddedildi.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'na 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç
Bartın

"d) Korunan kişinin, çalışması durumunda veya çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle iki aylık süre ile sınırlı olmak kaydıyla kreş imkânının sağlanması."

Gerekçe:

Maddede yer alan korunan kişinin, çalışması durumunda veya çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocuklarının gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle iki aylık süre ile kreş imkânının sağlanması hakkındaki tedbir kararı verilmesi mülki amire bırakılması değerlendirildiğinden önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Peki, bu devam edebilecek mi Bakanım? Fıkraı iyileştiriyorsunuz, iki ay değil de uzatma gerekti, mümkün mü?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Şöyle Sayın Başkanım: Maliye Bakanlığı ciddi bir maliyet getireceği için buna karşı çıkıyor normalde ama biz burada, özellikle çocuğu mağdur etmemek için zaman sınırlaması koyarak çocuğumuzun kreş ihtiyacını giderelim, diyoruz. Zaten mesela, kadın sığınma evlerine de baktığınız zaman Başkanım, normalde üç ay koruma var ama altı ay kalıyor, bir sene kalıyor. Dolayısıyla bu hakkı verelim, süreç içerisinde eğer sıkıntı olursa biz o takdir hakkını uygulamada kullanırız.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, Sayın Bakan; alt komisyonda şöyle konuşmuştuk biz: Çalışmıyorsa çalışma yaşamına sevk etmek adına süreli olarak kadını teşvik edelim yani iki ay, üç ay kadar çocuğa bakılsın ama çalışıyorsa o zaman nedir? Altı aya kadar şeyler verilebilir deniyor yani en azından altı aya kadar ya da bu koruma tedbirlerinden yararlanması sürünceye kadar kadının bu kreş hakkından yararlanması lazım. 3'üncü ve 4'üncü maddedeki değişiklikler birlikte verildiği için biz hem çalışan kadın için hem de çalışması desteklenen kadın için iki ay sınırlama getiriyoruz. Bu bence doğru değil. Yani bir kadın çalışıyorsa bu, tedbir devam ettiği sürece devam etmelidir. O nedenle 3'üncü maddedeki bu değişikliğe ben katılmıyorum ama 4'üncü maddede çalışmaya sevk edilen kadın maddesi vardı, onda bu süre konulabilir. O nedenle bu şeye

katılmıyorum. En azından altı ay boyunca, tedbir devam ettiği sürece de çalışan kadının çocuğuna bakılmalıdır diye düşünüyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, Dilek Hanım'ın dediği doğru bir mantık. Biz burada tedbir kararı olduğu sürece, kadın çalışıyorsa çocuğunu koruyalım ama çalışmıyorsa da belli bir zaman dilimi koyalım, bunun sonu olacak yani sonuçta.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Dilek Hanım'ın dediği şekilde dedim ben.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama Sayın Bakanım, olmadı o zaman bu, öyle olmadı yani çalışan kadınla ilgili öyle yapılmadı.

BAŞKAN – Dilek Hanım, bir mutabakat sağlarsanız Genel Kurulda da düzelir zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama Sayın Başkanım, burada Sayın Bakanımızın söylediği, 3'üncü madde değişmeyecekti, 4'üncü maddeyi değiştirecektik yani 3'üncü madde aynen kalacaktı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – 3 ve 4'ü birleştiriyoruz.

BAŞKAN – Dilek Hanım, burada bir mutabakat sağlarsanız her zaman şey edilir. Zapta geçti. 4'üncü maddede önerge diyorsunuz, bakın...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 4'üncü maddeyi kaldırıyor tamamen Yılmaz Bey Arkadaşımız.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – 3'ü ve 4'ü birleştiriyoruz, doğru söylüyor ama miktar olarak, kadın çalışıyorsa ve çalışmıyorsa ayrı ayrı önergeler şeklinde düzeltmemiz lazım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müzakere usulümüz bellidir.

Sayın Bakanım, 2'nci maddede tedbirlerden bahsediyorsunuz. 2'nci madde, bakın, “tedbirler” diyorsunuz, işlemlerin uygulanmasına son verilir... Tedbirler... Onaylanmayan tedbirlerin... “İşlemler” değil, “tedbirler” olmalı. Bir bakar mısınız? Yani son satırda, kırk sekiz saat içinde onaylanmayan işlem yok, tedbir onaylanacak çünkü özne tedbir. O “işlemlerin”, “tedbirlerin” şeklinde... Uygun mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, doğru, doğru söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Tedbir çünkü.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN – Peki, bu değişiklikle yani “işlemlerin” yerine “tedbirlerin” değişikliğiyle, kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir madde oy çokluğuyla.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, madde ben yokken geçmiş...

BAŞKAN – Tekriri müzakere yaparız senin için.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, tekriri müzakere yapalım 3’üncü maddeyi arkadaşlar.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Başkanım, bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Efendim, tükenen maddeler konusunda söz alma imkânınız yok.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ama bir düzeltme yapmamız lazım. Geçen, alt komisyonda da...

BAŞKAN – Efendim, ben onu en sonda...

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ama yukarıya sağlıklı bir tasarı çıkarmamız lazım ve bu kadar çalışmanın sonucunda orada muğlak bir ifade kullanmayalım. Sayın Bakanımızın...

BAŞKAN – Tükenen maddeye dönemiyorum. Tekriri müzakere dilekçesi alırsız, dönelim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Döneriz ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Tekriri müzakere verelim efendim.

BAŞKAN – Sayın Başkanım, döneriz oraya, not alın, bir tekriri müzakereyle döneriz oraya.

Arkadaşlar, 4’üncü maddeyi okutuyorum:

Hâkim tarafından verilecek koruyucu tedbir kararları

MADDE 4- (1) Bu Kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak aşağıdaki koruyucu tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) İşyerinin değiştirilmesi.

b) Kişinin evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi.

c) 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunundaki şartların varlığı hâlinde ve korunan kişinin talebi üzerine tapu kütüğüne aile konutu şerhi konulması.

ç) Korunan kişi bakımından hayatî tehlikenin bulunması ve bu tehlikenin önlenmesi için diğer tedbirlerin yeterli olmayacağının anlaşılması hâlinde ve ilgilinin aydınlatılmış rızasına dayalı olarak 27/12/2007 tarihli ve 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu hükümlerine göre kimlik ve ilgili diğer bilgi ve belgelerinin değiştirilmesi.

d) Şiddet mağdurunun çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, biz alt komisyonda da konuştuk, Sayın Bakanımızla da mutabık kaldık. Buradaki (d) bendinde şiddet mağdurunun çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere iki ya da üç aylık bir süreyle çocuğunun kreşte barındırılması öngörülüyordu ama çalışan kadınla ilgili, bir önceki maddede –onu tekriri müzakereyle inşallah düzelteceğiz- orada tedbir süresi boyunca çalışan kadının çocuğunun kreşten yararlanması öngörülüyordu, bunun değiştirilmesi gerekiyor.

Bir de benim verdiğim önergeye bakarsanız, o önergede... 3'üncü maddede öngörülen tedbirler, mülki amire verilmiş olan koruyucu tedbir hakları 4'üncü maddede yargıca verilmemiş. Hepsini tadadi olarak sayılmış ama 4'üncü maddede yargıç bu türden tedbirlere başvuramıyor. Biz aslında alt komisyonda bu konuda bir önerge verilmesini ve bu 3'üncü maddedeki yetkilerin, mülki amire verilen yetkilerin 4'üncü maddedeki belirtilen hâkime de verilmesi konusunda hemfikir olmuştuk ama önergelerde bir karışıklık olmuş diye düşünüyorum ben. Çünkü biz ileriki maddelerde göreceğiz, en çabuk ulaşılabilecek şekilde, şiddete uğrayan kişi kolluğa, mülki amire, yargıca başvurabiliyor. O zaman aynı nitelikteki tedbirlerin, koruyucu tedbirlerin hem mülki amir tarafından verilmesi... Mülki amire tanınan yetkilerin yargıca tanınmaması çok ciddi bir tehlikedir diye düşünüyorum yani itiraz hakları var. Mülki amir diyelim ki kavram olarak bu olaylara yabancı bir insan, reddetti bu talepleri. Ardından itiraz hakkı var mahkemeye ama o itiraz sürecini siz biliyorsunuz ya da uygulamadan gelen bütün arkadaşlarımız biliyor. On gün, on beş gün, yirmi gün dosyanın valilikten ya da kaymakamlıktan adliyeye gitmesi gelmesi çok ciddi zaman alacaktır ama biz acil durumlarda insanların korunmasına yönelik bir çaba sarf etmeye çalışıyoruz, hem kadınların hem diğer şiddet mağdurlarının. Bu nedenle... Yani örneğin, mülki amir reddetse dahi kadın hemen yargıca gidebilmeli. Bu barınma gibi, hayati tehlikesi olduğu takdirde korunması gibi yani danışmanlık hizmetleri gibi pek çok şeyden yararlanabilmeli diye düşünüyorum. O nedenle de önergemizin arkadaşlarımız tarafından ciddi anlamda dikkate alınarak kabul edilmesini talep ediyorum. Alt komisyonun da görüşü bu doğrultuydu Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 4 üncü maddesinin 1. fıkrasındaki “Bu kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ali Rıza Öztürk

Uşak

Aydın

Mersin

Ömer Süha Aldan

Muğla

“üçüncü maddede öngörülenlerin yanı sıra”

Gerekçe:

3. Maddede mülki amire verilen yetkilerin yargıca verilmemesi uygulamada ciddi sorunlara yol açabilecektir. Yıllardır yapılan uygulama gereği yargıç korunan bireylerle ilgili verilen tedbirler konusunda çok daha deneyimli olup, mülki amirlerin istenen tedbirlere duyarsız kalması durumunda yargıçlar tarafından bu eksik giderilebileceğinden uygulamadaki sorunlar daha çabuk çözülebilecektir.

BAŞKAN – Diğerlerini de okutacağım aykırılık sırasına göre.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 4.maddesinin 1.fıkrasının ç) bendine "tanık koruma kanunu hükümlerine göre" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ali Rıza Öztürk

Uşak

Aydın

Mersin

Ömer Süha Aldan

Muğla

"ve bu kanunda öngörülen makam ve merciler tarafından uygulanmak üzere kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının"

Gerekçe :

4. Madde ç) bendine eklenen bu ibareler ile önlemleri alacak makamda herhangi bir tereddüde düşülmemesi ve hayati tehlikenin saldırıya uğrayanın yanında çocukları ve yakınları açısından da var olması durumunda aynı önlemlerin alınmasının gerekli olduğu düşüncesiyle bu öneride bulunulmuştur.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'na 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi olarak eklenen bendin tümüyle Tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç
Bartın

Gerekçe:

Bentte yer alan "şiddet mağdurunun çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocukları için gerektiğinde ücreti bu Kanun kapsamında karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması" hakkındaki koruyucu tedbirin, uygulamada birlik oluşturulamayacağı değerlendirildiğinden, madde metninden çıkarılması önerilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - İkinci önergeyle ilgili kısa bir şey söyleyebilir miyim efendim?

BAŞKAN – İkinci önerge de aynı 1'inci maddeye yollama yapıyorsunuz, aynı risk yok mu yani? Aynı risk var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) - Efendim şöyle bir şey: Bu Tanık Koruma Kanunu'na göre önlemi alabilecek makamları belirtmek gerekir diğerini bir tarafa bıraksak bile çünkü ben Tanık Koruma Kanunu'na baktım, Cumhuriyet Savcısı, ceza hâkimleri, Tanık Koruma Kurulu gibi kurullara yetkiler vermiş, Yani şimdi buradaki mülki amir ya da aile mahkemesi hâkimi bu konuda karar verebilmeli yine Tanık Koruma Kuruluna gidecek bu zaten ama yani şimdi yetkilinin kim olduğu konusunda -yani savcı mı, ceza mahkemeleri mi; genelde Tanık Koruma Kanunu onlara yönelik bir şey olduğu için- tereddüde düşülürse, bu konuda gizlilik de çok önemli diye düşündüğüm için, yani bu kanunda belirtilen yetkili makamlar yani aile mahkemesi hâkimi ve mülki amirlik diye belirtilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Çok sağ olun.

BAŞKAN – Ben karşı düşüncedeyim.

Kapsam maddesinin zaten işlevi o.

Ben şimdi...

Madde üzerindeki müzakereleri bitirdik Ramazancığım ama bir işaretiniz varsa buyurun, bir cümle söyleyin. Çünkü sonuca gidemiyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Tanık Koruma'yla ilgili zaten kapsamı karşılıyor. Demin de onu tartıştık, ona gerek yok. Yalnız Sayın Bakanımız da eğer...

BAŞKAN – Şimdi Bakandan soru soracağım.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Mülki amirlere verilen yetki hâkimlerden esirgenmemeli diye düşünüyorum ben. O önerge uygundur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KEMAL ŞERBETÇİOĞLU (Bursa) – Sayın Başkanım, burada ben de katılıyorum önergeye yani yargıca da aynı yetkilerin verilmesi lazım ama müracaat sıralamasını da belirtmemiz lazım yani mülki amirden netice alamadığı takdirde yani bunu bir şekilde hukuki bir tabirle ifade edip o şekilde düzenlememiz lazım diye düşünüyorum yani rast gele hem yargıca gidip hem mülki amire, işine hangisi geliyorsa oradan müracaat edilmesi doğru olmaz, uygulamada karışıklığa sebep olur.

BAŞKAN – Değerli kardeşim, Komisyon Başkanlığının bir önerge olmaksızın önerge varmış gibi işlem yapması mümkün değil.

Buyurun.

MURAT BOZLAK (Adana) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

4320'nin uygulanmasında bizzat bulunan bir avukat olarak söylüyorum. Yargıçlarımız bu konuda son derece adil ve iyi bir uygulama yaptılar. 4320 biraz önce Başesgioğlu biraz işte yeteri kadar etkili olmadı gibi yaptı ama 4320, gerçekten, bu kanun gündeme gelmeden önce çok başarıyla uygulanmıştır. Bunu bizzat uygulayıcılardan bir tanesi olarak söylüyorum. Burada kolluğa verdiğimiz bu yetkileri eğer yargıca vermezsek büyük eksiklik yaparız. Komisyonun bunu göz önünde tutmasını diliyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Değerli meslektaşım, sağ olun.

Sayın Bakanım, burada kolluk kuvvetlerine verilen yetkilin yargıca verilmemesi...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Yanlış olur, yargıca da vermemiz lazım.

BAŞKAN – Kesinlikle yanlış olur, kesinlikle yanlış.

Peki, Dilek Hanım'ın önergesini okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 4 üncü maddesinin 1. fıkrasındaki “Bu kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ali Rıza Öztürk

Uşak

Aydın

Mersin

Ömer Süha Aldan

Muğla

“üçüncü maddede öngörülenlerin yanı sıra”

BAŞKAN – Kabul edenler... Önerge oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Buyurun diğerini okuyun:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 4.maddesinin 1.fıkrasının ç) bendine "tanık koruma kanunu hükümlerine göre" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ali Rıza Öztürk

Uşak

Aydın

Mersin

Ömer Süha Aldan

Muğla

"ve bu kanunda öngörülen makam ve merciler tarafından uygulanmak üzere kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının"

BAŞKAN – Bakanımız katılmıyor onu görüyorum çünkü kapsam...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Kapsamı daraltıyor.

BAŞKAN – Evet, doğru.

Ben önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas sayılı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'na 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi olarak eklenen bendin tümüyle Tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

Bartın

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye ne diyorsunuz? Bir daha okutayım mı?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bir daha okutalım Başkanım.

BAŞKAN – Niye kaldırıyorsunuz, onu anlamıyorum. Bence, bakın, 3'üncü maddede tekrar tanındığına göre bunu kaldırmanın anlamı yok, bağlantılı. Yani, burada domuz bağı oldu; buradan kaldırırsanız bir de yukarıdaki atıf gereği yapacak, dokunmayalım.

Bunu, Sayın Bakanım, kabul edilen önerge doğrultusunda, Dilek Hanım'ın kabul edilen önergesi doğrultusunda işleme koymayacağım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Kapsamı Başkanım, tekriri müzakerede bizim bu ikisini birleştirip bu mantığa göre bir madde vermemiz lazım.

BAŞKAN – Bu mantığı kaldırsak da eski mantık geliyor çünkü kabul edilen önerge yukarıda şeyleri kabul ediyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, 3 ve 4'ü birleştireceğiz, tekriri müzakerede düzelteceğiz onu zaten.

BAŞKAN – Ben bunu işleme koymuyorum, önerge çatışıyor çünkü.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Bunu kaldırmamız lazım.

BAŞKAN – Buyurun.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; tabii, 3'üncü maddede değişiklik yaptık, hâkimin yetkisini mülki amire verdik. Burada dolayısıyla bunun kalkması yönünde yeni bir önerge verme durumumuz oldu. Yalnız 3'üncü maddeyle ilgili Dilek Hanım'ın da endişesini ortadan kaldıracak tekriri müzakere yapacağız, orada “tedbir kararı süresi içerisinde” şeklinde bir değişikliğimiz olacak. Onun bütün endişeler ortadan kalkmış oluyor.

BAŞKAN – O zaman orada olacak sonuca göre bunda işlem yapalım kardeşim.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Oradaki değişikliği yaptığımız zaman (d) bendinin bulunmasına gerek yok.

BAŞKAN – Tekriri müzakerede ne olacağını bilemiyoruz ki.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Çünkü hem mülki amirin yetkisi hem hâkimin yetkisi uygulamada tereddütlere yol açacak. Eğer mülki amire bu yetkiyi vermişsek yetki mülki amirindir, hem hâkime hem mülki amire olmaz. Mülki amire, eğer mülki amirin kararına karşı bir itirazımız varsa onu zaten aile hâkimine yapabiliyoruz. Dolayısıyla uygulamada bir karışıklığa sebebiyet vermememiz gerekir.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyon Başkanı olarak yetkimi kullanıyorum. Bu iki madde birbirine bağlı. 1'inci maddenin tekriri müzakereyle gözden geçirilmesi, emprevizyonu Komisyonca kararlaştırılmış, oradan hâsıl olan sonuca göre burada işlem yaparız.

İki: buradaki tedbirler terditli veya kademeli tedbirler değil, usul ekonomisine göre hangisi daha hızlıysa, hangisi daha elverişliyse, zamana, mekâna göre... Hâkim 20 kilometre ötededir, kolluk kuvveti 5 metre yakındadır. Onun için, kademe yok burada. Kademe kesinlikle yok, kesinlikle burada koruma var ve korunan kişi birden fazla tedbirle mücehhez kılınmıştır.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - Bir cümle... Yanlış var, düzeltmek lazım.

BAŞKAN – Yanlışsa o anda düzeltelim diyorum.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) - 4'üncü maddede, 3'üncü maddede kolluk kuvvetlerine tanınan yetkileri hâkime de verdik. 3'üncü maddede bu tedbire ilişkin düzenleme yaptık. 4'üncü maddede (d) fıkrasında aynı düzenlemeyi tekrar ediyoruz. Hâkimin önüne evrak geldiğinde mevcut hâliyle nasıl uygulayacak?

BAŞKAN – Muratcığım, bakın diyorum ki ben: 3'üncü madde kesinleşmedi. Kabul ettik diyemezsin daha, kesinleşmedi. 3'üncü madde kesinleşmesine göre 4'üncü maddede tasarrufta bulunacağız.

Arkadaşlar, 4'üncü maddeyi tekriri müzakeredeki rezervle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edildi.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - Önce 3'üncü kesinleşsin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tekriri müzakereyi, ben görüşmeyi tamamladıktan sonra yapabiliyorum.

Arkadaşlar, bakın çok duraksadık.

5'inci maddeyi okutuyorum:

Hâkim tarafından verilecek önleyici tedbir kararları

MADDE 5- (1) Şiddet uygulayanlarla ilgili olarak aşağıdaki önleyici tedbirlerden birine, birkaçına veya uygun görülecek benzer tedbirlere hâkim tarafından karar verilebilir:

a) Şiddet mağduruna yönelik olarak, şiddet tehdidi, hakaret, aşağılama veya küçük düşürmeyi içeren söz ve davranışlarda bulunmaması.

b) Müşterek konuttan veya bulunduğu yerden derhal uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi.

c) Korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula ve işyerine yaklaşmaması.

ç) Çocuklarla ilgili daha önce verilmiş bir kişisel ilişki kurma kararı varsa, kişisel ilişkinin refakatçi eşliğinde yapılması, kişisel ilişkinin sınırlanması ya da tümüyle kaldırılması.

d) Gerekli görülmesi hâlinde korunan kişinin, şiddete uğramamış olsa bile yakınlarına, tanıklarına ve kişisel ilişki kurulmasına ilişkin haller saklı kalmak üzere çocuklarına yaklaşmaması.

e) Korunan kişinin şahsi eşyalarına ve ev eşyalarına zarar vermemesi.

f) Korunan kişiyi iletişim araçlarıyla veya sair surette rahatsız etmemesi.

g) Bulundurulması veya taşınmasına kanunen izin verilen silahları kolluğa teslim etmesi.

ğ) Silah taşınması zorunlu olan bir kamu görevi ifa etse bile bu görevi nedeniyle zimmetinde bulunan silahı kurumuna teslim etmesi.

h) Korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmaması ya da bu maddelerin etkisinde iken korunan kişilere ve bunların bulundukları yerlere yaklaşmaması, bağımlılığının olması hâlinde, hastaneye yatmak dâhil, muayene ve tedavisinin sağlanması.

ı) Bir sağlık kuruluşuna muayene veya tedavi için başvurması ve tedavisinin sağlanması.

(2) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde birinci fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan tedbirler, ilgili kolluk amirlerince de alınabilir. Kolluk amiri evrakı en geç kararın alındığı tarihi takip eden ilk işgünü içinde hâkimin onayına sunar. Hâkim tarafından yirmidört saat içinde onaylanmayan işlemlerin uygulanmasına son verilir.

(3) Bu Kanunda belirtilen tedbirlerle birlikte hâkim, 3/7/2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan koruyucu ve destekleyici tedbirler ile 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre velayet, kayyım, nafaka ve kişisel ilişki kurulması hususlarında karar vermeye yetkilidir.

(4) Şiddet uygulayan, aynı zamanda ailenin geçimini sağlayan yahut katkıda bulunan kişi ise, 4721 sayılı Kanun hükümlerine göre nafakaya hükmedilmemiş olması kaydıyla hâkim şiddet mağdurunun yaşam düzeyini göz önünde bulundurarak talep edilmese dahi tedbir nafakasına hükmedebilir.

BAŞKAN – Söz? Yok.

Önerge yok.

Yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy birliğiyle yüksek heyetçe kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Suçlara ilişkin saklı tutulan hükümler

MADDE 6- (1) Kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmasının suç oluşturması dolayısıyla ya da fiilinin başka bir suç oluşturması nedeniyle;

a) Soruşturma ve kovuşturma evresinde koruma tedbirlerine veya denetimli serbestlik tedbirlerine,

b) Mahkûmiyet hâlinde ceza veya güvenlik tedbirlerinin infazına ve bu çerçevede uygulanabilecek olan denetimli serbestlik tedbirlerine,

ilişkin kanun hükümleri saklıdır.

BAŞKAN – Söz var mı?

Buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bir kere bu maddeyi anlamadım teknik anlamda. Gerekçesi de maddenin tekrarı şeklinde. Şimdi “Kişinin silah bulundurması, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasının suç oluşturması dolayısıyla” diyor. Benim bildiğim kadarıyla zaten uyuşturucu madde kullanmak suç teşkil eder.

BAŞKAN – Bakanım, ceza şeyi var, ceza bakışı var, perspektifi var.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Bir kere, teknik anlamda bu madde son derece kötü yazılmış ve de bu madde neden bu yasaya konulmuş, bir anlamı da yok. Yani siz bununla acaba güvenlik tedbirlerinden yararlanmasını istemiyor musunuz failin, o da belirsiz. Yani 6’ncı maddenin öncelikle tasarı olarak önümüze getirilmesinin nedenini öğrenmek istiyorum şahsen. Belki daha sonra bir görüş söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurun Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, Adem Hocamız müsaade ederseniz teknik olarak açıklayacak, ona bir söz verelim.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri; 6’ncı madde şu bakımdan önemli: Bizim zaten bu Komisyonda da bulunmamızın, yani çalışmalarda bulunmamızın nedeni bu. Ceza hükümleriyle bu kanunun hükümlerinin farklılığını ortaya koyuyor bu hüküm. Bu kanun suçların önlenmesini, suç olmadığı zaman da tedbirlerin uygulanmasını öngören bir kanun. Buradaki şiddet tanımına göre bu şiddet bazen suç olabilir bazen suç olmaz. İşte, suç teşkil ettiği zamanlarda suçlara ilişkin hükümlerin saklı tutulduğunu, onların uygulanacağını vurgulamak için konuldu. Zaten birçok kanuna da bu şekilde konulur, diğer kanunların hükümleri saklı tutulur.

Şöyle bir örnek vereyim: Burada diyelim ki bir şiddet tehlikesine ilişkin bir davranış var, bu bir tehdit suçu veya yaralama suçu olmayabilir. O zaman salt bu kanundaki hükümler uygulanacaktır. Buna karşılık şiddet fiziki bir şiddet hâline gelirse bu durumda yaralama suçu olacaktır. Bu durumda elbette ki tutuklama gibi veya işte tutuklamadan sonra şayet söz konusu olursa mahkûmiyet, ceza mahkûmiyeti gibi mahkûmiyetler söz konusu olacaktır veya uyuşturucu madde kullanımı söz konusu olunca uyuşturucu madde kullanımıyla ilgili olarak Ceza Kanunu’nda bir sistem var, o devreye girecektir. Dolayısıyla 6’ncı madde bunu vurgulamak üzere ortaya konulmuştur. Suç teşkil eden durumlarda ilgili mevzuatın uygulanacağına açıklık getirmektedir. Bu bakımdan da önemlidir. Aksi takdirde birtakım karışıklıklara sebebiyet verilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Savcım.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, o zaman uzun uzadıya böyle maddede birtakım tanımlamalar yapmaya gerek yok. Buna bir cümle hâlinde şunu yazabiliriz: “Failin suç teşkil

eden eylemleri dolayısıyla ayrıca soruşturma icra edilir.” deriz biter. Yani uzun uzadıya bunu yazmanın, ben bir kere teknik açıdan da bu maddenin doğru olmadığı düşüncesindeyim.

BAŞKAN – Hocam, şöyle yapalım mı: İkiniz bu arada Sayın Savcıyla beraber bir redaksiyon denemesi yapar mısınız?

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Şöyle bir şey söyleyeyim: Biz şimdi Prof. İzzet Özgen, Prof. Cumhur Şahin ve ben bunun üzerinde birkaç gün düşündük ki herhangi bir tereddüde yer olmasın. Dikkat ederseniz burada sadece soruşturma açılır vesaire değil, herhangi bir açıklık, boşluk kalmasın diye. Şöyle bir tereddüt doğmasın: Yani burada sadece, bu maddede söylenen silah bulundurma, uyuşturucu madde, uyarıcı madde kullanılması dolayısıyla sadece ceza verilmesi söz konusu değil, Ceza Kanunu’ndaki denetimli serbestlik vesaire gibi hususların da uygulanması söz konusu. Dolayısıyla bunlar bu açıklık olsun diye uzun yazılmıştır. Uzun yazılmasının, netlik kazandırılmasının bir zararı yok. Daha da kısaltılabilir ama işin esası bu. O yüzden bence bunun üzerinde kişi demesin ki: “Bana şu anda bu kanuna göre tedbir uygulanıyor fakat bu davranış suç teşkil ederse bana denetimli serbestlik uygulayamazsınız, beni tutuklayamazsınız veya bana şunu yapamazsınız.” Bunu demesin diye bunlar böyle kapsamlı yazıldı ki suç teşkil ettiği her durumda o sistemde devrede olacaktır.

BAŞKAN - Buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkanım, şimdi Hocam tabii anlattı da, Adem Hocamız. Ben Adem Hocanın anlattıklarından, kusura bakmasın da hiçbir şey anlamadım. Yani ben anladım, doğru söylüyorum, hiçbir şey anlamadım. Zaten konusu suç olan şeye soruşturma yapılmayacak mı? Anlamadım yani bağışlasın. Daha benim anlayabileceğim şekilde anlatırsa ben memnun olurum.

BAŞKAN – Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, benim hiç tereddüdüm yok. Biraz önce önergeyi verdim. Bu konuda çok da net bir tavrım var ve bütün kadın örgütleri...

BAŞKAN – 6’da mı var?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 6’da önerge verdik.

Bütün kadın örgütlerinin de yani bu konuya duyarlı olan insanların da benim gibi düşündüğünü düşünüyorum. Şimdi şöyle: Koruma tedbirleri verildiği dönemde yani erkek ya da şiddet uygulayan kişi bir suç işledi, gitti kadını dövdü, çocuğu dövdü, evdeki yaşlı insanı dövdü, bunları yaptı ya da işte daha ciddi yaraladı, hayati tehlikesi oluşacak şekilde yaraladı. Şimdi diyorsunuz ki siz bunlara yani o zaman buna normal ceza kanunlarında nedir, işte iki yılı aşkın ceza olmadığı takdirde, iki yılın altında olduğunda, sabıkası da yoksa CMK 23’i uygulayım ve hükmün açıklanmasını ertelenmesini yaparsın. İşte, uyuşturucu kullanmayla ilgili bir suç işledi, geldi orada bağırды çağırды,

ayriyeten böyle bir suç işledi, o zaman diyorsunuz ki denetimli Serbestlik ilkelerini uygulayım. Bence koruma tedbirleri sırasında ayrıca suç niteliğinde eylemleri işliyorsa, o sırada şiddet uyguladığı kimselere karşı yani şiddet mağdurlarına karşı işledikleri suçlarla ilgili koruma tedbirleri döneminde, hiçbir şekilde erteleme, CMK 231, paraya çevirme gibi hükümlerin uygulanmaması gerekir. Zaten o zaman ne anlamı kalacak ki? Yani bu adam gidecek yaralayacak yani normal bakacaksınız siz bu olaya herhangi bir yaralama olayı gibi yani tutuklamayacaksınız serbest bırakacaksınız ya da işle ertelemeye karar vereceksiniz yani gereken özeni göstermeyeceksiniz. Şimdi bu yasanın özüyle, bu yasanın ruhuyla bu kadar aykırı bir düzenleme olamaz. Yani ben buradaki bütün kadın örgütündeki kadın arkadaşlarımın kesinlikle bu konuyla ilişkili söz almalarını ve konuşmalarını istiyorum. Böyle bir düzenleme olamaz Sayın Başkanım. Aksine, aynen önergede olduğu gibi, bu hükümlerin uygulanmayacağına, erteleme, paraya çevirme ve diğer 231'in uygulanmayacağına dair hüküm olması lazım. Aksi takdirde bu yasanın hiçbir anlamı yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

BÜLENT TEZCAN (Aydın) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; burada, anladığım kadarıyla, Adem Hocamızın açıklamasında, 6'ncı madde tekrar vurgulamak için düzenlenmiş bir madde diyor. Şimdi bu madde olmasa da kendileri çok iyi biliyor ki ilgili Ceza Kanunu hükümleri uygulanacaktır. Bunun için bunun çıkarılması gerekir diye düşünüyorum. Israrla bunu vurgulamak ihtiyacı duyuyorsa, biraz önce söylendiği gibi, “İlgilinin diğer kanunlarda suç teşkil eden eylemlerine nedeniyle sorumlulukları ayrıca devam eder.” deriz bir cümleyle. Yani bunu bu kadar dolaştırmak yerine, sorumluluğu varsa, hangi şekildeyse onların devam edeceğini bir cümleyle ifade edebiliriz diye düşünüyorum. Bunu çıkarmak uygulamada muhtemel karışıklıkları önleyecektir, yoksa bu madde uygulamada başka karışıklıklar, “Ya bunu mu uygulayayım, bunu mu uygulamayalım.” diye başka karışıklıklar doğurabilir diye düşünüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi Dilek Hanım'ın bakışı da farklı yani kanunun ruhuyla... Çünkü Ceza muhakemesi tedbirlerinin farklılaşması söz konusu veyahut da saflaşma söz konusu.

Buyurun Hocam.

Bilhassa Dilek Hanım'ın önerisiyle beraber değerlendirin Hocam.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Tamam.

Birçok kanunda...

BAŞKAN – Hocam, Dilek Hanım'ın önergesi önünüzde mi?

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Evet, Dilek Hanım'ın önergesi benim bu Türkiye Büyük Millet Meclisine geldiğim günden itibaren her kanunda olmaması için uğraştığım bir öneri. Neden? Şimdi kadın örgütleri de burada, biz onlarla birlikte çalışırken 6'ncı madde hiç tartışma konusu bile olmadı çünkü gayet açık ki şöyle bir karışıklığa yol açmasın uygulamada diye, suç olduğu zaman suçlarla ilgili hükümler de uygulanacak dendi. Dilek Hanımın söylediği başka bir şey. O diyor ki: Suçlarla ilgili temel ilkelerden vazgeçelim, bir suç olduğu zaman diyelim ki erteleme gerekiyorsa, hükmün açıklanması gerekiyorsa bunlar olmasın. Buysa eşitlik ilkesine ve Anayasa'ya aykırı. Yani şöyle söyleyeyim: Hırsızlık, yağma, dolandırıcılık suçları için erteleme olacak, yaralama suçu için neden erteleme olmasın? Bu Anayasa'ya ve eşitlik ilkesine aykırı olur ama Dilek Hanım'ın endişelerini giderecek başka bir şey var burada çünkü kadın örgütleri dedi ki: Şu anda tedbirlere aykırılık nedeniyle bir hapis cezası var ama bu dava uzun sürüyor ve şimdiye kadar da bir Allah'ın kulu bu tedbirlere aykırılık suçu nedeniyle cezaevine girmedi ve erteleniyor, paraya çevriliyor. Dolayısıyla hiçbir etkinliği kalmıyor. İşte bunun için -yine kadın örgütleri aslında biraz da süresini azalttılar- bu kanunda zorlama hapsi var. Zorlama hapsi ne ertelenebilir ne paraya çevrilebilir. O olduğu için Dilek Hanım'ın endişeleri gider. Hatta bizim ilk önerimizde zorlama hapsinin süresinin süresi çok fazlaydı, kadın örgütleri ısrar etti, bunun süresini azaltalım dediler. Hani bir seferde kişi bu kadar uzun süreli zorlama hapsine muhatap olursa daha sonra bu insanların bir araya gelmesi bütünüyle imkânsız olurdu. O yüzden Dilek Hanım'ın endişelerine ben hak veriyorum ancak onu gidecek daha etkili düzenlemeler var. Hangi kanun olursa olsun biz evrensel haklara, evrensel ilkelere aykırı bir düzenleme yapmamalıyız. En ağır suçlar için erteleme varsa, hükmün açıklanmasının geri bırakılması varsa bu suçlar için de olmalıdır. Ama bizim amacımız, bizim maksadımız, etkili yaptırım olsun diyorsak ve bu ertelenemesin diyorsak, bu da zaten zorlama hapsinde vardır. Dilek Hanım'ın o talebini bütünüyle karşılayacaktır.

Teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, sporda şikeyle ilgili Kanun'da aynen 231'in uygulanmayacağına dair bir hüküm konuldu.

Şimdi, bu işin özelliği gereği, yani şu Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nde aynı şekilde, yani bu "Ağırlaştırılmış nedenler" adı altında, belki hükümler getiriliyor. Yani bu, buna ilişkin getirilen hükümlerin de pozitif ayrımcılığa yönelik hükümler olduğu ve bunların Anayasa'ya aykırılığı, yani evrensel hukuk ilkelerine aykırılığı da iddia edilemez deniliyor Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nde.

Bu nedenle Hocam Avrupa Birliği Sözleşmesi'ne daha bir farklı bakabilirse, ben zorlama hapsini biliyorum, o konuda da önergemiz var zaten. Ama bu, o tedbir kararları, verilen tedbir kararları sırasında yaralama, öldürme, vesaire gibi olaylar nedeniyle herhangi bir suç işlendiği takdirde

onlarla ilişkili diğer erteleme hükümlerinin uygulanmamasını öneriyoruz. İkisi çok farklı şeyler. Ben önergemın dikkate alınmasını diliyorum.

BAŞKAN – Tamam teşekkür ediyorum.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Söz rica ediyorum.

BAŞKAN – Hocam, ama yani Komisyon anladı Hocam. Komisyon, Dilek Hanım' ı da sizi de gayet iyi anladı.

Sayın Bakanım, diyeceğiniz var mı?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANı FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam, devam edelim Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, okuyun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun tasarısının 6. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendinin son ibaresi olan “saklıdır” ibaresinin kaldırılarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Tezcan

Ali Rıza Öztürk

Dilek Akagün Yılmaz

Aydın

Mersin

Uşak

Ömer Süha Aldan

Muğla

“Bu kanuna ilişkin koruma tedbirlerinin uygulanması sırasında şiddet uygulayanlar tarafından işlenen suçlarda erteleme, paraya çevirme, hükmün açıklanmasının ertelenmesi hükümleri uygulanmaz.”

Gerekçe:

Bu kanun uyarınca verilen koruma tedbirleri aşamasında şiddet uygulayanlar tarafından işlenen suçlarda denetimli serbestlik, erteleme, paraya çevirme ve hükmün açıklanmasının ertelenmesi gibi hükümlerin uygulanması şiddet uygulayan açısından caydırıcı olmayacak ve şiddet eylemlerine devam edebilecektir. Bu nedenle önerilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

İhbar

MADDE 7- (1) Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı hâlinde herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilir. İhbarı alan kamu görevlileri bu Kanun kapsamındaki görevlerini gecikmeksizin yerine getirmek ve uygulanması gereken diğer tedbirlere ilişkin olarak yetkilileri haberdar etmekle yükümlüdür.

BAŞKAN – Madde üzerinde, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, bildirim konusunda ben biraz hazırlandım. İlk genele ilişkin konuşmalarda siz demiştiniz ya “CMK’da bu konuda hüküm var, buna gerek olmayabilir.” diye.

Şimdi, aynı şekilde bir düşünceniz olabilir kaygısıyla biz Alt Komisyonda bildirim kabul ettik ama tabii, Üst Komisyonda da asıl olarak, burada kabul edilmesi lazım. Yani bildirim konusundaki tüm arkadaşlarımızın duyarlılığı...

BAŞKAN – Benim burada ısrarım yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Israr etmiyorsunuz, tamam efendim. Yani Bakanımızın da bu konudaki duyarlılığı çok önemli; çünkü suç olan konunun ihbarının ötesinde suç olma ihtimali, şiddetin yapılma ihtimali olduğu için de ihbar yükümlülüğü getirildiğinden yani farklı bir şey bu. Ben hani siz farklı bir düşüncedesiniz diye, o nedenle söz almak istemiştım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Suç, hukuka aykırılığın yoğunlaşmış şeklidir. Yoğunlaşmamış hukuka aykırılıklar da bu yasanın koruması içerisine girdiği için o alanla ilgili.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet onun için biz, öyle uygun gördük zaten.

BAŞKAN – Buyurun, meslektaşım buyursunlar.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkanım, izninizle... Sayın Başkanım, burada edebilir. Şöyle diyor: “Şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin varlığı hâlinde herkes bu durumu resmi makam veya mercilere ihbar edebilir.” diyor.

Sayın Başkanım, Türkiye’de bir âdet var. Muhbirlik, son derece utanç verici bir suç olarak, ahlaki bir suç olarak, toplumda muhbir vatandaş durumuna düşmek herkes tarafından kınanır ve ayrıca, bizim örf ve âdetlerimize göre Türkiye’de biliyorsunuz karı koca arasına girilmez, ailevi kavgalara karışılmaz anlayışı vardır. Bu anlayış nedeniyle, bir daire, insanlar bir kadın boğazlanıp, gırtlaklanırken sesleri duyanların hiç birisi kamu güçlerine haber vermemektedir.

Biz burada eğer “edebilir” dersek, bu düzen aynen devam edebilir anlamına gelir. Burada “eder” dememiz gerekir, yani biz artık nasıl sigara içme yasağını koyduk, artık hiç kimse toplumsal yerlerde sigara içmiyorsa, bunu bir mecburiyet hâline getirmeliyiz ki, vatandaş “Ben kanuni olarak bir şey yapıyorum.” desin. “Edebilir” derseniz inanın ki, bu maddenin hiçbir etkinliği kalmayacaktır.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Anladım, peki teşekkürler.

Alt Komisyon Başkanı bu konuda açıklama yapacak; buyurun.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 158’inci maddesi ihbar ve şikâyeti düzenlemekte. Orada diyor ki: “Suça ilişkin ihbar ve şikâyet cumhuriyet başsavcısına veya kolluk makamlarına yapılabilir.” diyor. Dolayısıyla burada emrivaki bir düzenleme yok; bunu özellikle belirtiyim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Aslında bunu tartıştık. Hakikaten ben de ilk önce bunu mecburi yapalım dedim, sonra bir arkadaşımız, galiba sizdiniz Murat Bey dedi ki: “Şöyle bir şey düşünün: Bir apartmanda 15 daire var. İşte, birisi karısını dövüyor, 15’i birden müracaat etmediği takdirde suçlu durumuna düşecekler. Dolayısıyla buna ‘Etmek zorundadır diyemeyiz’ dedi.”

Bir de yani zorunda olsa bile ben şey diye de düşündüm sonra, “Duymadım. Ben duymadım, uyuyordum” diyebilir insanlar. Dolayısıyla yani söylemek istemiyorsa “edebilir” olarak kalabilir bence.

BAŞKAN – Peki, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 8’i okutuyorum:

Tedbir kararının verilmesi, tebliği ve gizlilik

MADDE 8- (1) Tedbir kararı, ilgilinin talebi, Bakanlık veya kolluk görevlileri ya da Cumhuriyet savcısının başvurusu üzerine verilir. Tedbir kararları en çabuk ve en kolay ulaşılabilecek yer hâkiminden, mülkî amirden ya da kolluk biriminden talep edilebilir.

(2) Tedbir kararı ilk defasında en çok altı ay için verilebilir. Ancak şiddet veya şiddet uygulanma tehlikesinin devam edeceğinin anlaşıldığı hallerde, resen, korunan kişinin ya da Bakanlık veya kolluk görevlilerinin talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine karar verilebilir.

(3) Hâkim tedbir kararını, duruşma yapmaksızın ve gerektiğinde şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aramaksızın verir. Zorunlu hallerde duruşma yapılabilir.

(4) Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararları, ancak korunan kişinin kabulü hâlinde uygulanır.

(5) Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde, mülkî amirlerce ve kolluk tarafından tedbir kararları verilirken de delil ve belge aranmaz.

(6) Tedbir kararı, korunan kişiye ve şiddet uygulayana tefhim veya tebliğ edilir. Tedbir talebinin reddine ilişkin karar ise sadece korunan kişiye tebliğ edilir. Gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ilgili kolluk birimi tarafından verilen tedbir kararı şiddet uygulayana bir tutanakla derhal tebliğ edilir.

(7) Tedbir kararının tefhim ve tebliğ işlemlerinde, tedbir kararına aykırılık hâlinde şiddet uygulayan hakkında zorlama hapsinin uygulanacağı ihtar yapılır.

(8) Gerekli bulunması hâlinde, tedbir kararı ile birlikte talep üzerine veya resen, korunan kişi ve diğer aile bireylerinin kimlik bilgileri veya kimliğini ortaya çıkarabilecek bilgileri ve adresleri ile korumanın etkinliği bakımından önem taşıyan diğer bilgileri, tüm resmi kayıtlarda gizli tutulur. Yapılacak tebligatlara ilişkin ayrı bir adres tespit edilir. Bu bilgileri hukuka aykırı olarak başkasına veren, ifşa eden veya açıklayan kişi hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(9) Talep hâlinde ilgililere kişisel eşya ve belgelerinin kolluk marifetiyle teslimi sağlanır.

BAŞKAN – Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Söz almak istiyorum ve önergemiz de var bu konuda.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, sevgili arkadaşlar; tedbir kararlarının verilmesi tebliğ ve gizlilik adı altında, 8'inci maddede öngörülmüş olan üçüncü fıkrasının şöyle bir problemi var: “Hâkim, tedbir kararını duruşma yapmaksızın ve gerektiğinde şiddetin uygulandığı hususunda delil veya belge aramaksızın verir.” Ama ne zaman verir? Kaç gün içinde verir?

Şimdi, kadın örgütleriyle birlikte hazırlanan taslakta –o benim elimde var- hatta Alt Komisyonda da tartıştık UYAP'a kaydedildiği anda verir gibi bir şey vardı ama UYAP'a kayıtlarda problem çıkabiliyor biliyorsunuz. Bu konuda “derhâl verir” yani böylesi acil bir durumda “derhâl verir” diye bir öneride bulunuyoruz biz; yani en azından hâkim en kısa zamanda bu konuda bir duyarlılıkla vermesi konusunda böyle bir önerimiz var.

Onun dışında “Korunan kişinin talebi olmaksızın...” Dördüncü fıkra şöyle bir şey efendim: “Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararları ancak korunan kişinin kabulü hâlinde uygulanır.”

Şimdi ben gerekçemde de çok açık seçik belirttim: Şimdi hem Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde mahkûm olduğumuz Nahide Opuz kararında hem de Avrupa Konseyi Sözleşmesinde, uluslararası sözleşmede, onayladığımız sözleşmede şikâyetle bağlı olmama bu konularla ilgili, suçlarla

ilgili, koruma tedbirleriyle ilgili şikâyetle bağlı kalmayın; yani “Şikâyetler zaman zaman baskı altında, yani mağdurlar tarafından baskı altında geri alınılabiliyor, şiddet uygulayanlar onlara baskı yapıyorlar, siz sonuna kadar bunun gitmeliydiniz, o insanları korumalıydınız.” diye biz Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde ilk ve tek mahkûm olan ülkeyiz.

BAŞKAN – O hangi bent kabul şartına bağlayan?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, dördüncü bent. 8’inci maddenin dördüncü bendi.

Şimdi, burada bir şikâyetle bağlılık gibi bir konu oluşmuş oluyor. Bu, çok tehlikeli bir olay diye düşünüyorum ben. Yani hem bu nedenle biz mahkûm olmuşuz hem Sözleşmenin özel maddesi var bu konuda “Şikâyetle bağlı değildir bu Sözleşmeyle ilgili yapılacak uygulamalar, şiddet mağdurlarıyla ilgili uygulanacak tedbirler” diyor. Biz de burada böyle bir madde koyarak şikâyetle bağlı hâle getiriyoruz.

Bu nedenle bu iki maddenin de, maddedeki önergelerimizin de kabul edilmesini talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Önergeyi okuyalım:

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Şimdi, birinci itirazla ilgili “derhâl karar verir” şeklinde denildi. Zaten bizim hukuk sistemimizde tedbirler ivedilikle, öncelikle ele alınıyor.

Diğer taraftan, biz burada dedik ki, dosya üzerinden şiddetin yazılı olarak belgelenmesi, araması, dosyanın kaydedildiği gün verir.

Şimdi, arkadaşlar dedi ki, Bakanlıktaki arkadaşlar “UYAP diye bir sistem kurulduğu için, eskiden esas numarası alınıyordu, dosyaya kaydediliyordu dava açılırken, tedbir açılırken o kaldırıldığından dolayı böyle bir açıklamaya gerek yok” şeklinde bilgi verildi.

Diğer taraftan, dördüncü fıkra ile ilgili Dilek Hanım’ın itirazı kesinlikle yerinde değil. Korunan kişinin talebi olmaksızın, yani resen, korunan kişinin bir talebi olmaksızın bir koruma tedbiri verildi. O kişiye sormayacak mıyız biz “Sen bu tedbiri istiyor musun? Bu tedbiri sana uygulayalım mı?”

BAŞKAN – Sor tamam ama kabulü niye koyuyoruz?

RAMAZAN CAN (Kırıkkale)- İnsan haklarına aykırı bir durum olabilir bu; yani kişi bu tedbiri istemiyor. Diyelim ki, tanık korumayla ilgili bir tedbir var, o tedbirin kendisine uygulanmasını istemiyor. Zoraki uygulama durumu olabilir mi? Veyahut da bir anlaşma durumu hasıl oldu, o tedbirin uygulanmasını istemiyor. Dolayısıyla...

BAŞKAN – Değerli Bakanım, bakın, şiddet üzerinde, şiddetin tedbirini konuşuyoruz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, Alt Komisyon Başkanımızın söylediği üzerinden gitmemiz gerekiyor; genel mutabakat zaten vardı o konuda. Sivil toplumla beraber çalışıldı.

BAŞKAN – Arz edeyim.

Tabii, mutabakat meselesi de bakın, konu şiddet. Şiddetle ilgili önlemlerde bireysel irade değil, şiddetin niteliğine göre önlemin mahiyetidir.

Bir; tedbir uygulanacak, korunacak veya aleyhine tedbir uygulanacak kişinin dinlenmesi mümkündür, o dinlenebilir ama öyle hâl olur ki, korkutur “Kardeşim, sana nafaka veriyordum. Sana şunu veriyordum, bunu veriyordum. Bunu kabul edersen, artık yok...” Yani şiddetin niteliğine göre önlem zorunluysa önlemden yararlanacak olan kişinin iradesi burada önemli değildir.

Takdir sizin; ben sorumlu hukukçuyum şahsen.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, şu maddeyi bir okumak istiyorum size Opuz kararından, Opuz kararından bir paragraf okumak istiyorum.

BAŞKAN – Biliyorum onu ben, biliyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Arkadaşlarımızın duyması açısından, siz tabii ki biliyorsunuz.

Şimdi efendim şöyle deniliyor Opuz kararında, bizim mahkûm olduğumuz kararda: “ Üye devletlerdeki yaygın uygulamaya göre suç ağırlaştığı veya daha fazla suç işleme riski arttığı müddetçe kurbanlar şikâyetlerini geri çekseler bile kovuşturmanın kamu yararına sürdürülmesi beklenir.” Yani altında da örnekler verilmiş.

Yani şimdi böylesi bir şeyle karşı karşıyayız. Yani benim, bizim önerimiz daha doğrusu, grup olarak önerimiz bunun dikkate alınmasını talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Şimdi Bakanım, şu olabilir, takdir sizin ben aynen oylarım ama kalite önemli, norm kalitesi önemli.

Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu kararlarda sonradan o kişinin dinlenmesi imkânı olsun. Dinlenebilir, bunu beğenmeyebilir, itiraz edebilir ama kendisi istemese bile bazı hâllerde korumak lazım.

Problem belli; bir madde var, önerge var, tekrarlamaya gerek yok. Yani bunları tekrar tekrar etmeye...

KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU TEMSİLCİSİ SANEM DENİZ KURAL – Şimdi, maddeyle ilgili başka bir şeye dikkat çekeceğim.

Şimdi, maddeyle ilgili daha önce Bakanlığımızla beraber çalışmıştık, Sayın Bakanımızla beraber. Orada şöyle, daha keskin bir ifade geçiyordu. Süresiz verilebilmesi, özellikle bu maddenin ikinci bölümünde “Gerektiğinde süresiz olarak verilebilir bu karar” diye. Yani şu andaki hâlinde de

tamam, hâkim takdir edebilir tabii ki, süresiz verilmesini ama böyle keskin ifadeler geçmediği takdirde hâkimler bu kararları vermiyorlar. O yüzden süresiz verilebilmesine işaret eden, onun eklenmesi lazım.

Ayrıca, bu 3'üncü maddede de "gerektiğinde şiddetin belgelenmesi aranmaksızın" gibi bir şey geçiyor; bu çok tehlikeli.

Şimdi bakın, gerçekten kadına yönelik şiddet olaylarında şu anda mevcut uygulanan hâli de şiddetin belgelenmesini aranmaksızın zaten uygulanıyor. Eğer biz buraya "gerektiğinde" dersek...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – "Gerektiğinde" kısmı çıkarılıyor...

KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU TEMSİLCİSİ SANEM DENİZ KURAL – Ama okunan hâlinde "gerektiğinde" diye okundu.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyoruz.

Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, "gerektiğinde" kısmını Sayın Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu dediği hassasiyetten dolayı o kelimeyi çıkarıyoruz zaten, önerge verdik.

BAŞKAN – Meslektaşım bir ilave var mı?

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkanım, burada kararın uygulanmasında kişinin kabulünü eğer ararsak, eğer kişinin, korunan kişinin...

BAŞKAN – Hukuka aykırı iradelere meşruiyet tanımış oluruz.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Evet efendim, yani zaten şiddet altında ezilmiş bir insanın iradesi diye bir şey olmaz.

BAŞKAN – Tabii, kesinlikle.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Evet, teşekkür ederim; bu kadar.

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin korunması ve kadına karşı şiddetin önlenmesine dair kanun tasarısının 8. maddesinin 3. Fıkrasının "delil ve belge aranmaksızın" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Tezcan

Aydın

Ali Rıza Öztürk

Mersin

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Ömer Süha Aldan

Muğla

“Derhâl karar”

Gerekçe:

Bu kanun uyarınca hâkimin delil ve belge aramaksızın vereceği tedbir kararları belli bir süreye bağlanmadığı takdirde iş yoğunluğu v.b nedenlerle uzayabilmekte, bu durum ise şiddet mağdurlarının zamanında korunmaması sonucuna yol açabilmektedir.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/572 esas numaralı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 8 inci maddesinin (3) üçüncü fıkrasında "duruşma yapmaksızın" ibaresinden sonra gelen "ve gerektiğinde" ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

Gerekçe:

Madde 8- Tedbir kararı verilirken delil ve belge aranmamasının esas alınmasının sağlanması yönünden, bu düzenlemeye ihtiyaç duyulmuştur.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 8. maddesinin 4. Fıkrasının "verilen koruyucu tedbir" ibaresinden sonraki “kararları, ancak korunan kişinin kabulü halinde uygulanır” ibaresi kaldırılarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Tezcan

Aydın

Ali Rıza Öztürk

Mersin

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Ömer Süha Aldan

Muğla

"Kararlarının uygulanması için korunan kişinin kabulü aranmaz"

Gerekçe: Bu kanun uyarınca verilecek tedbir kararlarının şikâyetle bağlı olmaksızın uygulanabilmesi gerekmektedir. Kaynak uluslararası anlaşmada da şikâyet aranmadığı gibi Avrupa İnsan Hakları mahkemesinin 9 Haziran 2009 tarihinde verdiği "Opuz" kararında da belirtildiği şekilde şiddete maruz kalan bireylerin baskı altında şikâyetlerinden vazgeçebilecekleri ve tedbir kararlarının uygulanmasından vazgeçebilecekleri göz önünde tutulmalıdır.

BAŞKAN – Evet, birinci önergeyi, yani “derhâl” ibaresi olan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Aslında, gerekçeye de yazacağız “derhâl” demektir; tedbirin yapısında o var, derhâl demektir o.

“Ve gerektiğinde” ibaresinin metinden çıkarılması yönündeki önerge, Harun Tüfekci’nin...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Duruşma yapmaksızın”ı çıkarmak hatalı Başkanım. “Gerektiğinde” yi belki şey yapılabilir de ama “Duruşma yapmaksızın” ı durdurmak lazım orada.

BAŞKAN – “Duruşma yapmaksızın” duruyor zaten, kalıyor.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dilek Akagün Yılmaz’ın önergesindeki “Verilen koruyucu tedbir” ibaresinden sonraki “Kararlar ancak korunan kişinin kabulü halinde uygulanır” ibaresinin kaldırılması.

BAŞKAN – Bu müzakere yapıldı. Benim görüşüm önerge doğrultusunda ama Bakanımın görüşü önemli tabii, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, sizin görüşleriniz de önemli, bizim geldiğimiz noktada; ikisini birleştirip, tekriri müzakerede buna yeniden bakmamız gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Ya kabul, ya ret diyelim Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, çok hassas bir konu hem sizin dediğinizi yapmamız lazım hem de Ramazan Bey’in söylediği hassasiyeti korumamız lazım.

BAŞKAN – Bunu tekriri müzakere kaydı saklı olmak üzere maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tekriri müzakerede üç tane tekriri müzakere maddemiz var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 3’üncü madde, 4’üncü madde, bir de 8’inci madde miydi?

(Oturum Başkanlığına Sözcü Yılmaz Tunç geçti)

BAŞKAN – 9’uncu maddeyi okutuyorum:

İtiraz

MADDE 9- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen kararlara karşı tefhim veya tebliğ tarihinden itibaren iki hafta içinde ilgililer tarafından aile mahkemesine itiraz edilebilir.

(2) Hâkim tarafından verilen tedbir kararlarına itiraz üzerine dosya, o yerde aile mahkemesinin birden fazla dairesinin bulunması hâlinde, numara olarak kendisini izleyen daireye, son numaralı daire için birinci daireye, o yerde aile mahkemesinin tek dairesi bulunması hâlinde asliye hukuk mahkemesine, aile mahkemesi hâkimi ile asliye hukuk mahkemesi hâkiminin aynı hâkim olması hâlinde ise en yakın asliye hukuk mahkemesine gecikmeksizin gönderilir.

(3) İtiraz mercii kararını bir hafta içinde verir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

BAŞKAN – Önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

Tedbir kararlarının bildirimi ve uygulanması

MADDE 10- (1) Bu Kanun hükümlerine göre alınan tedbir kararları, Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlükleri ile verilen kararın niteliğine göre Cumhuriyet Başsavcılığına veya kolluğa en seri vasıtalarla bildirilir.

(2) Bu Kanun kapsamında ilgili mercilere yapılan başvurular ile bu başvuruların kabul ya da reddine ilişkin kararlar, başvuru yapılan merci tarafından Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine derhal bildirilir.

(3) Korunan kişinin geçici koruma altına alınmasına ilişkin koruyucu tedbir kararı ile şiddet uygulayan hakkında verilen önleyici tedbir kararlarının yerine getirilmesinden, hakkında koruyucu veya önleyici tedbir kararı verilen kişilerin yerleşim yeri veya bulunduğu ya da tedbirin uygulanacağı yer kolluk birimi görevli ve yetkilidir.

(4) Tedbir kararının, kolluk amirince verilip uygulandığı veya korunan kişinin kollukta bulunduğu hallerde, kolluk birimleri tarafından kişi, Bakanlığın ilgili il veya ilçe müdürlüklerine ivedilikle ulaştırılır; bunun mümkün olmaması hâlinde kendisine ve beraberindekilere geçici olarak barınma imkânı sağlanır.

(5) Tedbir kararının ilgililere tefhim veya tebliğ edilmemesi, kararın uygulanmasına engel teşkil etmez.

(6) Hakkında barınma yeri sağlanmasına karar verilen kişiler, Bakanlığa ait veya Bakanlığın gözetim ve denetimi altında bulunan yerlere yerleştirilir. Barınma yerlerinin yetersiz kaldığı hallerde korunan kişiler; mülkî amirin, acele hallerde kolluğun veya Bakanlığın talebi üzerine kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesis, yurt veya benzeri yerlerde barındırılabilir.

(7) İşyerinin değiştirilmesi yönündeki tedbir kararı, kişinin tabi olduğu ilgili mevzuat hükümlerine göre yetkili merci veya kişi tarafından yerine getirilir.

(Oturum Başkanlığına Başkan Ahmet İyimaya geçti)

BAŞKAN – Madde üzerinde Sayın Yılmaz, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; şimdi, burada tabii olumlu düzenlemeler bunlar; hepimizin desteklediği düzenlemeler de. Ancak yine biz Alt Komisyonunda bu konuda bir öneride bulunmuştuk. Bu önerimiz de gözden kaçmış anladığım kadarıyla. Çünkü iş yerinin değiştirilmesiyle ilgili mülki amir ve hâkim karar verdiğinde bunun yetkili merciler tarafından en geç bir ay içinde uygulanması gerektiğine hepimiz hemfikir olmuştuk ama orada yine unutulduğu için ben bu önergeyi vermek durumunda kalıyorum. Çünkü zaten tehlike altında olan insan, şiddete maruz kalan insanın yani uzun süre aynı yerde işinden dolayı üç gün, beş gün, on gün rapor alır ama daha fazla işinden geri kalamayacağı için bu ciddi bir tehlike olabileceğinden dolayı en geç bir ay içinde yetkili makamın iş yeri değiştirmesi işlemlerini yapması gerektiğini belirtiyoruz; o nedenle bu önergeyi verdik. Bence bu önergenin de Alt Komisyonunda da aynı düşüncedeydik, kabul edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/572 esas numaralı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 10'uncu maddesinin dördüncü fıkrasına "bunun mümkün olmaması halinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "giderleri Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden karşılanmak üzere" ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

Bartın

Gerekçe:

Madde 10- Bu düzenlemeyle şiddetin önlenmesi maksadıyla alınacak tedbirlerin giderlerinin Bakanlık tarafından karşılanması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Bakanım, katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet. Maliye Bakanlığının talebi üzerine bizi bizden karşılanacağını netleştiren bir tanımdı.

Önergeye katılıyoruz bizde.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 10. maddesinin 7. Fıkrasının "merci veya kişi tarafından "ibaresinden sonra aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Tezcan
Aydın

Ali Rıza Öztürk
Mersin

Dilek Akagün Yılmaz
Uşak

Ömer Süha Aldan
Muğla

“En geç bir ay içinde”

Gerekçe:

Bu kanun uyarınca verilen tedbirlerin aciliyeti nedeniyle işyeri değiştirilmesi kararının en kısa sürede yerine getirilmesinin sağlanması amacıyla önerilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 11'i okutuyorum:

Kolluk görevleri

MADDE 11- (1) Kolluk görevleri, kolluğun merkez ve taşra teşkilâtında bu Kanunda belirtilen hizmetlerle ilgili olarak, kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim almış ve ilgili kolluk birimlerince belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilir.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Önerge var efendim. Biz o konuda konuşuyoruz.

11'inci maddede kolluk görevlilerinin durumları anlatılmış. Yalnız biz bunu Alt Komisyonunda da önermemize rağmen çok fazla dikkate alınmadı. Oysaki kolluk birimlerinde, yani bu yasanın özelliğinden dolayı mağdur olmuş, taciz edilmiş, yaralanmış berelenmiş yani çocuklar, kadınlar ve aile

bireylerine dönük bir yasal düzenleme olduğu için bu konuda uzmanlaşmış ekiplerin kolluk birimi içinde çocuk ve kadın şiddeti önleme birimlerinin bulunması gerektiği, bunlar tarafından işlem yapılması gerektiğini ve bir de bu ...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, müzakerenin amacı bilhassa yürütme organının ve diğer üyelerin erişimini sağlamaktır yani çok önemli.

Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani hem kolluk biriminde özel birimler kurulmasını talep ediyoruz kadın ve çocuğa yönelik uzmanlaşmış ekipler hem de bu ekiplerin içinde mutlaka kadın olması gerektiğini söylüyoruz. Çünkü kadın olmadığı zaman zaten çok ciddi saldırıya uğramış özellikle kadın mağdurlar kendilerini ifade edemeyeceklerdir, bu nedenle de özel birim oluşturulması gerektiğine dair bu önergeyi veriyoruz, kabullerinizi arz ederim efendim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bu konuyla ilgili İçişlerinden gelen bir arkadaş vardı, bilgi verebilirler.

BAŞKAN – Tamam, bir söz isteyen var. İçişleri Bakanlığından gelen arkadaşımızı dinleriz.

Buyurun, Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Sayın Başkan, şimdi, burada bu çocuk konusunda eğitim almış, mesela insan haklarıyla, kadın-erkek eşitliği konusunda eğitim almış ibaresi var ama burada esas söz konusu olan mağdur çocuk, çocukla ilgili bir düzenleme yok. O nedenle buraya çocuğu da koymak lazım yani “Kadın-erkek eşitliği konusunda ve çocuk psikolojisi konusunda eğitim almış sosyolog, hizmet uzmanı, psikolog, rehberlik ve danışmanlık eğitim mezunlarıyla ve ilgili kolluk birimi belirlenmiş olan yeteri kadar personel tarafından yerine getirilir.” demek lazım. Yani bunu bir önerge olarak hemen...

BAŞKAN – Aslında “Bu konuda” deseniz hepsi şey yapar. Yani hangi alan düzenliyorsa bu konuda diye...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Ben dediğimi anlatabildim mi Sayın Başkan? Yani “çocuğu” sokmak lazım.

BAŞKAN – Anlaşıldı, çok çok net anlaşıldı.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Tamam.

BAŞKAN – Evet, İçişleri Bakanlığından bir uzman.

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEMSİLCİSİ ERCAN TAŞTEKİN – Sayın Başkanım, mevcut madde sayın vekillerimizin buyurduklarını tamamıyla karşılıyor. Biz gelişmiş bütün ülke modellerini inceledik. Tek bir birim kurmak suretiyle yapılan mücadelede kaosa sebebiyet verdiğini, oysa bütün birimlerde belirlenen personele eğitim verilerek yapılan çalışmanın daha etkin ve verimli

olduğunu tespit ettik. O nedenle, bu madde bu şekilde yer aldı. Örneğin gecenin üçünde Dikmen Caddesi'nde bir olay meydana geldiğinde ilgili birimin oraya intikal etmesi mümkün olmayacaktır ama polis merkezinde, belirlenmiş bireyin, eğitim almış bireyin intikal edip görev yapması mümkün olacaktır.

Ayrıca kanun tek alanda değil çok alanda polise sorumluluk vermektedir. Bunun çok farklı eğitimleri vardır. Koruma hizmetleri koruma biriminde belirlenmiş personel tarafından yerine getirilmektedir. Önleyici hizmetler asayiş ekipler ve polis merkezlerinde belirlenmiş bireyler tarafından yerine getirilecektir. Ayrıca soruşturma hizmetleri de asayiş şube müdürlüğü büro amirliğinde belirlenen personel tarafından yerine getirilecektir. Tek bir birim değil bütün birimlerde ilgili belirlenen bireyler üzerinden yürütülecektir. Ayrıca bir şiddet önleme merkezinin bakanlık bünyesinde kurulacağı burada da diğer incelemelerin ve çalışmaları yapılacağı ve kolluktan da orada görevlinin bulunacağı göz önüne alındığında aslında sayın vekillerimizin talep ettikleri tüm konuların metinde yerine getirildiği görülecektir.

Arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, Ali Rıza Bey'in söylediği çocukla ilgili kısmı önemsiyoruz. Onu ilave etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Şimdi, burada “kadının” ibaresini çıkarırsanız Sayın Bakanım... Çünkü çocuk hakları en büyük, en önde gelen insan hakları. İnsan hakları bakımından da kapsayıcıdır. Bir gerekçede Ali Rıza Bey'in noktasını işaretleyelim ama “kadının” ibaresini buradan çıkaralım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Kadın”ı çıkarmamıza gerek yok ki, ikisini de ilave edelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Kadının insan hakları önemli Başkanım, onu çıkarmayalım. O farklı bir şey yani.

BAŞKAN – O zaman şöyle, bence kadın-erkek eşitliği...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Kadın ve çocuk” diyelim, çocuğu ilave edelim.

Başkanım, “kadın”ı çıkarmayalım. Kadının insan hakkı, eğitimi önemli, çocuğu ilave edelim.

BAŞKAN – Bu kanunun kapsam maddesinde belirtilen kişilerin insan hakları ile kadın-erkek eşitliği konusunda eğitim almış demek kapsayıcı olur. Çocuk mutlaka olmalı, “çocuk ve” diyeceğiz o zaman.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Kadın ve çocuk”

BAŞKAN – “Çocuk ve” diyelim bana yetki verin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet, o şekilde söylüyoruz. Çocuğu ilave ediyoruz.

BAŞKAN – Ben redaksiyon yetkisini alacağım arkadaşlar, onu yazarım. Ali Rıza Bey’in fikrine katılıyorum.

Önergeleri okuyalım şimdi.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 11. maddesine aşağıdaki belirtilen 2. fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Ömer Süha Aldan

Bülent Tezcan

Ali Rıza Öztürk

Uşak

Muğla

Aydın

Mersin

“2) Kolluk birimleri içinde bu kanunda belirtilen hizmetin yürütülmesi için kadın ve çocuğu şiddetten koruma birimleri kurulur ve bu birimlerde yeteri kadar kadın personel istihdam edilir.”

Gerekçe:

Bu kanun uyarınca yürütülecek görevlerin kolluk içinde uzmanlaşmış birimler tarafından ve şiddete maruz kalmış kadın ve çocukların hassasiyetleri göz önünde tutularak yeterince kadın personelle hizmetin verilmesi öngörülmüştür.”

BAŞKAN – Bakanım, buyurun katılıyor musunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, İçişleri Bakanlığımızın söylediği, şu anda bütün dünyada uygulanan yöntem bu şekilde, çok hızlı bir şekilde müdahale etme. Öbür türlü ayırdığınız zaman farklı zaman sorunu yaşılabiliyorsunuz. Niyet aynı, uygulamadan giden arkadaşlarımızın daha etkin olabilmesi için bu önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN – Peki, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmedi.

Ben demin Ali Rıza Bey’in işaret ettiği ibare değişikliği de... Zaten benim redaksiyon yetkimde onlar var.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Önergeyle ekleyelim “çocuk”

BAŞKAN – Yazıldı, yazıldı Ali Rıza ama ver yine işleme koyalım.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Diyelim ki “Önerge doğrultusunda kabul edilmiştir.”

BAŞKAN – Ali Rıza Öztürk’ün teklifi doğrultusunda, önerge yazılı olmadığı için.

Ben maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde bu şekilde kabul edilmiştir teşekkür ediyorum.

Ali Rıza Bey de “evet” dedi tabii. Adın da geçti, sözlü önerge...

Teknik yöntemlerle takip

MADDE 12- (1) Bu Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının takibi, teknik araç ve yöntemler kullanılmak suretiyle de yapılabilir.

(2) Teknik araç ve yöntemlerle takibe ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Önerge yazın işte.

BAŞKAN – Yazılıya gerek yok, sözlü geçti. Yazılı da verebilirsin, ben işledim senin adını.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Önerge kabul edilmedi mi?

BAŞKAN – Edildi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, Başkanım, teknik yöntemlerle takip... Tabii ki bunun mutlaka yapılması gerekiyor özellikle şiddet mağdurlarının korunması açısından. Şiddet uygulayanların takibi gerektiğinde bunların yapılması gerekebiliyor ancak son dönemlerde, son yıllarda o kadar çok yasa dışı dinleme olayları ve takip olayları oluyor ki, bunları önlemek adına yani keyfiliği önlemek adına biz bir önerge veriyoruz, hayati tehlikenin önlenmesi bakımından gerekli olması hâlinde hâkim kararıyla. Yani buradaki temel nokta yargıç kararıyla dinlemenin olması. Kolluk, işte, “Ben öyle karar verdim de dinlemeye aldım.” Öyle bir şey diyemesin. Yani bu konuda yargıç kararıyla ancak dinlenebilsin diye böyle bir öneride bulunduk. Yani son dönemlerde bu konular çok fazla kötüye kullanıldığı için böyle bir hassasiyetimiz var.

BAŞKAN – Hocam, ne buyurursunuz burada? Burada yani yargıç kararı olmadan dinleme...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Hocamın görüşünü alalım Bakanım, ondan sonra.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Şimdi, biz zaten ilk önerimizde hâkim kararı olsun dedik fakat bir şey söyleyeyim, yani bir şeyi hâkim kararına bağlamanın ona yeteri güvence sağlamadığını çeşitli tecrübelerle görüyoruz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama en azından bir güvencedir yani.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – O olmalı zaten her hâlûkârda.

BAŞKAN – Olmalı Hocam.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – O mutlaka olmalı ama burada hiç koşulları belli olmadan bir teknik takibe sadece hâkim izni eklemek yeterli güvence sağlamaz. Bizim başka bir önerimiz olabilir

hâkim kararı yanında. Bu teknik takipte ses ve görüntü kaydı yapılamamalı. Bunun dışında yani sinyal bilgileri vesaire gibi olmalı. Yani biz bu maddeyi daraltmalıyız. Bakın, Ceza Muhakemesi Kanunu'ndaki telefon dinleme kaç madde, teknik takip kaç madde? Burada sadece tek bir cümlede teknik izleme gibi ucu bucağı belirsiz ve yönetmeliğe bıraktığımız bir şey veriyoruz. Bu sadece hâkim kararıyla olmaz. Koşulları belli değil o yüzden bunu daraltmamız lazım. Görüntü ve ses kaydı olmamalı yani buna göre kişilerin evine dinleme cihazı konulup kişiler dinlenememeler veya kişilerin evine gizli kamera koyup kaydedilememeler. Bu güvenceleri sağlayıp hâkim kararı koymamız lazım. yoksa aksi takdirde sadece hâkim kararı yeterli olmaz diye düşünüyorum. O yüzden müsaade ederseniz, bize biraz izin verirsiniz bu maddeyle ilgili bir formülasyon yapalım diye öneririm.

BAŞKAN – Tabii Hocam, tabii. Hocam, Anayasa 13... İletişim özgürlüğünü siz yasa dışı normla, yönetmelikle nasıl kısıtlayabilirsiniz? Mümkün değil. İki, kriterleri de koyacaksınız, o çok önemli.

Sayın Bakanım, savcım da, Ömer Bey de ifade etsin, ondan sonra söz vereceğim. Hocam hemen bir redaksiyona girecekler.

Buyurun.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Sayın Başkanım, gerçekten Hocamın belirttiği gibi madde yanlış anlamalara meydan verebilecek ve kötü niyetli kullanıma da ortam sağlayabilecek bir düzenleme içeriyor. Özellikle teknik takibin CMK'nın 142'nci maddesiyle karıştırılması muhtemel. Gerçi gerekçede bu kelepçe konusu gündeme getirilmiş yani özellikle CMK'daki 140'daki hükümleri içermediği özellikle vurgulanmış ama bence de bu maddenin yeniden ele alınması lazım. İşin yönetmeliğe bırakılması son derece yanlış olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, bizim yaşamızın en önemli maddelerinden bir tanesi bu çünkü ilk yola çıktığımızda her kişinin başına bir polis mi koyacağız şeklinde bir sıkıntıyla karşılaştık. O yüzden teknik takip sisteminin bizim masamızdaki kadını koruma adına çok önemli bir düzenleme olduğunu düşünüyorum. Adalet ve İçişleri Bakanlığı kendi içinde zaten bunu bütün alanda da şu an çalışıyor. Uygulamalara da başlamış durumda. Hayati tehlike ve hâkim kararı önemli ama zaten Hocamın söylediği ses ve görüntü sinyalizasyon sisteminde yok ki. Sinyalizasyon sistemi, buton sistemi ve kelepçe sisteminde ses kaydı da yok, görüntü kaydı da yok. Eğer bu bir endişeye mahal verecekse düzeltebiliriz ama bizim koyduğumuz sistem zaten sinyalizasyon sistemi ve şu an dünyada uygulanan modelinde böyle bir kaydetme şeklinde bir şey yok. Ama hâkim kararı ve hayati tehlike kısmı önemli.

ÖMER SÜHA ALDAN (Muğla) – Fakat bir şey belirtiyim, teknik bir açıdan bilgi. Sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi de CMK'ya göre mutlaka hâkim kararı gerektirir, savcının bile böyle bir yetki si yoktur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Bu maddeyi bloke ediyorum Hocam. Siz bir çalışın metin üzerinde, Bakanlık ilgilileriyle de bir çalışın. Bloke ettim, işleme döneceğim yani bir tekriri müzakere yok burada.

Tedbir kararlarına aykırılık

MADDE 13- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen şiddet uygulayan, bu kararın gereklerine aykırı hareket etmesi hâlinde, fiili bir suç oluştursa bile ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre hâkim kararıyla üç günden on güne kadar zorlama hapsine tabi tutulur.

(2) Tedbir kararının gereklerine aykırılığın her tekrarında, ihlal edilen tedbirin niteliğine ve aykırılığın ağırlığına göre zorlama hapsinin süresi onbeş günden otuz güne kadardır. Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez.

(3) Zorlama hapsine ilişkin kararlar, Cumhuriyet Başsavcılığınca yerine getirilir. Bu kararlar Bakanlığın ilgili il ve ilçe müdürlüklerine bildirilir.

BAŞKAN – Buyurun Dilek Hanım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) –Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Başkan, biz bu alt komisyonda da görüşmüştük yani genelde biliyorsunuz zorlama hapislerinin ya da disiplin hapsi diyebileceğimiz bu uygulamaları icra, ceza hâkimleri genelde uyguluyorlardı yani bu konuda yine bir problem çıkabilir, uygulamada bir problem oluşabilir düşüncesiyle aile mahkemesi hâkimi olduğuna dair bir önerge verdik uygulayıcının. Bir de 13'üncü maddenin ikinci fıkrasının son cümlesi: “Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez.” maddesinin de kaldırılmasını istiyoruz çünkü bu koruma tedbirlerine uyulmadığı zaman, işte, ilk defasında üç günden on güne kadar zorlama hapsi, daha sonra tekrarında da on beş günden otuz güne kadar zorlama hapsi verilebilecek. Bu ne için verilecek? Bu, koruma tedbirlerine uyulmadığı zaman verilecek, uyulduğu zaman zaten verilmeyecek. Peki, biz bunu niye altı ayla sınırlandırıyoruz? Adam, uslanmayan bir adam. Geliyor, işte, kadını iş yerinde rahatsız ediyor, okulunda çocuğu rahatsız ediyor yani sürekli böyle işlemleri yapıyorsa biz neden bunu altı ayla sınırlandırıyoruz? Ben bir de şu konuda örnek vermek istiyorum: Şimdi, nafakayı ihlal suçlarında da, Sayın Başkanım, yani her nafakayı ihlal suçuna ilişkin hapsen tazyik kararı verilir yani bunu nafakaya ihlal suçuyla ilgili belli bir şeye bağlamazsınız. Yani “Ödesin, bu suçla karşı karşıya kalmasın bu zorlama hapsiyle.” denir. Burada da aynı şekilde, koruma tedbirlerine uysun vatandaş. Diyelim ki, işte, 6 kez bunu ihlal etti, hâkim de sinirlendi otuzar günden verdi. Ondan sonra bu şahsa herhangi bir zorlama hapsi veremeyeceğiz. Niye

kendimizi böyle sınırlandırıyoruz? Zaten bunu hâkim verecek. Eğer uygun değilse, herhangi bir koruma tedbirini ihlal etmediyse hâkim bunu vermez ama koruma tedbirlerini ciddi anlamda ihlal ediyorsa da bunu süreyle sınırlandırmayalım. Yani bu nedenle bu önergeyi verdik.

BAŞKAN – Altı ayı geçen tehlikelerde -bak, Ömer Bey burada, Hocam burada- bir tehlike suçu ihdas edilebilir, ayrı bir suç ihdas edilebilir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Biz bunu grup olarak da konuştuk yani bu bayağı ciddi bir şey.

BAŞKAN – Onu düşünün, onu konuşun aşağıda Genel Kurul aşamasında... Bakanım la da konuşun, Adem Hoca'yla da konuşun ayrı bir tehlike suçu ihdas edilebilir.

Önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 13.maddesinin 2.fıkrasının son cümlesi olan "Ancak zorlama hapsinin toplam süresi altı ayı geçemez" ibaresinin kaldırılmasını

1-Fıkrasının "ve aykırılığın ağırlığına göre "ibaresinden sonra" hakim" ibaresinin kaldırılarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz
Uşak

Ömer Süha Aldan
Muğla

Bülent Tezcan
Aydın

Ali Rıza Öztürk
Mersin

“aile mahkemesi hakimi”

Gerekçe:

Öncelikle zorlama hapsinin hangi mahkemece verilebileceği yolunda uygulamada çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi öngörülmüştür.

Diğer yandan zorlama hapsinin 6 ay ile sınırlandırılması çok uygun değildir.

Çünkü şiddet uygulayan koruma tedbirlerine uymadığı takdirde zorlama hapsi 15-30 gün arasında verilebilecektir. Koruma kararlarını sürekli ihlal eden bir kişi var ise bu sürenin 6 ay ile sınırlandırılması doğru değildir. Örneğin nafakayı ihlal suçlarında da aynı şekilde verilebilen hapis cezalarında böylesi bir sınırlama yoktur.

BAŞKAN – Evet, Adem Hocam, bir şey mi ifade edeceksiniz? 12'nci maddeyle mi ilgili, bununla mı ilgili?

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – 13'üncü madde...

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Şimdi, burada kadın örgütlerinin temsilcileri de var Sayın Başkanım, ortak hazırladığımız bir madde uzun zaman, onların da söyleyecekleri olur diye ümit ediyorum. Şunun altını çiziyorum: Bu bir suç karşılığı verilen... Onu biliyoruz. Bu bir önleyici bir disiplin hapsi, o nedenle de çevrilmesi, ertelenmesi, vesairesi yok. Şimdi, bizim buradaki tedbir kararı verirken hâkim bu en çok altı aya kadar. Dolayısıyla buradaki de altı aya kadar en fazla. Bunun daha fazla arttırılması gerçekten orantılı bir şey değil. Biz hem suç karşılığı değil diyoruz. Yani buradaki tedbir kararlarına aykırılık çok basit bir aykırılık da olabilir. Dolayısıyla altı aylık sürenin düşürülmesi... Buradaki kadın örgütleri de bu konuda ısrarlı oldular gerçekten çok ağır olmasın diye. Tedbir kararının süresi de altı ay. Zaten tekrür hâlinde sürekli olarak zorlama hapsi uygulanacağı için yani çok ciddi bir durum var ki altı aya kadar olabilir. Yoksa o kadar ciddi olmazsa altı aya kadar zaten varmaz bir durum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Altı aya kadar değil Sayın Hocam. Otuz, otuz, otuz en fazla 6 kez verebiliyorsunuz, başka bir şey veremiyorsunuz. Biz mi anlamıyoruz, siz mi anlamıyorsunuz?

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Siz de söz alın.

BAŞKAN – Hocam, tamam.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy çokluğuyla kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Oy çokluğuyla Başkanım.

BAŞKAN – Oy çokluğuyla.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Merkezlerin kurulması, Destek Hizmetleri ve Kurumlararası Koordinasyon

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kurulması

MADDE 14- (1) Bakanlık, gerekli uzman personelin görev yaptığı ve tercihen kadın personelin istihdam edildiği, şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin verildiği, çalışmalarını yedi gün yirmidört saat esasına göre yürüten çalışma usûl ve esasları yönetmelikle belirlenen, şiddet önleme ve izleme merkezlerini kurar.

(2) Kurulan merkezlerde şiddetin önlenmesi ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik izleme çalışmaları yapılır ve destek hizmetleri verilir.

BAŞKAN – Evet, söz var mı?

Söz yok, önerge yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir oy çokluğuyla.

Destek hizmetleri

MADDE 15- (1) Bu Kanun kapsamında şiddetin önlenmesi ve verilen tedbir kararlarının etkin olarak uygulanmasının izlenmesi bakımından şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Koruyucu ve önleyici tedbir kararları ile zorlama hapsinin verilmesine ve uygulanmasına ilişkin veri toplayarak bilgi bankası oluşturmak, tedbir kararlarının sicilini tutmak.

b) Korunan kişiye verilen barınma, geçici maddi yardım, sağlık, adlî yardım hizmetleri ve diğer hizmetleri koordine etmek.

c) Gerekli hallerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak.

ç) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılmasına yönelik bireysel ve toplumsal ölçekte programlar hazırlamak ve uygulamak.

d) Bakanlık bünyesinde kurulan çağrı merkezinin bu Kanunun amacına uygun olarak yaygınlaştırılması ve yapılan müracaatların izlenmesini sağlamak.

e) Bu Kanun kapsamındaki şiddetin sonlandırılması için çalışan ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği yapmak.

(2) Korunan kişilerle ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Kişiye hakları, destek alabilecekleri kurumlar, iş bulma ve benzeri konularda rehberlik etmek ve meslek edindirme kurslarına katılmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak.

b) Verilen tedbir kararıyla ulaşılmak istenen amacın gerçekleşmesine yönelik önerilerde bulunmak ve yardımlar yapmak.

c) Tedbir kararlarının uygulanmasının sonuçlarını ve kişiler üzerindeki etkilerini izlemek.

ç) Psiko-sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde yardım ve danışmanlık yapmak.

d) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

e) İlgili merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

f) 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uyarınca maddi destek sağlanması konusunda gerekli rehberliği yapmak.

(3) Şiddet uygulayanla ilgili olarak şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından verilecek destek hizmetleri şunlardır:

a) Hâkimin isteği üzerine; kişinin geçmişi, ailesi, çevresi, eğitimi, kişisel, sosyal, ekonomik ve psikolojik durumu ile diğer kişiler ve toplum açısından taşıdığı risk hakkında ayrıntılı sosyal araştırma raporu hazırlayıp sunmak.

b) İlgili makam veya merci tarafından istenilmesi hâlinde, tedbirlerin uygulanmasının sonuçları ve ilgililer üzerindeki etkilerine dair rapor hazırlamak.

c) Teşvik edici, aydınlatıcı ve yol gösterici mahiyette olmak üzere kişinin;

1) Öfke kontrolü, stresle başa çıkma, şiddeti önlemeye yönelik farkındalık sağlayarak tutum ve davranış değiştirmeyi hedefleyen eğitim ve rehabilitasyon programlarına katılmasına,

2) Alkol, uyuşturucu, uçucu veya uyarıcı madde bağımlılığının ya da ruhsal bozukluğun olması hâlinde, bir sağlık kuruluşunda muayene veya tedavi olmasına,

3) Meslek edindirme kurslarına katılmasına, yönelik faaliyetlerde bulunmak.

(4) Şiddet mağduru ile şiddet uygulayana yönelik hizmetler, zorunlu haller dışında farklı birimlerde sunulur.

BAŞKAN – Söz talebi var mı?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Önergemiz var Başkanım, onunla ilgili ben söz alayım.

BAŞKAN - Peki, buyurun Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım, burada (c) fıkrasında bir önerge verdik, şöyle: Biliyoruz ki barolarda kadın ve çocuklarla ilgili merkezler var. Örneğin, işte, Ankara Barosunun bu Gelincik Projesi kapsamında bir şiddeti önleme, şiddetle mücadele merkezi var. Şimdi, burada (c) fıkrasından sonra gerekli hâllerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmaktan sonra aynen CMK’da olduğu gibi avukat görevlendiriliyor yani baroya yazı yazılarak avukat görevlendiriliyor. Burada da istek hâlinde boşanma davası, nafaka davası, velayet davası, tazminat davası gibi hukuki süreci başlatabilmesi için bu kurumun avukat teminine yönelik olarak barolarda oluşturulacak bu şiddetle mücadele kurulundan avukat temininin sağlanmasının da eklenilmesini ben oraya öneriyorum.

Bir de (f) fıkrasına... Buraya bir (f) fıkrası ekleyerek... Orada da şu: “Şiddet önleme ve izleme merkezleri tarafından şiddetin önlenmesi yanında şiddetin tekrar oluşmasını sağlayacak psikolojik etmenlerin önlenmesi ve bireylerin rehabilitasyonu amacıyla -şiddet uygulayan, şiddet uygulama ihtimali olan dâhil olmak üzere- şiddet mağduru ve tüm aile bireyleri için psikolojik teşhis ve tedavi desteği vermek veya ilgili alanda eğitim almış bir meslek sahibi bilirkişiye veya kuruluşa psikolojik teşhis ve tedavi desteği verdim.” gibi bir görev de eklersek iyi olur diye düşünüyorum.

Özellikle de bu barolarla ilgili önerinin de, demin size de söyledim, düşünülmesini istiyorum ve arkadaşlarımızın takdirine sunuyorum. Yani avukatı da bu işin içine sokmuş oluyoruz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, getirmiş olduğumuz bu 15'inci maddede şimdi birinci fıkrasının (d) bendinde Bakanlık tarafından çağrı merkezleri oluşturuluyor. Çağrı merkezleri şiddete uğrayan kişiler tarafından aranıyor ve yardım talebinde bulunuluyor. Şimdi, bu çağrı merkezlerinin yani bunun yanında daha işlevsel bir hâle getirilmesi gerektiğini düşünüyorum ben çünkü bu çağrı merkezlerinde 7/24 hizmet görülecek zaten. Bu daha bir önceki hükümde, 14'üncü maddede zaten var ancak buralarda mobil hizmetlerin oluşturulması gerektiğini ve kadın görevlilerin de buralarda yine bulunması gerektiğini, talepte bulunulduğu takdirde de oradan kadın görevlilerin bulundurulması gerektiğini düşünüyorum.

Şimdi, efendim, Alo Şiddet çağrı merkezlerinin yirmi dört saat hizmet görmesi gerektiğini, mutlaka uzman kadın görevlilerin de olması gerektiğini, mobil hizmet vermesi gerektiğini... “Ben şiddete uğradım.” ya da çocuk “Annem şiddete uğradı.” dedi. çocuk şiddete uğradı, mutlaka mobil hizmet verilmesi gerektiğini düşünülüyor, bununla ilgili de bir önerge verdik bu konuda. Şimdi, Ankara Barosunun Gelincik Projesi var ve bunu uyguluyor Ankara Barosu yaklaşık bir yıldır. 40 tane avukat arkadaşımız yirmi dört saat nöbet tutuyorlar. Mutlaka bir bayan avukat arkadaşımızla beraber gidiliyor ve bu insanlara yardımcı olunuyor. Ankara Barosu bunu uyguluyorsa -biraz önceki önergeye de destek veriyorum yine- Bakanlık haydi haydi uygulamalı ve mutlaka bu işin içinde avukatlar olmalı yani hem Bakanlıktaki uzman kişiler olmalı, mobil hizmet verilmeli ve kadın görevliler olmalı efendim. O nedenle bunun da kabul edilmesini arz ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

ANKARA BAROSU TEMSİLCİSİ HİLAL AKDENİZ – Sayın Başkan, Sayın Bakanım; teşekkür ediyorum. Ben bu barolar konusunda tekrar söz almak istedim, Gelincik Projemizden bahsetmek istiyorum. Gerçekten yedi gün yirmi dört saat biz telefon hattında bir avukat arkadaşla bu hizmeti verdik. Mağdur kadınlar, kendileri gelemeyecek, merkeze gelemeyecek kadınları araçlarla gittik, görevlilerle alıp merkezimize getirdik. Ve bugüne kadar size verilerle konuşmak istiyorum, on ay içerisinde 11 bine yakın telefona cevap verilmiş. 1.600 civarında avukat ataması yapılmış, 200'e yakın kadın sağınmaevine yerleştirilmiş, 90 kişiye de psikolojik destek verilmiş. Gerçekten Ankara Barosu olarak biz bu işi başlattığımızda bu kimisine göre hayal gibi geliyordu ama biz bunu başardık ve şimdi bütün barolar... Şu anda biz Adana'da, Niğde'de, Bursa'da, Eskişehir'de eğitim verdik, bu barolar da kurmaya çalışıyor. Şayet barolarda bu merkezler kurulursa eminim mağdurların hukuki süreci çok rahat bir şekilde geçirmesi sağlanacak. Bu anlamda tüm üyelerimden baroları adlarına bir kez daha düşünmelerini ve bu konuda destek olmalarını istiyorum, teşekkür ederim.

Ayrıca şunu da söyleyeyim: İl Özel İdaresinden bağış aldık biz. Maddi yanı düşünülürse eğer Sayın Bakanım, İl Özel İdaresinden aldığımız bağışlarla on aydır bu işi yapıyoruz. İl Özel İdaresinde bir madde var oradan aldık.

BAŞKAN – Evet, Bakanım buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, maddenin tamamına baktığımız zaman zaten birçok şeyi -Dilek Hanım'ın da, barodan gelen arkadaşımızın da söylediği şey- biz Bakanlık olarak üstlenmiş durumdayız. Bunu yapabilmemiz için hukukçu da çalıştırmamız lazım, Barolarla iş birliği yapmamız da lazım. Başka türlü zaten bu destek sistemini oluşturmamız mümkün değil, yeni bir destek sistemi oluşturuyoruz. O yüzden zaten denilen şeylerin maddenin kapsamında olduğunu düşünüyorum.

Baroları ilave etme konusu yani ona Komisyonun takdiri olarak bakıyorum ama ben burada bizim, kendi görev alanımız içerisinde bu maddenin yeterince aydınlatıcı ve kapsayıcı olduğunu düşünüyorum.

BAŞKAN – Değerli Bakanım, Nazan Moroğlu bugün beni aradı. Bu eşgüdüm ve rehberlik çalışmalarında Millî Eğitimden de bir pedagogun alınması noktasında. Şimdi, bu barolar konusunda avukatlarla sesli düşünmek istiyorum, iki, üç tane sorum var. Bir, burada olmalı çünkü savunma hakkının kurumsal insanları hem barolar kurum olarak hem de avukatlar fakat bunun yeri burada zaten, Bakanın o takdiri var, acaba biz barolara savunma bağımsızlığı içerisinde Avukatlık Kanunu'na mı bir ek yapmamız lazım, bu çok önemli, Avukatlık Kanunu'na mı? İki: Burada kim yararlanacak? Mesela, korunan, şiddet muhatabı yararlanacak. Herhangi bir avukattan da şu anda bile bizim avukatlık mevzuatına göre bu aşamalarda idarenin, kolluğun aldığı önlemler aşamasında avukat desteği almasına mâni bir hâli yok. Savunma hakkı kapsamında avukata başvurabilir. Acaba, böyle baroda kurulan şeyi merkezdeki avukatlara özgülemek acaba savunma hakkını öznel bakımından sınırlamak anlamına gelir mi? Çünkü ben ilk defa karşılaştığım için prensip olarak ben düşünceye karşı değilim, bu buna müsait ama şu anda acaba bu normlar böyle bir şeyi bizim esnekliğimizi daraltabilir mi diye düşünüyorum.

Buyurun Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi Sayın Başkanım, tabii, uygulamada yani herhangi bir kişi parası varsa tabii ki bir avukata başvurup o avukattan hukuki sürecin başlatılması için yardım alabilir, verir parayı, hizmet alır ama parası olmayan kişi için bu söz konusu değildir. Mesela tıpkı şimdi CMK var yani adam parası var, gidiyor avukat tutuyor, ceza muhakemesinde kendisini savunduruyor ama parası olmayan bir vatandaşımız da hâkim ya da savcı, barodan bir avukat temin edilerek kendisine savundurtuyor. Yani şimdi bizim buradaki önerimiz, aslında yani sizin söylediğiniz anlamda yani biz bu maddeyi koyduğumuz zaman adamın parası varsa zaten parası olan mağdur

herhangi bir avukatı tutar, avukatını seçer, o hakkını kullanır ama parası olmayan vatandaşlar açısından, mağdur açısından, tıpkı CMK'da olduğu gibi, burada da o merkez, başvuracak, barodan avukat isteyecek, bu, bu kadar basit yani çok fazla karışık düşünmeye gerek yok. Soracak, kardeşim sen diğer hukuki yardımları süreci başlatmak için bir şey istiyor musun diyecek, zaten önergede var, istek hâlinde, o kişinin isteği hâlinde barodan bir avukat görevlendirilecek. Şimdi burada, (c) maddesinde aslında okuduğumuz zaman...

BAŞKAN – Hangi bendin (c)'si, onu bulmaya çalışıyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – 15'in (c)'sine ekleyeceğiz.

BAŞKAN – 3 tane (c) var, hangi (c), ona göre oturtmak istiyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – 1'in (c)'si.

Şimdi burada, Sayın Bakanım, gerekli hâller, tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına dönük başvurularda bulunmak sizinki. Biz ilave olarak örneğin, istek hâlinde, kadın nafaka isteyecektir, boşanma davası açacaktır, şunu yapacaktır, bunu yapacaktır anlatabildim mi? O nedenle biz tıpkı CMK'ya benzer bir kuruma başvuru usulü avukat isteyecek, avukat gelip görevini yapacak. Bizim önerimiz bu. O nedenle, komisyonumuz da tüm avukatlardan oluştuğuna göre, eski hâkim ve savcılar da hocalar da sonunda avukatlık yaptığına göre, önerimizin desteklenmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Üstadım.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkanım, ben sayın meslektaşımın, Ali Rıza Bey'in sözlerine aynen katılıyorum. Bu konuda CMK'da biliyorsunuz zorunlu avukatlık var, parası olmayan, ekonomik bakımdan güç durumda olanlara baro bir avukat tayin ediyor. Burada da bu işin tamamı hukuksal olduğuna göre CMK'ya o konuda uygun bir ekin burada yapılmasında son derece büyük yararlar var. Genellikle şiddet mağdurları yoksul insanlardan oluşuyor. Bu kadınların hukuksal sorunlarını çözmek için hem avukat tayin edilmesi hem de barolarla iş birliği yapılması konusunun buraya yazılmasında yarar vardır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, Sözleşmede de aynı hüküm var, adli yargıdan yararlandırma zorunluluğu getirmiş devletlere, Avrupa Sözleşmesi'nde.

BAŞKAN – Ne diyor, bir okuyun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 57'nci maddesi efendim. “Taraflar iç hukukta öngörülen koşullar altında mağdurların ücretsiz adli yardım ve destek alma haklarını sağlarlar.” Devletlere bu yükümlülük getirilmiş. Bunun içerisinde değerlendirilmiş bu.

BAŞKAN – Buyurun.

MURAT GÖKTÜRK (Nevşehir) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım; şimdi burada getirilen öneriyle sistemde avukatlığın yani avukatların sisteme dâhil edilmesiyle sistemin rehberlik faaliyetinin de aslında Bakanlığın çünkü bu kadar avukatı istihdam etme kadrosu bulunamayabilir. Böyle bir durumda, çok kolay bir şekilde bütün barolarda yaygın bir şekilde -her ilimizde baromuz var-, avukatın sisteme dâhil olması suretiyle sistemin nasıl çalışacağı ya da doğru çalışıp çalışmadığı yönünde de katkıda bulunabilir ve zaten burada isteği hâlinde olduğu için, istemesi hâlinde, mağdur durumda olan birisine, bir kadına, bir çocuğa, bu hususta uzman olan birisi rehberlik faaliyeti, bir yardım faaliyeti icra etmiş olacak. Bence olması gereken ve faydalı bir düzenleme olur diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ANKARA BAROSU TEMSİLCİSİ HİLAL AKDENİZ – Ben özür dileyerek son kez söz almak istiyorum.

Sayın Başkanım, şimdi, özellikle dikkat edilmesi gereken bir konu da şu: Kadın kurulları ve çocuk kurulları var baroların ve bu şiddetle mücadele merkezlerine –biz Gelincik’te de aynı şeyi yaptık- kadın ve çocuk kurullarından aldık avukatlarımızı. Onların üzerine bir de özel şiddet görmüş kadına ve çocuğa nasıl davranılmasına ilişkin hemen hemen her iki ayda bir eğitim veriyoruz. Dolayısıyla, atanacak avukat, rastgele bir avukat olmayacağı gibi bu konuda özel olarak eğitim görmüş avukatlardan olacak. Bunu da ayrıca göz ardı etmemek gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum destekleriniz için.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Ali Rıza “ücretsiz” ibaresi var mı, “ücretsiz” ibaresini koyuyor musun oraya?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Hayır, ücretsiz değil, devlet karşılayacak.

BAŞKAN – Bak şimdi, el kesesinden şey dağıtmayalım.

Buyurun.

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU BAŞKANI CANAN GÜLLÜ – Sistem içine baroları dâhil edersek sivil toplumların da aynı noktada dâhil edilmesi talebimiz olacak açıkçası. Biz de şiddet konusunda uzmanız, biz de alanda çalışıyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Barolar kamu meslek grupları.

TÜRKİYE KADIN DERNEKLERİ FEDERASYONU BAŞKANI CANAN GÜLLÜ – Bakın, meslek örgütleri ama sivil toplumlar da alanlardan edindiği tecrübelerle bugün bu yasa taslağını oluşturuyorlar yani bizler daha çok bu sistemin içindeyiz açıkçası.

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KEMAL ŞERBETÇİOĞLU (Bursa) – Ben de bir avukat olarak destekliyorum yani yerinde olur.

BAŞKAN – Buyurun Hocam.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER – Sayın Başkan, şimdi daha önce Ceza Muhakemesi Kanunu’nda biliyorsunuz zorunlu avukatlık konulmuştu ve herkes için vardı. Daha sonra maalesef bu işlemediği için bu sınırlandırıldı ve barolarımız da o zaman buna yeterince sahip çıkmadı, bunları hep burada yaşadık. Şimdi, burada Barolar Birliği yokken onlara yük getiren şeylere zaten kızıyorlar, onu da size söyleyeyim. Zaten suçsa zaten hakkı var, hiç sorun yok. Suç olmadığı durumlarda adli yardım var. Biz Barolar Birliğinin bizzat kendisinin burada temsil edilmediği, başka kanunlarla onlara böyle yükümlülükler yüklediğimiz zaman, bu tür, parasının nereden geleceği belli olmadığı yerlerde, şimdi biliyorsunuz CMK avukatları vardı, eski CMUK avukatları vardı, bunlar yeterince paralarını almadıkları için doğru düzgün işlerini takip etmiyorlar diye birçok şikâyet oluyor. Dolayısıyla, bu geniş kapsamlı bir durum. Bunu Barolar Birliği bizzat ve barolar bizzat olmadan herhangi bir kanunla onlara bu şekilde yüklemek, tam aksine istenilenin tersine sonuç verebilecektir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Ali Rıza Bey.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi tabii, Hocam konuştu da yani baroların temsilcisi var burada, Ankara Barosu’ndan bir arkadaşımız var. Ayrıca, şimdi Hocamın söylediğiyle bizim söylediğimiz farklı yani elbette ki fail açısından konu suç teşkil ediyorsa bir avukat temini CMK yönünden geçerlidir ama bizim getirdiğimiz hukuki yardımlara ilişkindir. Örneğin, velayet hakkını istiyor mesela, istek hâlinde diyoruz, kadın istek hâlinde, boşanma, tazminat, bu gibi hukuki sürecin başlatılması için o barolara başvurma esasını getiriyoruz biz yani failin savunma hakkına ilişkin değil bu. Zaten konu suçsa, cezası varsa, faille ilgili görevlendirme ayrıca yapılacaktır. Buradaki mesele yani diğer sivil toplum kuruluşlarıyla barolar birbirine eşit değildir yani barolar, kamu adına görev yapan, yargılama sürecinin bir süjesi olan kurumlardır, tıpkı savunma ve karar üçgeninin bir parçasıdır. Yani o nedenle, Hocamın düşüncesinin burada geçerliliği yok. Barolara böyle bir yük getirmiyoruz aksine bu baroların yararına olan bir düzenlemedir. Baroların buna kızması da zaten söz konusu değildir. Sözleşmede de bu tip giderlerin devlet tarafından karşılanacağı var. Yani geçmişte CMK’yla ilgili sıkıntılar tabii ki yaşandı ama bugünkü gelinen aşamada o sıkıntılar daha az yaşanıyor, şikâyetler daha az oluyor yani avukat arkadaşlarımız CMK’yla ilgili parayı alamıyoruz diye zaman zaman şikâyet ettiler ama bugün gelinen noktada çoğu avukat arkadaşımızın da bu konuda faaliyet gösterdiği de bilinen bir gerçek Hoca. Yarın sen de üniversiteden ayrıldıktan sonra avukatlık yapmaya başlarsın, o zaman veya şimdi yapıyorsan bilmiyorum.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Ama o, avukatların değil kadınların hakkını savunur.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi bakın, kadınların hakkı avukatlar vasıtasıyla savunulur yani bir kadın, tarlada çalışan, bakın ben size bir şey söyleyeyim, bir dakika arkadaşlar, bu

Türkiye Büyük Millet Meclisinde şu kapıda yani milletvekillerinin çıktığı kapıda, ben bir kadının, temizlik görevlisi kadının sırtında çuvalı zorla götürüyordu. Bu Mecliste oldu ve ben o kadını söyledim, başka erkek yok muymuş bu temizlik görevlisi dedim. Bunu da sanıyorum Divan Amirlerine filan de ilettim. Yani bir kadın, avukat vasıtasıyla o hakkını daha iyi savunabilir. Zaten istemiyorsa zaten mesele yok yani buna bu kadar karşı çıkmanın da anlamı yok. Elbette ki ben bir avukatım, tabii ki avukatların hak ve hukukunu savunacağım yani onda da ayıplanacak bir durum söz konusu değil.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Rıza Bey farklı açıdan yaklaşacak.

Buyurun.

RIZA TÜRMEN (İzmir) – Efendim, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani Türkiye'nin de imzaladığı bu Avrupa Konseyinin Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesi Sözleşmesi'nin 21'inci maddesi var. O 21'inci madde, hukuki yardımla ilgili. Bu madde gereğince devletin iki türlü yükümlülüğü var ama devletin yükümlülüğü bunlar. Birincisi, mağdur olan kadına hangi hukuki yolların açık olduğu, ne gibi hukuki yolların mevcut olduğu hakkında bilgilendirilmesi. İkincisi de mağdur olan kadının hukuki yardımdan yararlanmasının sağlanması bu konuda özel olarak yetiştirilmiş avukatlar tarafından. Sayın Baro Temsilcisinden öğreniyorum ki barolar bunu yapıyor. Oysa bu 21'inci madde, devletin yükümlülüğü olarak bunu öngörüyor. Bir de bu 21'inci maddeye tekabül eden bir madde yok bu hazırlanan tasarıda, onu görüyorum ki yani devletin yükümlülüğü olarak bunu düzenleyen böyle bir maddeye ihtiyaç var diye düşünüyorum. Baro kendiliğinden bu hizmeti veriyor belki ama bu baronun değil devletin yükümlülüğüdür. Bunu söylemek istemişim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Peki, teşekkürler.

Dilek Hanım, üçüncü defa artık yeter.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, ben bir ara teklif ediyorum efendim.

BAŞKAN – Arayı şöyle yapalım, bakın...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani inanın, yaklaşık üç buçuk saattir oturuyoruz Sayın Başkanım. Yani mümkünse Sayın Başkanım, ben onu söylemek için yani bu maddenin oylanmasıyla bir ara talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, sizi dinleyeyim, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, şimdi bu Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nda, adli yardımdan yararlanacak kişiler bölümünde, bu çok net bir şekilde ifade ediliyor, nasıl yararlanacağı. Özellikle geçim zorluğu yaşayan kişinin hukuki desteği nasıl alacağı anlatılmış durumda. Baroları ilave ettiğimiz zaman, bu işin parasını kim verecek,

onu açık bir şekilde koyalım, ona göre biz de tamam diyelim. Bu işin bir mali karşılığı olacak. Biz kadınlara geçici mali destek veriyoruz, sağlık hizmetini Bakanlık olarak karşılıyoruz, kreş yardımı veriyoruz yani o kadar çok mali külfet şu anda bize var ki barolar biz hukuki desteği vereceği zaman da mali olarak bir şey talep etmeyeceğiz diyorsa baroları ilave edelim ama bunun hepsinden bizim Bakanlık olarak altından kalkmamız mümkün değil.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Bakanım, adli müzaheret sistemimiz var biliyorsunuz. Sayın Başkanım, adli müzaheretten ödenebilir bunlar.

BAŞKAN – Adli müzaheret işlemiyor Türkiye’de.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İşte, işletelim, bu şekilde işletelim. Adli müzaheretle para kalıyor, bir şey yapılmıyor.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Adalet Komisyonu, mali sonuçlar doğuracak bir organı, hele barolar alanında bir organı ihdas edemez. Ciddi şekilde çalışmak lazım. Ben deminden beri uğraşıyorum, metin üzerinde de uğraşıyorum, bir defa, baroda bir organ kuruyoruz, yeni bir organ kuruyoruz.

ANKARA BAROSU TEMSİLCİSİ HİLAL AKDENİZ – Baro kendisi kuruyor efendim.

BAŞKAN – Hukuk içinde ama Anayasa’nın 123’üncü maddesine göre hiçbir kamu tüzel kişisi, kendi içinde kendi kendine organ kuramaz. O başka.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Başkanım, barodan alır, ister.

BAŞKAN – Bir dakika Ali Rıza’cığım, bakın kurulacak diyoruz, iki tane kurulacak diyoruz. İki: Bütçe sonuçları var. Uygulanamaz, ölü bir norm ortaya çıkarıyoruz. Biz bunu ciddi ama baroların da bu şeyde eşgüdümde yer alması lazım. Bu, bir ihtiyaç. Yarın çalışalım, Genel Kurulda böyle bir mutabakat sağlarsak ben buradayım, yarın ben buradayım, Plan ve Bütçe Komisyonunda da mali sonuçları karşılayabileceksek metin yazılır. Mesela burada “merkezler” diyor Ali Rıza’cığım, “kurulmasının sağlanarak” değil de “aracılığıyla” denebilir, o mümkün ama...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Denebilir canım, o önemli değil.

BAŞKAN – Tabii, yaparız, onu düzeltiriz ama ben şu anda ben kabul ettim desem bile böyle bir norm hukuk sonucu yok. Kim, nereden bulacaksınız kaynağı? Kaynağı nereden bulacaksınız, ekonomik kaynak meselesi, organ ihdas ediyorsunuz. Ben önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hangisini sunuyorsunuz efendim, benim de bir önergem vardı.

BAŞKAN – Yok, bir tane önerge var önümde.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, iki tane efendim.

BAŞKAN – Bir önerge var efendim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, benim önergem de var.

BAŞKAN – Benim uzmanın önünde yok ya.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır efendim var, bu 7/24 hizmetle ilgili önergemiz var efendim.

ÖZNUR ÇALIK (Malatya) – Sayın Başkan, önergelere geçmeden sivil toplum örgütlerinden bir söz var.

BAŞKAN – Efendim, ben oylayayım lütfen, konuşma meclisi değil burası ya.

Buyursunlar efendim, buyurun.

ŞİDDETE SON KADIN PLATFORMU TEMSİLCİSİ ZELAL AYMAN – Şimdi Sayın Başkan, Sayın Bakanım; eğer biz barolara ilişkin düzenlenecek maddede yarın ya da öbür gün dediğiniz gibi Plan ve Bütçede konuşulacaksa o zaman kadın sivil toplum kuruluşlarının, kadın örgütlerinin şiddete karşı yürüttükleri danışma merkezlerine de bütçeden pay ayrılması gerektiğini düşünüyorum çünkü pek çok kadın sivil toplum örgütü gönüllü olarak ya da üç kuruş paralara binlerce kadına danışmanlık desteği veriyor. O açıdan bu kanal böyle açılacaksa sivil toplum örgütlerine de...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum, çok sağ olun efendim.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 15'inci maddesinin (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ali Rıza Öztürk

Bülent Tezcan

Dilek Akagün Yılmaz

Mersin

Aydın

Uşak

“c) Gerekli hâllerde tedbir kararlarının alınmasına ve uygulanmasına yönelik başvurularda bulunmak ve istek hâlinde boşanma, nafaka, velayet, tazminat ve ceza davalarında mağduru temsil etmek üzere her il barosunda kurulacak şiddetle mücadele merkezleri kurulmasının sağlanarak mağdura avukat görevlendirilmesini sağlamak.”

Gerekçe:

Her baroda kadın ve çocuk kurulları bulunmakta olup bu kurullardan seçilecek uzman avukatlardan oluşturulacak bir şiddetle mücadele merkezi, kanunun amacının gerçekleştirilmesinde önemli bir rol üstlenecektir. Örneğin, Ankara Barosu Gelincik Merkezi.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, diğeri okunmadı, benimkisi okunmadı.

BAŞKAN – Okuyoruz.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 15. maddesinin 1. fıkrasının d) bendine son cümle olarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

“Kurulan çağrı merkezinin 7/24 çalışması sağlanarak, mobil ekipler kurulması ve müracaatlar üzerine kadın görevlinin de olduğu mobil ekiplerin şiddet mağdurlarına hizmet vermesini sağlamak”

Gerekçe:

Verilecek destek hizmetlerinin uygulamada hemen ve ciddi sonuçlarının alınabilmesi şiddet mağdurlarına acilen yardımcı olunması için kadın görevlinin de olduğu mobil hizmet birimlerinin kurulması gerekmektedir.

Ankara Barosu Gelincik projesiyle bu hizmeti vermekte, 24 saat uzman avukatlar aracılığıyla şiddet mağdurlarına yardım edilebilmektedir. Bu durumda Bakanlığın bu görevi yerine getirmesi mümkündür.

BAŞKAN – Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy çokluğuyla kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Arkadaşlar, bir on beş yirmi dakika ara verelim mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet efendim, verelim. Sayın Başkan, verelim.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Bitirelim, öyle ara verelim. Şimdi dağılırsak toplanamayız.

BAŞKAN – Peki, öyle yapalım, devam edelim.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

Kurumlararası koordinasyon ve eğitim

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerinin yerine getirilmesinde kurumlararası koordinasyon Bakanlık tarafından gerçekleştirilir.

(2) Kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak kendi görev alanına giren konularda işbirliği ve yardımda bulunmak ve alınan tedbir kararlarını ivedilikle yerine getirmekle yükümlüdür. Gerçek ve tüzel kişiler, bu Kanun kapsamında Bakanlık çalışmalarını desteklemek ve ortak çalışmalar yapmak üzere teşvik edilir.

(3) Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az doksan dakika kadınların çalışma yaşamına katılımı, özellikle kadın ve çocukla ilgili olmak üzere şiddetle mücadele mekanizmaları ve benzeri politikalar konusunda Bakanlık tarafından hazırlanan ya da hazırlattırılan bilgilendirme materyallerini yayınlamak zorundadır. Bu yayınlar, asgari otuz dakikas 17.00-22.00 saatleri arasında olmak üzere 08.00-22.00 saatleri arasında yapılır ve yayınların kopyaları her ay düzenli olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna teslim edilir. Bu saatler dışında yapılan yayınlar aylık doksan dakikalık süreye dâhil edilmez. Bu süreler Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir.

(4) Bu Kanunda öngörülen görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu kurum ve kuruluşlarının personeli Bakanlık görevlilerine yardımcı olurlar.

(5) Tüm kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, personel ve üyelerinin bu Kanunun etkin bir biçimde uygulanması amacıyla Bakanlığın hazırlayıp koordine edeceği kadının insan hakları ile kadın erkek eşitliği konusunda eğitim programlarına katılmasını sağlar.

BAŞKAN – Söz isteyen? Yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben istiyorum, var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sözüünüzün bittiği nokta yok mu hiç?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Aslında şimdi şöyle bir şey, sözün bittiği bir yer var mutlaka. Şimdi efendim, ben bu çalışmaları yaparken inanın biraz düş kırıklığına uğruyorum. Şimdi biz uygulamada avukat olarak ya da yargıçlar olarak her zaman şuna dikkat etmişizdir: Yasa koyucu ne demek istemiş burada, acaba nasıl bir çalışma yapmış da bu kanaate varmış şeklinde ama şimdi inanın, bizi insanüstü bir çaba göstererek çalıştırıyorsunuz ve bu konuda biraz işin ciddiyeti de...

BAŞKAN – Vallahi size sordum ben ara verelim mi diye.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır işin ciddiyeti de ortadan kalkıyor. Yani olsun, bir şekilde olsun, ne şekilde olursa olsun değil, öyle olmaması lazım. İnanın, burada insanların dikkatleri o kadar dağıldı ki ne söylediğimizi bile anlamıyorlar. Bir an önce bitsin gitsin gibi bir yaklaşım biçimi var. O nedenle ben, ara verilmesini yeniden talep ediyorum.

16'ncı maddeyle ilgili önergelerimiz var efendim, onlarla ilgili de konuşmak istiyorum. Şimdi, Avrupa Konseyi Sözleşmesi yani İstanbul Sözleşmesi...

BAŞKAN – Ara vermeyi söyleyeyim, ben kendim istedim ara vermeyi, arkadaşlarımız yoğunlukla “bitsin” dediler.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bir oylama yapalım efendim o zaman.

Şimdi şöyle: Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin 14'üncü maddesinde, eğitim yani hem kurumlara hem devlete hem de eğitim kurumlarının tümünde eğitim verilmesini zorunlu hâle koymuş

ve devlete bu konuda görevler vermiş. Benim bu iki önergem de buna yönelik. Birincisi, televizyon kuruluşları ve radyolarda yayınlanacak bilgilendirme materyallerinin Barolar Birliği, sivil toplum örgütleri, kadın örgütleri ve Bakanlık birimlerinin birlikte karar vereceği görüş alışverişi yaparak karar verecekleri bir bilgilendirme yayını olması gerektiğini öneriyoruz. Yani bunun sadece Bakanlık yetkilileri tarafından verilmesi durumunda tarafsızlık ilkesine de aykırı şeyler olabileceğini düşünüyoruz. Bu nedenle de diğer sivil toplum örgütleri ve özellikle Barolar Birliğinin mutlaka görüşünün alınması gerektiğini düşünüyoruz televizyon yayınları ve radyo yayınları konusunda.

Diğer bir önerimiz ise yani devlete bu konuda yükümlülük verilmiş, Avrupa Konseyinin imzalamış olduğumuz ve onaylamış olduğumuz anlaşması çerçevesinde. Bu nedenle de ilköğretim ve ortaöğretim müfredatına kadının insan hakları, toplumsal cinsiyet ve kadın-erkek eşitliğine yönelik müfredatın konulması, derslerin konulmasını talep ediyoruz biz çünkü bu önemli yani bu şekilde, işte kurumlar eğitim çalışmalarını yapar, üzerine düşeni yapar gibi bazı şeyler söylenmiş burada ama doğrudan doğruya bu şekilde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından bu şekilde bir müfredat eklenmesi konulmadığı için bunun somut olarak konulması gerektiğini düşünüyorum ben.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sağ olun.

Buyurun Hocam.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Ben bu son önergeyle ilgili, müfredata ders konulmasıyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Bir miktar var, yedinci ve sekizinci sınıfların vatandaşlık bilgisi kitaplarına baktım, eskisine göre bir iki bir şey konmuş fakat çok yetersiz yani diyelim ki bir derste, hadi en fazla iki derste işlenebilecek konular. Benim de önerim, ben bunu yıllardır söylüyorum aslında, ilkokul birinci sınıftan itibaren lise sona kadar böyle bir dersin olması. Bu ders sadece toplumsal cinsiyet üzerinde olmayabilir, bu ders genel olarak insan hakları üzerinde olabilir yani Türkiye’de bu o kadar ciddi bir sorun ki ve maalesef ailelerin hepsi çocuklarını insan haklarına duyarlı yetiştirmedikleri için, bunun eğitim sisteminde halledilmesi gerektiğini düşünüyorum ben yani ötekileştirme meselesi, farklı olanlara karşı bu önyargılar, kullanılan dilde farklılıktan dolayı insanları küçümseme, hakaret etme vesaire, bütün bunların interaktif bir şekilde eğitim sisteminde verilmesi gerektiği kanaatindeyim. Böyle bir ders konulursa da hakikaten çok daha iyi vatandaşlar yetiştirebileceğimizi düşünüyorum. Bu çok önemli, öneriyi destekliyorum ve daha da genişletilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Hocam.

Bakanım açıklama yapacak galiba.

Buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, biz bunu hazırlarken sivil toplumdan, üniversitelerden, barolardan görüş alarak zaten hazırlayacağız ama beraber hazırlarız dediğimiz şey bizi zora sokar. Görüşler alalım ama Bakanlık olarak biz hazırlayalım. Önergeyi ona göre değiştirelim. Biz önerge verelim ona göre.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Eğitim İş'i.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Eğitim İş'i de zaten bizim kendi eğitim şeyimiz var, diğeri de Millî Eğitimle alakalı, zaten Talim Terbiyede bu konuda çalışan bir daire başkanlığı var. Gerçekten var Hocam, beraber bakalım ona.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkanım, öncelikle ben bu konuda hangi gelenekten geldiğimize dikkatinizi çekmek istiyorum. “Dayak cennetten çıkmadır.” diye bir atasözünün var olduğu bir toplum yapısından geliyoruz. Bu toplum yapısında eğer biz bunu ilkokuldan itibaren şiddeti, kadın-erkek eşitliğini eğer koymazsak ve bunu bir mecburiyet olarak koymazsak, emin olun ki yazdıklarımızın hepsi buz üstüne yazılmış gibi gider ve bu aldığımız kanuni tedbirler sadece bataklığı kurutmak değil sivrisinek yakalamak gibi bir sonuçla karşılaşırız. Bugün toplumun şiddet üreten kaynaklarının nerede olduğunu tespit etmek zorundayız. Bu da çocukluğundan itibaren şiddet gören insanımızın yani hatırlarsınız, bizim çocukluk yıllarımızda ilkokullarda dayak atmak, öğrencinin dövülmesi normal bir olay gibi karşılanırdı, öğretmenin bir tedbir, bir ceza, bir tedip etme, düzeltme olayı olarak görülürdü. Anne babanın dayak atma hakkı vardı.

Sayın Başkanım, bakınız, ben kendi çocukluğumdan söylüyorum. Sonra da askere gidiyor çocuk yani ilkokul öncesi ailesinde şiddet görüyor çocuk, sonrasında öğretmeninden şiddet görüyor, dayak yiyordu, ondan sonra o çocuk askere gidiyordu, askerde dayak yiyordu ve böylesine dayakla büyümüş bir toplumun içerisinde elbette şiddet böyle bir duruma gelecekti.

Şimdi, burada, bizim bu işi halletmemiz için Millî Eğitim Bakanlığına bu kanunda kesin mecburiyet koyan bir maddeyi kabul edelim -lütfedersiniz Sayın Bakanım- ve bu eğer konursa ilkokullardan itibaren bir, kadın-erkek eşitliğini işlemezsek, iki, şiddetin ne kadar kötü bir şey olduğunu işlemezsek emin olun ki aldığımız bu kanundaki tedbirler sadece tedbir olarak kalır ve sürekli bununla uğraşırız, toplum yüz sene daha bununla uğraşır, ilkokuldan itibaren bunları koymak zorundayız.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, burada yayıncı kuruluşlara bir yayın zorunluluğu getirmişiz. Çeşitli kanunlarda, bu alkolle ilgili, trafikle ilgili, bu sigarayla ilgili kanunlarda hep

yükümlülük şey yaptık. Acaba bu yayıncı kuruluşlar buna bir şey diyorlar mı? Onlara bir sıkıntı da burada oluşmaması lazım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Sıkıntıysa sıkıntı...

RECEP ÖZEL (Isparta) – O da değil, onlara çok çeşitli kanunlarda yükümlülükler verildi. Bu yükümlülüklerini de yerine getirmelerine acaba engel olur mu, olmaz mı?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 16. maddesinin 3. fıkrasına son cümle olarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini saygıyla arz ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Bülent Tezcan

Aydın

Ömer Süha Aldan

Muğla

Ali Rıza Öztürk

Mersin

"Televizyon kuruluşları ve radyolarda yayınlanacak bilgilendirme materyalleri Barolar Birliği, sivil toplum örgütleri, kadın örgütleri ve Bakanlık birimleri tarafından birlikte hazırlanır."

Gerekçe:

Televizyon ve radyolarda yapılacak bilgilendirme yayınlarının uzman kuruluşlar tarafından tarafsızlık ilkesi çerçevesinde hazırlanmasının sağlanması için önerilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/572 esas numaralı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 16'ncı maddesinin üçüncü fıkrasına son cümle olarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Turan

İstanbul

“Televizyon kuruluşları ve radyolarda yayınlanacak bilgilendirme materyalleri Bakanlık birimleri tarafından üniversiteler, ilgili meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin de görüşleri alınarak hazırlanır.”

Gerekçe:

Madde 16 Televizyon ve radyolarda yapılacak bilgilendirme yayınlarının uzman kuruluşlar tarafından tarafsızlık ilkesi çerçevesinde hazırlanması amaçlanmıştır.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Bu bizim verdiğimiz...

BAŞKAN – Bu seninki...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hayır, bu bizim söylediğimiz Başkanım, “...görüş olarak Bakanlık tarafından hazırlanır.” dedik ya, o önerge şu anda.

BAŞKAN – Bir daha oku, arkadaşlar dinlesin, sadece gerekçeyi değil.

“Televizyon kuruluşları ve radyolarda yayınlanacak bilgilendirme materyalleri Bakanlık birimleri tarafından üniversiteler, ilgili meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinin de görüşleri alınarak hazırlanır.”

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 16. maddesine aşağıda belirtilen 6. fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ömer Süha Aldan

Ali Rıza Öztürk

Uşak

Aydın

Muğla

Mersin

"(6) İlköğretim ve ortaöğretim müfredatına toplumsal cinsiyet, kadının insan hakları ve kadın erkek eşitliği konusunda eğitime yönelik dersler konulur."

Gerekçe:

Dayanak uluslararası anlaşmada da öngörüldüğü gibi tüm öğretim dönemindeki öğrencilerin kadın erkek eşitliği ve kadının insan hakları konusunda eğitiminin sağlanması için öngörülmüştür.

BAŞKAN – Evet, Bakanım...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Eğitimle ilgili kısım mı Başkanım?

BAŞKAN – Evet, evet.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Doğrudur Başkanım, konsun ve bu temel eğitime girsin artık.

BAŞKAN – Peki, tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bakanımızın desteğiyle arkadaşlar.

BAŞKAN – Bakın, niye karamsarsanız? Bakın, görüyorsunuz.

Efendim, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle madde kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bakın...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Başkanım, gürültü var, gürültü.

BAŞKAN – Ali Rızacığım, onu diyorum.

Arkadaşlar, bir dakika...

Değerli Bakanım, aslında, iskelet beş tane maddemiz var, diğerleri ilgili, atıf, referans maddeleri. Arkadaşların yorulduğunu da görüyorum. Dilersek altıya kadar ara verelim, altıda sürdürelim veya "Beş maddeyi hemen bitirelim." diyorsanız, devam edelim.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, benim önergelerim var.

BÜLENT TURAN (İstanbul) – Sorun yok Başkanım.

BAŞKAN – Altı Bakanım, dinlenelim.

Saat altıda arkadaşlar.

Kapanma Saati: 17.37

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.00

BAŞKAN : Ahmet İYİMAYA (Ankara)

BAŞKAN VEKİLİ: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

SÖZCÜ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

KÂTİP: Harun TÜFEKÇİ (Konya)

---0---

BAŞKAN – Arkadaşlar, oturumu açıyorum.

Şimdi, ben, size bir kolaylık yöntemi söyleyeyim. Şu çeşitli son hükümler var ya, biz atlayabiliyoruz; “Kadrolar”, “Yönetmelik”, “Yürürlükten kaldırılan hükümler”, “Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin faaliyete geçmesi”, “Yürürlük”, “Yürütme”, 25’e kadar şunları iki dakikada okusun, orada bir şey yok zaten. Bir bakalım mı? Bir bakın, 21’de bir şey yok.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şöyle bir şey var efendim: Şimdi, tazminatla ilgili bir hüküm yok burada. Ben onun 21’inci madde olarak ihdas edilmesini istiyorum.

BAŞKAN – O madde ihdası başka.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 22’nci madde “Sığınma evleri”, 23’üncü madde olarak “Arabuluculuk ve uzlaştırma yasağı”, bunların ihdas edilmesini istiyorum.

BAŞKAN – İhdas tamam, ihdas için son madde yaparız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – O konuda bir problem olmasın.

BAŞKAN – Yok, yok, olmaz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yürürlük maddesiyle ilgili Başkanım, ben arkadaşlara söyledim, siz daha deneyimli bir hukukçu olarak o konuya bir bakarsanız, “Altı aylık süre içerisinde yönetmelikleri çıkartır.” diyor bu yasaya göre çıkartılacak, 4320’yi de hemen kaldırıyoruz.

BAŞKAN – Tamam.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Altı aylık süre içerisinde uygulamada bir sorun yaşanır mı yani bunu bir siz de düşünün.

BAŞKAN – Yaşanmaz, atıf yapıyor çünkü bu kanun yürürlüğe giriyor, yönetmelikle ilgili bir sorun o.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani yönetmelik çıkmadı diye, işte şiddet önleme merkezleri, şurası, burası, onlar olmayınca sorun çıkar mı...

BAŞKAN – Çıkmaz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – ...denetleme açısından falan, onu ben hani sizin takdirinize sunuyorum.

BAŞKAN – Anladım.

İhdas edeceğimiz maddeler hariç...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – “Arabuluculuk” zaten şiddetin dışında kalıyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – “Arabuluculuk” a koyuyoruz zaten onu.

BAŞKAN – 21, 22, 23, 24’ ü oku bakayım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani burada hüküm var da, ben bununla bağlantılı olsun diye koyuyorum.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Zaten burada hiçbir uygulamada “şiddet” arabuluculuk kapsamı içerisinde değil.

BAŞKAN – O geçici 1’inci madde var ya, bir baksana, o, problemi çözüyor, senin dediğin problemi. Okutuyorum:

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Kadrolar

MADDE 21- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.Buyurun.

Yönetmelik

MADDE 22- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar altı ay içinde, Adalet, İçişleri, Maliye ve Sağlık Bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Bakanlık tarafından hazırlanan yönetmeliklerle düzenlenir.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler ve atıflar

MADDE 23- (1) 14/1/1998 tarihli ve 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta 4320 sayılı Kanuna yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

(3) Bu Kanununun yürürlüğe girmesinden önce 4320 sayılı Kanun hükümlerine göre verilen kararların uygulanmasına devam olunur.

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin faaliyete geçmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kanunun 14 üncü maddesinde kurulması öngörülen şiddet önleme ve izleme merkezlerinin kuruluşları tamamlanıncaya kadar, merkezlerin görevlerinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceği Bakanlıkça belirlenir.

BAŞKAN – Önerge var mı bunda?

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Öncelikle hangi merkezlerin hangi illerde kurulacağına Bakanlık...

BAŞKAN – Pardon. Kimin önergesi bu?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bülent Turan’ın önergesi.

BAŞKAN – Bülent nerede?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bakanlık verdi. Bülent’in haberi var.

BAŞKAN – Evet, okutuyorum:

Madde üzerinde bir adet önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas numaralı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının geçici 1’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Şiddet önleme ve izleme merkezlerinin faaliyete geçmesi

Geçici Madde 1- (1) Bu Kanunun 14’üncü maddesinde kurulması öngörülen şiddet önleme ve izleme merkezleri kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde Bakanlık tarafından belirlenecek illerde pilot uygulama yapılmak üzere kurulur. Kuruluşları tamamlanıncaya kadar merkezlerin görevlerinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceği Bakanlıkça belirlenir.”

Gerekçe:

Geçici madde 1, şiddeti önleme ve izleme merkezlerinin kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde Bakanlık tarafından belirlenecek illerde pilot uygulamaya başlanması ve bu merkezler kuruluncaya kadar bu merkezlerin görevinin Bakanlığın hangi birimlerince yürütüleceğinin Bakanlıkça belirlenmesi düzenlenmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Evet, 17'ye gel.

Sayın Bakanım, yokluğunuzda 1, 2, 3, 4, 5 madde kabul ettik.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Eyvallah, çok çalışan bir komisyon.

BAŞKAN – 17'nci madde.

Geçici maddi yardım yapılması

MADDE 17- (1) Bu Kanun hükümlerine göre geçici maddi yardım yapılmasına karar verilmesi hâlinde, on altı yaşından büyükler için her yıl belirlenen aylık net asgari ücret tutarının otuzda birine kadar günlük ödeme yapılır. Bu ödemeler gelir vergisi ile veraset ve intikal vergisinden; bu ödemeler için düzenlenen kâğıtlar ise damga vergisinden müstesnadır.

(2) Bu ödemeler, Bakanlık bütçesine, geçici maddi yardımlar için konulan ödenekten karşılanır. Yapılan ödemeler, şiddet uygulayandan tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde tahsil edilir. Bu şekilde tahsil edilemeyenler 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ilgili vergi dairesi tarafından takip ve tahsil edilir.

(3) Korunan kişinin gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespit hâlinde yapılan yardımlar, bu kişiden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde söz isteği var.

Önerge var mı?

KOMİSYON UZMANI – Önerge var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Söz istiyorum.

BAŞKAN – Önergede açıklanıyorsa isterseniz önergeyi okutayım.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Kısaca ben bu konuda şey yapayım efendim.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Çünkü birkaç arkadaşımızın da aslında yasa tekliflerinde de var bu şeyler yani koruma altına alınan kişilere maddi yardımın daha uzun süreli verilmesiyle ilgili bir önerge bu. Çünkü yani bir insan şiddet gördüğünde, özellikle kadınlar şiddet gördüğünde yani ekonomik bağımsızlığı yoksa, ailesi de sahip çıkmıyorsa çocuğuyla birlikte ortada kalmamak için o şiddet dolu eve geri dönmek durumunda kalır, meslekten hepimiz bunu biliriz. Bu nedenle de yani Bakanlığın ve devletin bu kadına sahip çıkması gerekiyor. “Maddi yardım” adı altında zaten bir madde ihdas edilmiş ancak bu maddi yardımın nafaka borçlusundan nafaka tahsil edilinceye kadar devam etmesi gerekiyor diye düşünüyoruz biz, çünkü aksi takdirde yani altı ayla siz bunu sınırlandırınız, koruma tedbirini altı ay verdiniz yani bu durumda altı ay sonra kadın ortada kalacaktır,

yine bu şey amacına ulaşmayacaktır. Ya bu kadına o altı aylık süre içerisinde yani devam etmeyecekse şey, bir iş bulması lazım devletin ya da bu maddi yardımın nafaka tahsil edilinceye kadar devam etmesi lazım. Aksi takdirde bu yasanın çok fazla bir ileriye gidişi söz konusu olmaz, temel nokta ekonomik bağımsızlık çünkü.

BAŞKAN – Tamam. Teşekkürler.

Önergeyi okutuyorum, Sayın Bakana ona göre söz vereceğim.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olduğumuz Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 17'nci maddesinin birinci fıkrasına son cümle olarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ömer Süha Aldan

Uşak

Aydın

Muğla

Ali Rıza Öztürk

Mersin

“Geçici madde: Yardım nafaka borçlusundan nafaka tahsil edilinceye kadar yapılmaya devam edilir.”

Gerekçe:

Dayanak uluslararası anlaşmanın 20'nci maddesinde öngörüldüğü gibi şiddet mağdurlarına devletin yardım yapması zorunluluğu vardır. Bu çerçevede önerilmiştir.

BAŞKAN – Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, zaten... Bir dakika. Şu kısmı bir okuyayım size: Aynen devam etmesiyle ilgili 2'nci maddede kısım yazıyor.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Nerede yazıyor Sayın Bakanım?

BAŞKAN – İkinci fıkrada mı?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – 8'inci maddenin ikinci fıkrasında. Diyor ki: “Talebi üzerine tedbirlerin süresinin veya şeklinin değiştirilmesine, bu tedbirlerin kaldırılmasına veya aynen devam etmesine...” Zaten Dilek Hanım'ın dediği hassasiyet burada korumuş ve içerisinde var.

BAŞKAN – Yani Dilek Hanım “Hâkimin tercihine değil de, mutlak devam etsin.” diyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ama zaten o yetki ona verilmiş gözüküyor Başkanım.

BAŞKAN – Bir de Bakanım, burada “geçici maddi yardım” diyoruz, birinci fıkranın son cümlesi “Bu ödemeler gelir vergisi, veraset vergisi, vesairenden muaftır.” diyoruz. Bir maddemiz var, 20’nci madde: “Harçlar ve masraflardan muafiyet” “Vergi, harç ve masraflardan muafiyet” deyip bunu buraya birleştirmek daha anlamlı olur.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN – Yani diyeceksiniz ki: “Bu kanun kapsamında yapılan ödemeler gelir vergisi ile veraset ve intikal vergisinden, kâğıtlarda damga vergisinden -muafiyet değil de- müstesnadır.” deyip, ondan sonra da “Diğerleri de bağışiktır.” demek lazım. Redaksiyon yetkisini bize verirsiniz...

Taner, o şeyi, şu 17’nci maddenin birinci fıkrasındaki vergi ve damga resmi istisnasını bu 20’nci maddenin birinci fıkrasındaki “Harç ve masraflardan bağışıklık” maddesiyle denkleştireceksin, redaksiyon yetkisini aldık, tamam mı?

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum...

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Bu konuda bir şey söylemek istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Yalnız bu verilen nafakaların icraya konulması, icra masraflarından muaf olması, vesaire, bunların da kalması lazım.

BAŞKAN – Kalsın.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Düzeltirken onlar da kalsın çünkü kadın üç kuruş nafaka alıyor ama orada bir cezaevi harcı, işte tahsil harcı kesiliyor...

BAŞKAN – Kalacak zaten o. Biz vergi istisnası ve muafiyeti yasama pratiği bakımından tek maddede tercih ettik, tamam.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Tabii, çok doğru.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, 18.

Nafaka

MADDE 18- (1) Bu Kanun hükümlerine göre nafakaya karar verilmesi hâlinde, kararın bir örneği, resen nafaka alacaklısının veya borçlusunun yerleşim yeri icra müdürlüğüne gönderilir.

(2) Nafaka ödemekle yükümlü kılınan kişinin Sosyal Güvenlik Kurumu ile bağlantısı olması durumunda, korunan kişinin başvurusu aranmaksızın nafaka, ilgilinin aylık, maaş ya da ücretinden icra müdürlüğü tarafından tahsil edilir. İcra müdürlüklerinin nafakanın tahsili işlemlerine ilişkin posta giderleri Cumhuriyet Başsavcılığının suçüstü ödeneğinden karşılanır. BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen var mı? Yok.

Önerge var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sağlık giderleri

MADDE 19- (1) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen kişilerden, genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların; bu hallerin devamı süresince, resmî sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılacak muayene ve tedavilerinden (diş tedavisi dâhil), laboratuvar tetkik ve tahlilleri ile diğer tanı yöntemlerinin uygulanmasından, teşhis ve tedavileri için gerekli olabilecek kan ve kan ürünleri, kemik iliği, aşı, ilaç, ortez, protez, tıbbî araç ve gereç, kişi kullanımına mahsus tıbbî cihaz temininden, tamirinden veya yenilenmesinden kaynaklanan giderler; herhangi bir katılım payı alınmaksızın, genel sağlık sigortalıları için belirlenmiş olan usûl ve esaslar ile tutarlar uygulanmak suretiyle Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

(2) Bu Kanun hükümlerine göre hakkında önleyici tedbir kararı verilen kişinin aynı zamanda rehabilitasyonunun veya tedavi edilmesinin gerekli olduğuna karar verilmesi hâlinde, genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına girmeyen veya genel sağlık sigortası prim borcu sebebiyle fiilen genel sağlık sigortasından yararlanamayan ya da diğer mevzuat hükümleri gereğince tedavi yardımından yararlanma hakkı bulunmayanların, bu hallerin devam ettiği süre içinde görecekları rehabilitasyon hizmetlerine yönelik giderler ile rehabilitasyon hizmetleri kapsamında verilmesi gereken diğer sağlık hizmetlerinin giderleri, birinci fıkrada belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde, Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerinden karşılanır.

BAŞKAN – Evet, maddede...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Bu maddeye teşekkür ederiz.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Evet, bu maddeye teşekkür ediyoruz Sayın Bakan, gerçekten çok güzel bir madde, kutluyoruz sizi.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ben hepinize teşekkür ediyorum.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Alt komisyonda da böyle düşünmüştük zaten. Çok güzel bir madde.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

BAŞKAN – Şimdi, Bakanım, “Bunu herkes beğendi.” yanlış, “gibi” yok, hukukta “gibi” ancak “numerus clausus” veya karşıtı, “ve benzeri hâller” de olabilir.

Bakın, şöyle olacak: “Bu kanun hükümlerine göre hakkında tedbir kararı verilen kişilerden genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi kapsamına da girmeyen...” Tamam mı?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Tamam Başkanım.

BAŞKAN – Bu böyle. Yine şeyde, “gibi” yok hukukta.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Esasta sorun yok da, yine teferruatta sorun var, esasta sorun yok.

BAŞKAN – Teferruatla alakası yok, anlama gelmez “gibi”, “gibi” ile yükümlülük yükleyemezsiniz, istisna da tanıyamazsınız, “gibi” yok, “gibi” edebiyatta kullanılır ama “gibi” sadece “benzer hâller” olabilir, var ya “benzer...”

Yine “Bu kanun hükümlerine göre genel sağlık sigortalısı olmayan ve genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu gibi kapsamına da girmeyen...” Aynı o şekilde...

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Redaksiyon yetki siyle.

BAŞKAN – Tamam, redaksiyon yetki siyle düzeltiyoruz.

Maddeyi bu anlaşılış içerisinde yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, tekriri müzakere...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, 21, 22, 23 madde ihdaslarıyla ilgili önerge verdim.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Şimdi, bakın, delikanlı, şu var: Her ikisinde... Bakın şöyle: “Genel sağlık sigortalısı olmadığı gibi” değil de, “olmayan ve” ondan sonra aşağıya da “olduğu kişi kapsamına da girmeyen.”

KOMİSYON UZMANI – Diğer tarafta, ikincisinde Başkanım?

BAŞKAN – Aynı, aynı, ona göre yapacaksın.

Şimdi, evet, Dilek Hanım, hangi madde abla, madde ihdası?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, 20'nci maddede de bu Kadın Cinayetlerini Önleme Grubunun bir önergesi var.

BAŞKAN – 20'nci maddeyi okumadık zaten.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 20'nci maddeyi de okursak Başkanım, onda da ben imzaladım ama asıl onların önergesi.

BAŞKAN – 20'nci maddeyi düzeltiyorsun Taner, tamam mı? Şeyle yani başlığı bir defa “Vergi...” Başlık dâhil birinci fıkrayı düzeltiyorsun.

Okutuyorum:

Kadrolar

MADDE 21- (1) Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bu konuda bir önerge var ama önerge asıl Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun önergesi, bir dinleyebilirsiniz kendilerini.

BAŞKAN – Dinleyelim. Buyurun, anlat kızım.

KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU TEMSİLCİSİ SANEM DENİZ KURAL – Başkanım, şimdi bu maddeyle ilgili bizim esas olarak şöyle bir durumumuz var: Şimdi, biliyorsunuz çok sayıda kadın cinayeti işleniyor, zaten onların önlenmesi, şiddetin önlenmesiyle ilgili bir kanunu şu an burada tartışıyoruz. Bununla ilgili bizim kadın örgütleri olarak çok kritik bir talebimiz var yani davalara sürekli gidiyoruz, katılıyoruz ve müdahil olma talebinde bulunuyoruz ancak ne yazık ki bizim Türkiye’de hukuk sistemimizde davaya katılım çok sınırlı ele alınıyor yani nasıl ki burada o sınırlı ele alışı ithafen Bakanlığın müdahil olması yasada garanti altına alındıysa biz bunu esas olarak kadın örgütlerinin ve çocuk haklarıyla ilgili mücadele eden örgütlerin de bu davalara katılımının yasada garanti altına alınmasını istiyoruz çünkü yani bu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde bile verilen kararlarda son derece açık bir şekilde ifade ediliyor, kadın örgütlerinin bu tür davalara katılımı ve garanti altına alınıyor burada alınan kararlarda, Nahide Opuz davası mesela bunun en önemli örneklerinden biri. Şimdi, o yüzden biz bunun çok kritik olduğunu düşünüyoruz, Bakanlıkla birlikte aynı zamanda kadın örgütlerine ve çocuk haklarıyla ilgili mücadele eden örgütlere de bu tür şiddete karşı davalarda katılma hakkının yasada garanti altına alınmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, buyurun.

GÜRKUT ACAR (Antalya) – Sayın Başkanım, burada iki konu var bu nafakayla ilgili. Vergi ve harçlardan muafiyet doğrudur, bu kanun kapsamındakiler için söylenmiştir ancak ne var ki nafaka konusunda çok düşük nafakalar alan kadınların cezaevi ve diğer harçları ödemesi, tahsil harcını

ödemesi icralarda gerçekten yürek sızlatacak şeyler yapmaktadır. Ben bu kanun vesileyle Sayın Bakandan bu konuda da ileride Medeni Kanun'da bir muafiyet getirmesini diliyorum çünkü o da çok önemli.

İkincisi de burada şiddetle ilgili olarak kabul etmiş olduğumuz nafaka ödenmesini öncelikle devletin yapıp sonra kocasından tahsil etmesi gerçekten bu kanunun ruhuna uygun, benim de önermiş olduğum kanun teklifimdeki teklife uygundur. Bu konuda hem Sayın Başkana hem buradaki Sayın Bakana ve komisyonlara teşekkür ediyorum. Ne var ki bunun Medeni Kanun'da da kadının nafakasının yeniden düzenlenmesi lazım. Bunu da bir dilek olarak Sayın Bakanımıza iletmış olayım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Notumuzu aldım.

BAŞKAN – Şimdi, Değerli Bakanım, değerli arkadaşlar; şimdi Bakanlık gerekli görürse müdahale hakkı, idari davaya, ceza davasına, hukuk davasına, sivil toplum örgütlerine müdahale hakkı veriyorsunuz, kaç tanesine, vesair... Dava karman çorman olur bakın. Dava bir disiplindir, kolluk aşaması başka, dava disiplindir, müdahale hakkı ayrı olarak usul kanunlarında tanzim edilmiştir, sonra davada taraf olmayan Bakanlığa müdahale hakkını Bakanlığın oluruna bağlamak yargı bağımsızlığıyla da bağdaşmaz. Müdahalenin koşulları var. Bizim teknik anlamda Ceza Muhakemesi'nde, İdari Yargılama Usulü'nde nizasız kaza tanzim edilmemiş zaten yani nizasız kaza çekişmesiz yargı yeni Usul'de bazı hükümler koyduk. Bu müdahale çok sakat. Hoca nerede burada?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, ben de bir söz alabilir miyim bu konuda?

BAŞKAN – Buyurun Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Sayın Başkanım, bizim uygulamada gördüğümüz, özellikle, biz, zaten gerekli görme hâli, biz, her dava değil, özellikle toplu cinsel taciz, tecavüzlerde çok ciddi manada toplumun takip ettiği davalar var. Mesela bir Siirt davasında müdahale hakkı istedik, hâkim kararıyla şu anda Bakanlık olarak müdahale hakkımız kabul edildi ve takip etmeye başladık ama İzmir'de onun bir benzeri bir giden dava vardı, oradaki hâkim kabul etmedi. Biz gidip her dava için demiyoruz ama toplumsal anlamda “toplulu taciz ve tecavüz” dediğimiz bütün toplumu...

BAŞKAN – Kaç sivil toplum örgütü Sayın Bakanım? On tane sivil toplum...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Sivil toplum” demiyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Bakanlık seleks edemez ya. Bakanlık nasıl seleks edecek?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bakanlık olarak söylüyoruz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – İyi de Bakanlık kendine müdahil olma anlamında olamaz, kendisini anlatıyor zaten.

İLKNUR İNCEÖZ (Aksaray) – Sivil toplum örgütlerini anlatmıyor zaten.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) - Bakanlık müdahil olma gerekçesini anlatıyor.

BAŞKAN – Anladım, tamam Bakanlık.

Yani Bakanlık olarak siz katılma yetkisini mi istiyorsunuz?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Evet. Zaten şu anda alt komisyondan gelen raporda o yetki bize verilmiş durumda. (Gürültüler)

BAŞKAN – Bir dakika arkadaşlar, ya.

Yani tatmin olalım, idari hangi davada müdahalede bulunacaksınız ki onu anlayamadım. İdari dava, Danıştayda iptal davası var veya...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – İdareye karşı dava açıldıysa ne olacak?

BAŞKAN – İdareye karşı dava açar yani idareye karşı şiddet davası...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Hocamız biraz açıklasın.

BAŞKAN – Hocam, buyurun.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Şimdi, aslında bu çok kapsamlı bir maddeydi, sonradan Adalet Bakanlığı Ceza Muhakemesi Kanunu'nda ve diğer kanunlardaki müdahillik gerekçesini göstererek bu böyle daraltıldı. Şimdi, şiddet mağduru olan ve şiddetle ilgili olarak sadece bir ceza davası olmayabilir.

BAŞKAN – Bana idari dava örneği ver Hocam.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Efendim, diyelim ki şiddet mağduru bir kadın şiddete uğraması nedeniyle bir kamu kuruluşuna karşı idari dava açtı, burada da Bakanlık prensip itibarıyla uygun görebilir veya Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde bir dava açması gerebilir. Dolayısıyla Bakanlık eğer gerekli görüyorsa, bunda kamu yararı görüyorsa Bakanlık katılmalıdır. Neden Bakanlık katılmalıdır? Bakanlık, merkezler kurarak, bu konuda rehabilitasyondan tutun da birçok yatırım yaparak, işte âdetâ toplumda şiddetin önlenmesiyle ilgili önemli bir fonksiyon üstleniyor, bir görev üstleniyor ve bu görev kapsamında da bunun etkin olarak yerine getirilmesi için bazı davalara gerekli görüyorsa girmesi lazım. Bunu biz şimdiden öngöremeyiz yani bu bir ceza davası da olabilir, dediğim

gibi idare davası da olabilir, o yüzden kapsamlı yazıldı ki yarın, öbür gün hani “Bu davada Bakanlık var da, şunda niye yok?” gibi bir tartışma ortaya çıkmasın diye.

BAŞKAN – Hocam, nizasız yargıda ben müdahaleyi anlamıyorum.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Şu efendim...

BAŞKAN – Nizasız yargıda Hocam yani bakın...

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Özellikle bu tedbir kararları bağlamında bunlar çekişmesiz yargı olduğu için.

BAŞKAN – Değil ya, nizasız yargı ya.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Tedbir.

BAŞKAN – Tedbir dava değil zaten ya.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Tedbir, nizasız kazadır işte.

BAŞKAN – Yok, nizasız kaza değil ya, tedbir ya davalı ya davasız bir önlemdir.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Tek başına tedbirler çekişmesiz yargı işlemidir.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Sayın Başkanım, ben, o...

BAŞKAN – Evet, Hocam.

Peki, Hocam, yine tatmin olmak istiyorum. Şiddet uygulaması ihtimali, “şiddet tehlikesi” var burada, tehlikedir bu yani “şiddet tehlikesi” tamam ama “şiddet uygulaması ihtimali”, yeni bir kavram geldi, yok öyle şey, “şiddet tehlikesi” varsa olur.

Buyurun Hocam. Yani tatmin olmak istiyorum Hocam, ben.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Tamam.

“Şiddet uygulama ihtimali” “şiddet tehlikesi” yle aslında aynı anlama gelen şeyler.

BAŞKAN – Hocam, aynı anlamaysa ben o zaman iki terim niye kullanayım aynı kanunda?

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Kullanılabilir, bunlar çok sonuca etki eden şeyler değil ki.

BAŞKAN – Yok Hocam, yukarıda “tehlike” dedik, “şiddet tehlikesi” dedik. “İhtimal” ise “ihtimal” diye...

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - İsterseniz bunu da, efendim...

BAŞKAN – “İhtimal” Hocam, bakın, “ihtimal” zayıf olasılıkları kapsar, “tehlike” yoğunlaşmış...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Tehlike” diyelim Hocam, o zaman.

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - O zaman “tehlike” deyin yani o önemli değil ama bu şey üzerinde...

BAŞKAN – Ben, Başkan olarak Bakanlığın müdahalesini...

PROF. DR. ADEM SÖZÜER - Bu, bu redaksiyon yetkisi kapsamında da düzeltilebilir çünkü “tehlike” demek bir zararın ortaya çıkma ihtimali demektir, o her zaman bir ihtimaldir. O yüzden...

BAŞKAN – Sevgili Hocam, “tehlike”de yoğunluk vardır, “ihtimal”de her türlü şey ihtimal.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Tehlike” diyelim Başkanım, “tehlike” diye değiştirelim, redaksiyon hakkı veriyoruz size.

BAŞKAN – Tamam.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Tehlikenin daha az zayıfında ne yapacağız, onu demek istiyor.

BAŞKAN – Yok, yok, o tehlike, tedbir alamazsın daha zayıfta.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Niye alamasın?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Biz müdahil olalım, siz “tehlike” deyin, anlaşalım.

BAŞKAN – Tamam anlaşıldı Bakanım.

Önerge var mı?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bu konuda bir söz almak istiyorum ben de.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, efendim, burada Bakanlığın mutlaka müdahil olabilme hakkı olmalı çünkü bizim uygulamada çok fazla önümüze çıkabilen şeyler olabiliyor. Örneğin koruma altına alınan çocuklarda yani her türlü taciz olabiliyor, çocuklar kaçıyorlar, aile aramıyor ama Bakanlık onlara sahip çıkıyor. Hem hukuki anlamda hem cezai anlamda hem idari anlamda bizim yaşadığımız olaylar var yani 13-14 yaşında çocuklar koruma altında olmasına rağmen kaçıp pek çok suça karışabiliyorlar ya da taciz edilebiliyorlar. O nedenle bu madde bu yönüyle korunmalı ve şiddet ihtimali olan da aynı şekilde korunmalı çünkü baştan itibaren ihbarda da biz aynı şeyi düşündük yani şiddet uygulama ihtimali olduğu takdirde bildirim yükümlülüğü getirdik insanlara. Onun için, Başkanım, yani bu konuda baştan beri, bu yasada “şiddet uygulayan” ya da “ihtimal olan” diye baştan beri söyledik. Onun için ben destekliyorum Bakanlığını.

BAŞKAN – Tamam kabul edildi.

Önerge var mıydı?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bununla ilgili bizim önergemiz yok efendim. Orada bir önerge var sivil toplum örgütleriyle ilgili, arkadaşımız okudu ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bizim bu kanunun iki tane şeyi var, “şiddet ve şiddet tehlikesi”, “clear and present dangers” hâlihazır veya gelecekteki tehlike, müstakbel tehlike veya mevcut tehlike, burada tehlike...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İşte “tehlike” diyelim buna da biz efendim.

BAŞKAN – “İhtimal” düşük yoğunluğu da kapsar, bütün olasılıklardır, şiddet uygulanması ihtimali...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – “Tehlike” de anlaştık.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – İsterseniz Türkçesini yazalım.

BAŞKAN – “Şiddet uygulanması” da olmaz zaten “şiddet tehlikesi” olacak. “Şiddet uygulanması” kavramı yok, “şiddet uygulanması” diye bir kavram olmaz, “şiddet” zaten kendisi eylem yoğunlaşmasıdır.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – “Şiddet uygulama ihtimali.”

BAŞKAN – Varsa var, “şiddet tehlikesi.”

RECEP ÖZEL (Isparta) – Sayın Başkanım, uygulayıcılar sizin kadar bu işlerin ehli olmadığı için sorun yaşanmasın diye burada yazılmış.

BAŞKAN – Peki, Hocam, ben tatmin oldum, önergeyi okutuyorum.

KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU TEMSİLCİSİ SANEM DENİZ KURAL – Ben bir cümle söyleyeceğim kritik bir şeyle ilgili. Şimdi, Bakanlığa bu izin verilecek, müdahale olma yetkisi, yalnız şimdi bu tür durumlarda mahkeme şuna bakar: Yasada yazıyor ki: “Bakanlığa verilir.” O zaman Bakanlık dışında başvuran herhangi bir kurum, kuruluşa müdahale hakkı verilmeyecek.

BAŞKAN – Verilmeyecek.

KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU TEMSİLCİSİ SANEM DENİZ KURAL – Olur mu? Ama bazı davalarda veriyor bize mahkeme şu anda, siz şu anki uygulamayı o zaman lağveden bir şey yapmış olacaksınız. Mesela, bakın, burada bir kadın...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – “Suçtan zarar görme” kavramı zaten var metinde.

KADIN CİNAYETLERİNİ DURDURACAĞIZ PLATFORMU TEMSİLCİSİ SANEM DENİZ KURAL – Tamam, “suçtan zarar görme” kavramı çok geniş ele alınabilecek bir kavram, Avrupa’da bunun örnekleri var.

BAŞKAN – Efendim, Adalet Komisyonunun “müdahale” kavramının teknik yapısına vâkıf olduğunu, usul kanunlarının düzenlediği müdahalenin şümulünü çok iyi bildiğini varsayın, hâkimlerin yanlış uygulamasından hak çıkaramayız, biz doğru kural koyacağız.

Buyurun okuyun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısı'nın 20'nci maddesine "Bakanlık" kelimesinin ardından gelecek şekilde aşağıdaki ifadelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz
Uşak

"Ve kadınlara ve çocuklara karşı şiddetin önlenmesi kapsamında kurulmuş olan kadın ve çocuk hakları örgütleri ile sivil toplum kuruluşları."

Gerekçe:

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin sivil toplum kuruluşlarına ve kadın örgütlerine, kamu davalarına müdahil olma imkânı sağlamasına rağmen bu kanun ile uluslararası alanda sağlanan bir imkânın kadın örgütleri ve çocuk hakları konusunda çalışan örgütlere sağlanması gerekmektedir. Opuz davası kadın hakları savunucularının müdahale taleplerinin kabulünü adaletin açığa çıkarılması bakımından ne denli önemli olduğunu kanıtlar niteliktedir.

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum önergeyi: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Biz bunu tartıştık da olmayacağını düşündük zaten.

BAŞKAN – Yok, yok, dur, daha maddeyi şey edeceğim.

Şimdi, 20/2 bentteki "şiddet uygulanması ihtimalini" "şiddet tehlikesi" biçiminde değiştirilerek bu redaksiyon yetkisi içerisinde maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler.. Madde kabul edilmiştir.

Madde ihdası hangi madde?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – 21'inci maddeyle ilgili önergemiz var.

BAŞKAN – Okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 20'nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre numaralandırılmasını arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz
Uşak

Bülent Tezcan
Aydın

Ömer Süha Aldan
Muğla

Ali Rıza Öztürk

Mersin

"Tazminat

Madde 21- Uğradığı şiddet sonucunda ciddi bedensel zarar görmüş ya da ruhsal ve fiziksel sağlığı bozulmuş olan şiddet mağdurunun zararı, şiddete başvuran kişi, sigorta şirketi ya da sosyal güvenlik kurumu tarafından karşılanmadığı takdirde devlet tarafından makul bir süre içinde tazmin edilir."

Gerekçe:

Dayanak uluslararası anlaşmanın 30'uncu maddesinde öngörüldüğü gibi şiddet mağdurlarının karşılanmayan zararlarının devlet tarafından tazmin edilmesi zorunluluğu vardır. Bu çerçevede önerilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, devletin sorumluluğu kapsamı içerisinde tazminat normu öngörülüyor. Ne dersiniz önergeye?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, Komisyonun takdirine bırakıyoruz. Uluslararası sözleşmeyi imzalamışız.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bu konuda kısa bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, efendim, Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan tarafından Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin onaylanmasına dair kanun Meclise sevk edilirken aynen şöyle söyleniyor: "Sözleşme çerçevesinde kadına karşı şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi, cezalandırılması ve tazmin edilmesine yönelik mevzuat düzenlemelerinin yapılması." Şimdi, Sayın Başbakan bu şekilde Meclise bunu gönderiyor ve tazmin edilme yükümlülüğünü bilerek biz bu sözleşmeyi önce İstanbul'da imzalıyoruz, ardından da Meclisimizde kabul ediyoruz. Şimdi, bu durumda biz bu tazminat yükümlülüğünü eğer kabul etmez isek burada, bu yasal düzenlemeye koymaz isek yani o zaman biz bunu uluslararası camiaya yani işte "Biz Opuz davasından sonra kendimizi biraz daha hoş göstermek için imzaladık ama bunu iç hukukumuzda koymadık. Fark etmeyenler de böyle bir dava açmasınlar." dedik anlamına gelir. Çünkü yani biraz önce de söyledik ilk 1'inci maddede, eğer uluslararası anlaşmalara atıf yapmazsanız ya da bu maddeyi koymazsanız uygulayıcılar tazmin yükümlülüğünü asla görmezler. Aslında, bu bir iç hukuk kuralı hâline gelmiştir. Uygulanması gerekir. Madde 30'da çok açık söylemiş, demiş ki: "Eğer vücut bütünlüğü zarara uğradıysa kişinin yani fail tarafından, sigorta şirketi tarafından, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmediği takdirde devlet uzunca bir süre de değil, makul bir süre içinde bunu öder." demiş. Yani biz iç hukuk kuralı hâline gelmiş, bu maddeyi görmezden gelerek yani uygulayıcıları yanlış bir şekilde yönlendiriyoruz. Yani bir yerde de uluslararası camiaya da yanlış bir izlenim vermiş oluyoruz. Bu devlet ciddiyetiyle bağdaşan

bir şey değil efendim. Bu bizim iç hukuk kuralı hâline getirdiğimiz bir hükümse bunu buraya koymak zorundayız. Devlet böylesine çifte standartlı davranmaz.

Bu nedenle de, ben, bu konunun kabul edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, genel hükümlere göre tazminat davası açılır, gene alınır burada.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama şimdi böyle bir şey değil Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Şimdi, Anayasa'mızın 19'uncu maddesinin son fıkrasını okuyorum 2001'de İyimaya tarafından bu redakte edildi: "19- Kişi Hürriyeti ve Güvenliği. Bu esaslar dışında bir işleme tabi tutulan kişilerin uğradıkları zarar tazminat hukukunun genel prensiplerine göre devletçe ödenir." Yani burada iç hukuk normuna böyle bir madde konabilir bizim sözleşmemiz doğrultusunda. Ama benim kaygım şu: Bunun mali hudutları sigortalanmıyor çünkü. Bunlar, aslında, şu konabilirdi. İşkenceler, şiddetler sosyalize edilebilirdi. Sigorta sistemi gelişti. Sayın Bakanım, şu ister istemez, bu önerge karşısında şöyle bir problem çıkıyor. Bu alanın sigortalanması çok önemli, aynen, sigortalanması. Yeni bir çalışma heyeti kurabilirsiniz. Önemli o. "Diğer yollarla telafi edilmemesi hâlinde devletçe ödenir." diyor. Bu madde olmasa da ifade ettiğiniz gibi katıldığımız uluslararası ve uluslar üstü sözleşmeler gereği verilmesi lazım. O tamamen sizin kabulünüze bağlı çünkü. Mali bir yükümlülüğü de olduğu için.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Ben zaten sizin söylediğiniz kısımdan dolayı gerek olmadığını düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Madde de ihdas edilmemiş olmaktadır ve numaralandırma, izleyen maddelerin o numaralara göre yapılması iradesi de hükümden düşmektedir. Onun Parlamento hukukundaki adı "teselsüldür", zincirleme veya...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Onu kullanmak istemedim.

BAŞKAN - ...dizleme. O zaman dizleme, zincirleme yeni dilde.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 21'inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre numaralandırılmasını arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ömer Süha Aldan

Uşak

Aydın

Muğla

Ali Rıza Öztürk

Mersin

"Sığınma Evleri

Madde 22- Bakanlık, belediyelerle iş birliği içinde kadınlar ve çocuklar başta olmak üzere aile içi şiddet mağdurlarına güvenli barınma ve sosyal hizmet sunmak amacıyla yeterli sayıda kolay erişilebilir ve uygun sığınma evleri açar."

Gerekçe:

Dayanak uluslararası anlaşmanın 23' üncü maddesinde öngörüldüğü gibi şiddet mağdurlarının ve çocuklarının güvenliğinin ve barınmasının sağlanması için sığınma evlerinin açılması öngörülmektedir. Bu çerçevede önerilmiştir.

BAŞKAN – Açık. Oylayayım Dilek Hanım izin verirsiniz. Nasıl olsa açıklayacaksınız aynen.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yani aynı şeyler geçerli efendim. Yine bunda da bunlara uymak gerekir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum. Sağ olun.

Ben önergeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Teselsül kuralı da veya dizeleme kuralı da uygulanmamaktadır.

Buyurun.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 22' nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre numaralandırılmasını arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Bülent Tezcan

Ömer Süha Aldan

Uşak

Aydın

Muğla

Ali Rıza Öztürk

Mersin

"Arbuluculuk ve Uzlaştırma Yasağı

Madde 23- Bu kanunun uygulanmasında her türlü şiddet eylemi nedeniyle çıkan uyuşmazlıklarda arbuluculuk ve uzlaştırma dâhil olmak üzere alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri uygulanmaz."

Gerekçe:

Dayanak uluslararası anlaşmanın 48'inci maddesinde şiddet mağdurlarının şiddete maruz kalmaları nedeniyle çıkan uyuşmazlıklarda arabuluculuk ve uzlaştırma hükümlerinin uygulanmaması öngörülmektedir. Bu çerçevede önerilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, ben bu konuda konuşmak istiyorum izin verirseniz. Son madde zaten, başka bir şey yok.

BAŞKAN – Buyurun.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, efendim, arabuluculuk kanun tasarısına da biz zaten Adalet Komisyonunda alt komisyon olarak da görüşmeye devam ediyoruz. O konudaki çekincelerimizi sizler de biliyorsunuz, alt komisyon olarak da devam ediyoruz. Ancak burada yani çok açık bir şekilde Avrupa Konseyi Sözleşmesi yani İstanbul Sözleşmesi'nin 48'inci maddesinde zorunlu alternatif uyuşmazlık çözüm usulleri ve hükümlerinin yasaklanması. Çok açık bir şekilde yasaklanmıştır. Yani bizim ceza kanunumuzda da biliyorsunuz uzlaşma hükümleri getirildi son dönemde. Ne oradaki uzlaşma hükümleri ne hukuktaki arabuluculuk hükümlerinin... Biz orada da sürekli söyledik, aile hukukuna ilişkin hükümlerde arabuluculuk kesinlikle uygulanmamalıdır, yanlış değerlendirilebilir, kadınlar baskı altında kalabilir, hak kayıpları olabilir diye. Aynı doğrultuda bu maddenin de biz ihdas edilmesini istiyoruz çünkü gerçekten de bir süre sonra diyelim ki siz başkanlıktan ayrıldınız, biz milletvekilliğinden ayrıldık yani bir kısım uygulayıcılar... Hatta biz tartışıyoruz bile arabuluculuk alt komisyonda. Aile hukukunda uygulanacak mı uygulanmayacak mı, nerede uygulanacak nerede uygulanmayacak diye. Yani bu maddeyi koymazsak eğer o türden yanlış şeyler olabilir. Onun için, konmasını talep ediyorum. Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Komisyonda üyesiniz zaten. Bir bilgi almak istiyorum sizden. Yürürlüğe girmemiş kanuna atıf yapılabilir mi?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Şimdi, efendim, burada bu madde var ya ben şimdi bu madde çerçevesinde ben şey yapıyorum. Yani bir başka yere atıf yapmadım. Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne efendim.

BAŞKAN – Görüşüne katılıyorum, zaten uygulanmaz. Oraya da koyarsınız alanı... Oraya koydunuz mu?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Yok efendim, koymadık daha, nerede koyduk arkadaşlar? (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi, tekriri müzakere var.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/572 esas numaralı Kanun Tasarısının 3'üncü maddesinin İhtüzüğün 43'üncü maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç
Bartın

Gerekçe:

Madde üzerinde gerekli değişikliğinin yapılabilmesini temin amacıyla işbu değişiklik önergesi verilmiştir.

BAŞKAN – Evet, çalışmamız ne oldu Sayın Bakanım?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Çalışmaları önerge olarak verdik Başkanım. Recep Bey'in önergesi olarak verdik.

BAŞKAN – Evet, tekriri müzakereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Zaten yeteri kadar imza var.

Maddeyle ilgili önerge var.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Bizim de vardı önergelerimiz ama tutuyor musunuz? Benim de o konuda önergelerim vardı da şimdi artık karıştı onlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi buradaki sorun ne? Buradaki sorun idari kolluğun, idari önlemlerin yargıya da aktarılabilmesini mümkün kılacak bir formülasyon mu?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Hayır, hayır efendim, bu çalışan kadınlarla ilgili. Çalışan kadınlara kreş hakkı veriliyor, o değil mi? Çalışmayan kadınlara ise iki ya da üç aylık bir süreyle iş buluncaya kadar bu hak tanınıyor, kreş hakkı. Onunla ilgili bir şey.

BAŞKAN – Sorun ne, sorun? Ne çözüyoruz? Müzakerede öneri ne?

Dilek Hanım, sizin buradaki dileğiniz ne?

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, ben önergemi verdim oraya. Önergemi okursanız.

BAŞKAN – Okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 3'üncü maddesinin (ç) bendinin "ilgilinin talebi üzerine veya resen" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz
Uşak

Bülent Tezcan
Aydın

Ömer Süha Aldan
Muğla

Ali Rıza Öztürk

Mersin

"kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının"

Gerekçe:

Uygulamada hayati tehlike içinde olan kişilerin çocukları ve yakınları da aynı tehlike içinde olabilmekte sadece saldırıyla uğrayan ya da uğrama ihtimali olanın geçici koruma altına alınması yeterli olmayabilmektedir. Bu nedenle saldırıya uğrayan ile birlikte çocuklarının ve yakınlarının da koruma altına alınması gerekmektedir.

BAŞKAN – 1'inci madde kapsam sebebiyle reddedilmişti. Yine tekriri müzakere olduğu için oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının kabul edilen 3'üncü maddesinin tekriri müzakere yoluyla tekrar görüşülmesi ve birinci fıkrasının (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"(d) Korunan kişinin çalışması durumunda varsa çocukları için tedbir kararı süresince çalışma yaşamına katılımını desteklemek üzere varsa çocuklarına iki aylık süreyle sınırlı olmak kaydıyla gerektiğinde ücreti bu kanun kapsamından karşılanmak suretiyle kreş imkânının sağlanması."

Recep Özel

Isparta

Gerekçe:

Maddede yer alan kişinin çalışması durumunda veya çalışma yaşamına katılımını desteklemek amacıyla kreş imkânının daha net bir şekilde açıklığa kavuşturulması amacıyla verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Önerge doğrultusunda maddeyi yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer tekriri müzakere...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Orada yalnız bir virgül konusu var, bir anlam düşüklüğü var. Ona dikkat ederseniz.

BAŞKAN – Dilek Hanım, redaksiyon kapsamında bakarız.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas numaralı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 4'üncü maddesinin İç Tüzük'ün 43'üncü maddesi gereğince yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

Gerekçe:

Madde üzerinde gerekli değişikliğin yapılabilmesini temin amacıyla işbu değişiklik önergesi verilmiştir.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, burada mülki amire verilen yetkilerin hâkime de verilmesiydi, onu kabul ettik.

BAŞKAN – Tamam. Rezerv kabul edildi.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas numaralı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi olarak eklenen bendin tümüyle tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine "tanık koruma kanunu hükümlerine göre" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

"ve bu kanunda öngörülen makam ve merciler tarafından uygulanmak üzere kendisinin, çocuklarının ve yakınlarının"

BAŞKAN – Önerge reddedilmişti. Yine tekriri müzakere olduğu için oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 4'üncü maddesinin birinci fıkrasına “bu kanun kapsamında korunan kişilerle ilgili olarak” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıda belirtilen ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

“3'üncü maddede öngörülenlerin yanı sıra.”

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Madde 8'le ilgili önergeleri okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasının “delil ve belge aranmaksızın” ibaresinden sonra gelmek üzere “aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

“derhâl karar”

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 8'inci maddesinin üçüncü fıkrasında “duruşma yapmaksızın” ibaresinden sonra gelen “ve gerektiğinde” ibaresinin metinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşmekte olduğumuz Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 8'inci maddesinin dördüncü fıkrasının “verilen koruyucu tedbir” ibaresinden sonraki “kararları ancak korunan kişinin kabulü hâlinde uygulanır” ibaresi kaldırılarak aşağıdaki ibarenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

“Kararlarının uygulanması için korunan kişinin kabulü aranmaz”

BAŞKAN – Bakanım, tekriri müzakerenin temel nedeni bu. Yani kişi nesnel koşullara göre önlemin uygulanması gerekiyor ama “Ben bunu istemiyorum.” diyor. Burada kamu yararı, toplumsal vicdan mı öne geçmeli...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Bakanım, ikinci bir önerge var sizin hassasiyetinizden dolayı.

BAŞKAN – Efendim, tamamlıyorsa o zaman reddetme anlamı olmaz.

Okuyun:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/572) esas numaralı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 8'inci maddesinin dördüncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini teklif ederiz.

"(4) Korunan kişinin talebi olmaksızın verilen koruyucu tedbir kararları ancak korunan kişinin hâkim önünde yaptığı kabul beyanı halinde uygulanır. Şayet hakkında koruyucu tedbir kararı

verilen kişi bu tedbirin uygulanmasına rıza göstermese dahi hâkim gerek görüyorsa tedbir kararının uygulanmasına karar verebilir."

BAŞKAN – Tamam, dengelemiř.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ama cümle bozuk.

BAŞKAN – Cümle bozuk. Redaksiyonu ben yapayım, şimdi yapmayalım da.

Redaksiyon yetkişiyle her iki önergeyi birleştirerek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyle ilgili Hocam...

PROF.DR.ADEM SÖZÜER – Efendim, orada özellikle ses ve görüntü kaydı özel koşulları gerektirdiği için bu madde kapsamında ses ve görüntü kaydının yapılamamasına yönelik umarız Türkçesi de düzgün minik bir öneri var.

BAŞKAN – Okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşölmekte olan (1/572) esas numaralı Ailenin Korunmasına ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Tasarısının 12'nci maddesine birinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Harun Tüfekci

Konya

"Teknik yöntemlerle takipte ses ve görüntü kaydı yapılamaz."

BAŞKAN – Tamam da, şimdi yönetmeliklerle düzenleme getiriyor. Hâkim kararı nerede hocam? Yok burada, konmamış. Hâkim kararı çok önemli.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, oraya uygun bir yere yazıverin, nasıl olsa hepimiz hemfikiriz.

Başkanım, bizim kastımızı anladınız zaten.

BAŞKAN – O zaman "hâkim kararı olmak koşuluyla" diye ekleyeceğiz.

Son madde, 25'inci maddeyi okutuyorum...

12'yi düzeltilecek önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkan, zorlama hapsi konusunda bir şey yok muydu, bir farklılık vardı, onu oyladık mı? Ne yapmıştık onu?

BAŞKAN – Yaptık, onu tartıştık, önergen reddedildi.

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Ben muhalefet şerhimi yazıyorum o konuda.

BAŞKAN – 25’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Sayın Başkanım, bir dakika... Şimdi, ben size sözünüzü hatırlatayım. 13’üncü madde, zorlama hapsiyle ilgili. Siz dediniz ki: “O konuda tehlike suçu gibi bir şey oluşabilir.”

BAŞKAN – Hepsini oyladık. Hiç merak etme, zabıta görürsün.

Şimdi, efendim, tasarının tümünü yüksek oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir, redaksiyon yetkisi; iki, Tüzük’ün ilgili maddesine göre Genel Kurulda Komisyonumuzu temsilen 45’inci maddeye göre özel sözcü Yılmaz Bey, bizim Divan sözcümüz zaten, Alt Komisyon Başkanımız Ramazan Bey, 2 tane sözcü seçimini ve muhalefet şerhi için yarın saat ona kadar muhalefet şerhi için süre veriyorum. Ondan on ikiyi kadar basılır. Gelirse de gönderirim.

Bunları oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

DİLEK AKAGÜN YILMAZ (Uşak) – Efendim, biz hepsini kabul etmediğimizi söyleyeyim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, teşekkür ediyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI FATMA ŞAHİN (Gaziantep) – Başkanım, ben size, bütün ekibe bütün gönlümle teşekkür ediyorum. Bütün sivil toplum örgütlerine, altı aydan beri bizimle çalışan, emek veren bütün kardeşlerime çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok sağ olun.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.59